

TRT VIZYON

TRT Aylık Radyo Televizyon Dergisi

Nisan 2025 Sayı 426

Bir Bayram, Bir Dünya
Çocukların Sesiyle Yükselen Barışın Şenliği

1.
YIL

TRT ESPAÑOL

DONDE LAS PERSONAS IMPORTAN

trtespanol.com

Hayat, çocuklar gülünce güzel...

Nisan ayı, hem Ramazan Bayramı'nın bereketinin gönüllerimize nüfuz ettiği hem de 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı coşkusunu yaşadığımız müstesna bir zaman dilimi oldu.

Ayın ilk günlerinde, Ramazan Bayramı haftasına özel hazırladığımız yayın ve içeriklerimize tüm mecralarımızda yer vererek, milletimizin bayram sevincini katladık. Bu vesileyle, Ramazan Bayramımızı bir kez daha en kalbî duygularıyla kutluyor; nice mutlu, huzurlu ve bereketli bayramlara erişmeyi Allah'tan niyaz ediyorum.

Nisan'ın ikinci yarısında ise, millî iradenin tecelligâhı Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 105. yıl dönümünü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı büyük bir gururla idrak ettik. Türkiye'nin kamu yayıncısı olarak, Cumhuriyetimizin Banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün çocuklara armağan ettiği bu bayramı, 1979'dan bu yana uluslararası bir şenliğe dönüştürerek ruhuna yaraşır şekilde kutluyor; dünyanın dört bir yanından çocukları ülkemizde misafir ediyoruz.

Bu yıl 47'ncisini “Hayat, çocuklar gülünce güzel” temasıyla düzenlediğimiz TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği kapsamında, 30 farklı ülkeden 600 çocuğu Türkiye'de buluşturduk. 19-23 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz etkinlik ve yayınlarımızla, hem dünya çocuklarının 23 Nisan coşkusuna ortak olduk hem de bu coşkuyu ekranlarımıza taşıdık. Şenliğimizin görkemli gala programını ise, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde ve ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirdik. Türkiye'de buluşturduğumuz çocuklarımızın, ülkemizin insani duruşundan aldıkları ilhamla, daha adil bir dünya düzeninin inşası için çalışacaklarına olan inancımı bir kez daha yineliyor; şenliğimizin her aşamasında büyük bir özveriyle çalışan mesai arkadaşlarıma gönülden teşekkür ediyorum.

23 Nisan sevincimizi taçlandıran gelişmelerden biri de, “tabii” çatısı altında yayın hayatına başlayan “tabii Çocuk” kanalımız oldu. Temiz, eğitici ve eğlenceli içerikleriyle çocuklarımızın dijital dünyadaki güvenli buluşma noktası olacak kanalımız, emanet kalpler ve zihinler olarak gördüğümüz çocuklarımıza verdiğimiz değerın güçlü bir tezahürüdür.

Nisan ayında çocuklarımıza yönelik çalışmalarımız sadece bunlarla da sınırlı kalmadı. TRT Çocuk'un sevilen çizgi filmi “Akıllı Tavşan Momo” ile TRT Diyanet Çocuk'un “Hay Hak: Karagöz Hacivat” yapımını beyaz perdeye taşıyarak, hem evlatlarımızın neşesine neşe kattık hem de yerli animasyon üretiminde geldiğimiz noktayı bir kez daha ortaya koyduk. TRT ailesi olarak, yerli ve millî kahramanlarımızın hikâyelerini çeşitlendirmeye ve yarınlarmızın teminatı olan çocuklarımızın yolculuklarına eşlik etmeye devam edeceğiz.

Bu ay, yayıncılık adına gururlandığımız başarılarımızdan birisi de, resmi iletişim sponsoru olduğumuz Antalya Diploması Forumu'nda (ADF) diplomasinin nabzını tutmak ve Forum'un açılış törenini, basın toplantılarını ve oturumlarını, ileri yayıncılık teknolojilerimiz ve sahadaki profesyonel ekiplerimizle dünyaya aktarmak oldu. Forum vesilesiyle bir kez daha gördük ki, TRT, sadece bir yayının kuruluşu değil; aynı zamanda Türkiye'nin gücüne güç katan stratejik bir iletişim aktörüdür. Dünya liderlerini aynı masa etrafında buluşturan Forum'daki tartışma ve gelişmeleri başarıyla uluslararası kamuoyuna aktarmamızda emeği geçen tüm ekip arkadaşlarıma, özverili çalışmaları için teşekkür ediyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 105. yıl dönümünü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı bir kez daha kutluyor; Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, İstiklal Harbimizin tüm kahramanlarını rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

14

22

32

40

42

76

TRT

**TÜRKİYE RAYO TELEVİZYON
KURUMU ADINA SAHİBİ**
İbrahim KELEŞ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Masum EKİNCİ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ceren BÖLÜKBAŞIOĞLU

EDİTÖR
Ela GÜRMAN
Meral ÜNSAL
Cihad ŞAHİNOĞLU

YAZI KURULU
Ela GÜRMAN
Meral ÜNSAL
Özlem KARADAYI DOĞAN
Öztürk Miraç SARAL
Umay KARADAĞ
Yeliz KARAKÜTÜK
Ömer KARA

KONUK YAZAR
Elif ARISOY CİNCİOĞLU

GRAFİK TASARIM
Gamze ÖZGÖREN
Metin Murat GİRAY

KAPAK FOTOĞRAFI
İsmail YAŞAR
Aykut ÇEVİK

YÖNETİM YERİ
TRT GENEL SEKRETERLİK
TRT SİTESİ B BLOK KAT: 11
ORAN/ANKARA
06550
Tel : (312) 463 23 00
Faks: (312) 463 23 07

ISSN 1308-7495
YAYIN TÜRÜ Yaygın/Süreli

BASIM TARİHİ
28 NISAN 2025

BASILDIĞI YER
Semih Ofset Matbaacılık Tic. Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1.Cadde No:74/1 İskitler
Altındağ/ ANKARA
Tel : (312) 341 40 75
www.semihofset.com.tr

www.trt.net.tr/vizyondergisi
facebook.com/TRTVizyonDergisi
instagram.com/trtvizyon
trtvizyon@trt.net.tr

1 **Başyazı**

10 **Türk dünyasının sesi 16 yaşında!**
TRT Avaz, yeni yaşını Nevruz
coşkusuyla kutladı

14 **TRT kameramanlarıyla 60. yıla özel**
Görev aşkı tehlike tanımıyor

22 **Dünya liderleri bir arada**
Antalya Diplomasi Forumu, TRT ile
tüm dünyaya ulaştı

32 **Türk - Alman Medya Forumu**
Güçlü iş birliği medya alanında da
devam ediyor

40 **“Hay Hak Karagöz Hacivat” beyaz**
perdede
Gölge oyunu animasyonla buluştu

42 **Dünya çocukları TRT’de**
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk
Bayramı kutlu olsun

52 **TRT Çocuk’ta “Haberin Olsun”**
16 yıldır Türkiye’nin ilk ve tek çocuk
haber bülteni

54 **İlahi aşkın kelâmı**
Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu ile hat sanatı

60 **Usta sanatçıya özlemle**
Ölümünün 10. yılında Kayahan’ı andık

64 **2025’in “Turizm Başkenti”**
Dadaşlar diyarı Erzurum

76 **Futbolun ilk köklü turnuvası**
Emirates FA Cup, dört yıl boyunca
TRT’de

Baharın renkli yüzü
Kış aylarının soğuk ve gri günleri geride kaldı. Geçtiğimiz ay cemrelerin düşmesiyle bahar yeniden kuzey yarımküreye ve ülkemize “merhaba” dedi. Baharın birbirinden güzel çiçekleri ve yeşili ise gönlümüzü umutla ve neşeye doldurdu. Ülkemizin dört bir yanında, bahar dalları ile birlikte endemik türler de yavaş yavaş tüm güzelliklerini sergilemeye başladı. Türkiye’de nadir olarak yetişen ve halk arasında ‘ağlayan gelin’ veya ‘hüzün çiçeği’ diye bilinen ters laleler de Malatya’ya bağlı Yeşilyurt ilçesinin dağlarında böyle görüntülendi. Ters lalenin dünyada 167, ülkemizde ise 43 çeşidi mevcut. Türkiye’de görülen çeşitler yoğunluk olarak Anadolu’da yetişiyor ve bunlardan 20’si endemik. TRT, yayınları aracılığıyla zaman zaman bu türlerin önemine dikkat çekiyor ve zarar görmemesi için gereken uyarılarda bulunuyor. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı da geçtiğimiz günlerde sitesinde bu türü koparmanın veya zarar vermenin cezasının 244 bin lira olduğuna dair bir uyarı yayınladı.

Fotoğraf: AA

Yaren, yüzleri güldürdü
Nefesler uzun süre tutuldu...
Artık milyonlara mâl olmuş
bir efsaneye dönüşen Yaren
Leylek ve Âdem Amca'nın 14.
kez kavuşup kavuşamayacağı
merakla beklendi. Bizim de
uzun süredir takip ettiğimiz ve
birkaç yıl önce röportajlarla
dergimizde yer verdiğimiz
hikâye, bu yıl da mutlu
sonla bitti.
Âdem Amca'nın günler süren
endişeli bekleyişi, o güzel
kalbi, ona eşlik eden binlerce
insanın duası ile belki de
Yaren mücadeleci yanı
sayesinde evi bildiği
kayığa kondu; hepimizin içini
umutla ve mutlulukla doldurdu.
Yaban hayatına olan merakı
artırdığını ve bu konuda
bir bilinç oluşmasına vesile
olduğunu düşündüğümüz
Yaren ve Âdem Amca'nın
hikâyesini takip etmeyi
sürdüreceğiz.

Fotoğraf: AA

105. yıldan sonsuzluğa

23 Nisan 1920...

“Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir” diyerek bağımsızlığımızı ve millî iradenin hakimiyetini dünyaya ilan ettiğimiz bu tarihin üzerinden 105 yıl geçti. Mustafa Kemal Paşa’nın önderliğinde Kurtuluş Savaşı’nı başlatacak ve Cumhuriyete giden yolda önemli adımlar atılmasını sağlayacak Büyük Millet Meclisi’nin açıldığı o gün, ülkemiz tarihine altın harflerle yazıldı.

TRT’nin bu yıl 47. kez düzenlediği TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’nin geniş haberini dergimiz sayfalarında bulabileceğinizi hatırlatalım ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı Atatürk’ün şu sözleri ile kutlayalım: “Hep birlikte bakışlarımızı, vicdanımızın merkezi olan millete dikelim. Orada erdemin, vefa ve içten bağlılığın, yenileme arzusunun, egemenlik aşkının ve geleceğin sönmeyen ateşi yanmaktadır. Bu kutsal ateş, kendi içindeki bilgisizlik ve karanlığı yakacak ve bağımsızlığımızın önüne dikilecek olan bütün engelleri yıkacaktır. Efendiler, millet önünde, onun hak ettiği bağımsızlığın önünde, onun layık olduğu gelişme ve yenileme arzusu önünde, her kuvvet ancak milletin irade ve amaçlarına uymak şartıyla yaşayabilir. Milletin irade ve amaçlarına uymayanların talihi hüsrandır, çökmedir.”

Fotoğraf:AA

Çifte bayram

Birlikte güçlüyüz. Kendi toprağımıza sıkıca basarken yüzümüzü enginlere dönersiniz. Çok geniş bir coğrafyada yaşayan, ortak kültürü, dili, tarihi paylaşırsınız. Özümüz bir; tarihimiz ortak; kültürümüz benzer. Bu birlikteliğin güçlü sesi TRT AVAZ, 16. kuruluş yıl dönümünü, Nevruz coşkusıyla beraber özel bir konserle kutladı.

Türk düşünce adamı İsmail Gaspıralı'nın "dilde, fikirde, işte birlik" anlayışıyla 16 yıl önce, 21 Mart'ta yayın hayatına başlayan TRT Avaz; nevrzun, yeni başlangıçlara gebe heyecanını, baharı karşılayan sevincini ve doğanın uyanışıyla filizlenen umutlarını alarak ortak bir ses, bir nefes olmaya geldi. Türkçe konuşan halkların sesi oldu. Türk dünyasının ortak değerlerine ve geçmişine katkı sağlamak amacıyla çıktığı yolda, kültürümüzün, dilimizin, tarihimizin taşıyıcısı oldu. Türkiye Cumhuriyeti ve Türkçe konuşan geniş coğrafya arasında bir kültür köprüsü olma hedefiyle birlikteliği güce dönüştürdü. Bu birlikteliklerden biri de; 2019'da Türk dünyasında kurulan ilk iş birliği

teşkilatı TÜRKSOY'un yayın sponsorluğuydu. Türk halklarının gönül birlikteliğini ve kardeşliğini güçlendirmek, ortak Türk kültürünü gelecek nesillere aktarmak ve dünyaya tanıtmak için tek bir ses oldu. Orta Doğu'dan Kafkaslara 27 ülke ve 13 muhtar cumhuriyette yaklaşık 250 milyon nüfuslu coğrafyaya hitap eden kanal; Türk dilinin Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkmenistan lehçelerinde yayınlarını sürdürüyor. TRT Avaz; kendini doğru ifade etmek, yaptıklarını görünür kılmak, birlik ve beraberliği güçlendirmek adına önemli bir görev üstleniyor.

İçerikleriyle öz değerlerimize sahip çıkıyor

TRT Avaz kanalı; eğitim, kültür, sanat,

bilim, çocuk ve aile, tarih ve coğrafya, dil ve düşünce temalı yapımlarla izleyicisiyle buluşuyor. Değişen dünya dengeleri arasında yerimiz nerede, neler yapılabilir, peşine düşüyor. Coğrafya ve zaman bütünlüğü içinde sayısız medeniyet ve imparatorluk kuran Türklerin serüvenini, bu eşsiz coğrafyadaki tarih ve kültür hazinelerini ekrana getiriyor. İslami inanç ve yaşam biçiminin kuşaktan kuşağa aktarımına katkı sağlayan öncü şahsiyetlerin ve mücadelelerinin mirasını paylaşıyor. İnançta buluşturuyor. Dünyanın tarihi, büyük ve güzel camilerini tanıtıyor. Gelenek ve göreneklerimizimizin taşıyıcı unsurları; spor, müzik, edebiyat, tarih ve kültürün izini sürüyor. Zengin topraklarda filizlenip büyüyen kültürümüzün nice

TRT Avaz; ünlü Türk düşünce adamı İsmail Gaspıralı'nın "dilde, fikirde, işte birlik" anlayışıyla 16 yıl önce, 21 Mart'ta yayın hayatına başladı. Kanal, kuruluş yıl dönümünü kutlarken; Türk'ün birlik ve beraberliğinin baharla kavuşmasını simgeleyen özel bir nevruz programıyla izleyicilerini karşıladı.

farklılıklarını yansıtıyor. Selçuklu ve Osmanlı mutfağının da temellerini oluşturan Anadolu mutfak kültürünü sofralarımıza taşıyor. Tarihe, kültüre ve lezzete zenginlik katan göçebe yurdu kadim Anadolu'yu anlatıyor.

Bahar ezgilerle geldi

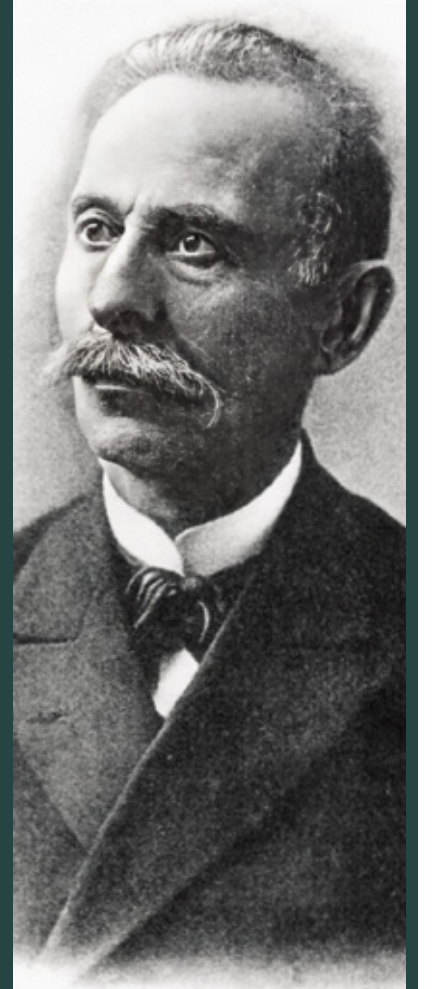
TRT Avaz, kuruluş yıl dönümünü kutlarken; Türk'ün birlik ve beraberliğinin baharla kavuşmasını simgeleyen özel bir nevruz programıyla izleyicilerini karşıladı. Ankara Arı Stüdyosu'ndan canlı olarak yayımlanan özel konser 21 Mart Cuma günü 20.30'da izleyicilerle buluştu. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı'nın ev sahipliğinde gerçekleşen geceye; TRT Avaz Kanal Koordinatörü Yücel Kılıçkaya, TÜRKSOY Genel Sekreteri Sultan Raev, diplomatik misyon temsilcileri, akademisyenler, sanatçılar ve çok sayıda davetli katıldı. Göktuğ Kırca'nın sunuculuğunu üstlendiği gecede; 47 kişiden oluşan 16. Yıl Senfoni Orkestrası'yla altı farklı ülkeden solistler yer aldı. Şef Eray İnal yönetimindeki senfoni orkestrasına; TRT sanatçıları Suat Erdil, Ali Çakar, Özlem Üngör Kara ve Nilgün Kızılcı ile Azerbaycan'dan Turan Manafzade, Kazakistan'dan Aliia Kikenova, Kırgızistan'dan Gulzada Ryskulova, Özbekistan'dan İroda Dilroz ve Kerkük'ten Elif Avcı eşlik etti. Türk Dünyası'nın ortak kültürel mirasını yansıtan eserlerin yankılandığı gecede, Türk kültürüne özgü ezgiler ve halk şarkıları dile geldi.

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı ve TRT Avaz Kanal Koordinatörü Yücel Kılıçkaya

İsmail Gaspıralı

Türk birliğini savunan İsmail Gaspıralı, Türk topluluklarının birleşebileceği fikrinin öncüsü oldu. Düşünceleri ve eylemlerini bu görüş çerçevesinde şekillendirdi. İstanbul dergilerine makaleler yazdı. Rusya Müslümanlarıyla ilgili çok sayıda yazı kaleme aldı. En büyük çabası, Türk ve Müslüman toplumlarında eğitim reformu gerçekleştirmekti. Okullarda Türkçe eğitim verilmesi ve ortak Türk edebî dilinin oluşması fikrini savundu. Yeni yöntemlerle eğitim veren bir okul açtı. Bu okul, Çarlık Rusyası Müslüman okulları için bir devrim oldu. Okuma, yazma ve diğer dersler daha kolay ve pratik bir yöntemle veriliyordu. Alınan sonuçlardan sonra Kırım genelinde "Usul-ü Cedid" adını verdiği bu yöntemle eğitim veren okullar yaygınlaştı. Türk toplumlarının birbirinden haberdar olmaları için gazete çıkardı. Müslüman Türk kızlarının eğitimi için seferber oldu. Kendi himayesinde, Rusya Türklerinin tarihlerindeki ilk kadın dergisi olan Alem-i Nisvan'ı çıkardı. Rusya'daki Türkler arasında ilk çocuk dergisi olan Alem-i Sıbyan'ı yayımladı. Bu sayede Türk dili konuşan halkların sesini dünyaya duyurmayı ve millî bir uyanış yaratmayı istedi. Açtığı yolda belirlediği hedef ve düşüncelerinin ışığı hâlâ günümüzü aydınlatmaya devam ediyor.

Nevruz

Nevruz geleneğinin tarihini 15 bin yıl öncesine dayandıran kimi kaynaklarda, kutlamaları başlatanın Pers kralı Cemşid olduğu söylenir. Yaşamla ilgili her şey mevsimlere bağlı olduğu için kıştan bahara geçilmesi insanlığın hayatında yaşamsal bir öneme sahipti. Doğa uyanır, bitkiler yeşillenir, sığırlar yavruardı. Bolluk ve bereket başlardı. Gündüz ve gecenin eşitlendiği nevrüzde, tertemiz bir sayfa açılır, yeni bir yıl başlar. Baharın müjdecisidir. Doğanın bayramıdır. Suya selam veren, fidan diken, kötülükleri kovmak için yakılan ateşin üstünden atlayan, günahlardan arınmak için temizlik yapan, bayramı yeni ve temiz kıyafetlerle karşılayan, bugüne özel yemekler yapanların bayramıdır nevrüz. Kırgızların, “Bir gün bir yılı besler” atasözünün de dediği gibi yeni yıl karşılanır. Bilirler ki; yardımlaşma, dayanışma ve coşku ne kadar fazla olursa karşılanan yıl o kadar bolluk ve bereket içinde geçer. Uğurlu sayılan bu nevrüz kutlamaları o tarihlerden bu yana her kültürün kendi gelenekleriyle yaşatılıyor. Ergenekon Destanı olarak bilinen, Türklerin Ergenekon’dan demirden dağları eriterek çıkmalarını, baharın gelişini, doğanın uyanışını temsil eden bu gün; Doğu Türkistan’dan Balkanlar’a kadar tüm Türk kavimleri ve toplulukları tarafından, M.Ö. 8. yüzyıldan günümüze kadar her yıl 21 Mart’ta kutlanıyor. Anadolu’da “Sultanı Nevruz”, “Nevruz Sultan”, “Mart Dokuzu” ve “Mart Bozumu” gibi adlarla da bilinen bu bayram; Anadolu’da Mevlevilerden Bektaşilere dualarla, secde ve imanla karşılanıyor. Yüzyıllar öncesine dayanan kadim geçmişe sahip olan bu kutlamalar, tarihin akışı içinde bir süre kesintiye uğramak zorunda kalsa da, Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra bağımsızlıklarını kazanan Türk devletlerinde geçmişte sönen ateşi tekrar yaktı. Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Kazakistan’da nevrüz kutlamaları tüm gelenekleriyle ve daha da büyük bir coşkuyla yaşatılmaya devam ediyor. “Selam, ey gece ve gündüzün tedbircisi, ey gözleri ve gönülleri başka hale çeviren, ey kudret ve hâleri değiştiren! Hâlimizi en güzele çevir!” yakarışıyla herkes aynı umutta gönüllerini tazeliyor.

16. Yıl Senfoni Orkestrası'na altı farklı ülkeden solistler eşlik etti

Coşkuda, hüzünde, nağmede beraber...

Ergenekon Destanı

Efsane ya da destan, gerçek ya da hikâye... Kaynaklar ve tarihçiler bu konuda ortak bir noktada buluşamasa da bilinen, söylenen, yazılan, çizilen, mihenk taşı bellenen bir ad: Ergenekon. 14. yüzyılda kaleme alınan eserlerde; Moğolların, 17. yüzyılda yazılan eserlerde ise Türklerin yaratılış destanı olarak geçiyor Ergenekon. MS VI. yüzyılın ikinci yarısı ile VII. yüzyıl başı arasındaki dönemde yazılmış Çin vakayinamelerinde, bir savaş sonucunda kavminin hayatta kalan tek üyesi olan çocuğun bir kurt tarafından büyütülerek ölümden kurtulması ve Göktürkler soyunun devam ettirmesi anlatılır. Yine başka bir Çin kaynağında ise; Türklerin tutsak kaldıkları bir mağaradan ya da dağlarla çevrili bir vadiden kurtuluşları öykülenir. Hikâyesi tarih öncesi dönemlere kadar uzanan, farklı zamanlarda farklı mekânlarda dile gelen Ergenekon; özünde aynı şeyi anlatıyor aslında. Tatarlara yenilen Nüküz ve Kıyan kardeşlerin hatunlarıyla birlikte Ergene Kon denilen geçit vermez dağlarla çevrili bir vadiye yerleşmeleri, çoğalmaları ve 400 yıl sonra oraya sığmaz olunca oradan çıkmalarını öykülüyor. Kimisi dağdan çıkmak için yol gösterenin kurt Börteçine olduğunu yazıyor, kimisi etrafı dağlarla çevrili olduğu için çıkması imkânsız bellenen bu yerden insanların demir dağı eriterek çıktıklarını söylüyor.

Farklı kaynaklarda değişikliğe uğrasa da genel olarak üzerinde birleşilen destan şöyle anlatılageliyor: Moğol ilinde Oğuz Han soyundan İl Han'ın hükümdarlığı sırasında Tatarların hükümdarı Sevinç Han, Moğol ülkesine savaş açtı. İl Han'ın idaresindeki orduyu Kırgızlar ve diğer boylardan da yardım alarak yendi. İl Han'ın ülkesindeki herkesi öldürdüler. Yalnız İl Han'ın küçük oğlu Kıyan, eşi Nüküz ve yeğeni ile kaçıp kurtulmayı başardılar. Düşmanın, onları bulamayacağı bir yere gitmeye karar verdiler. Yabani koyunların yürüdüğü bir yolu izleyerek yüksek bir dağda dar bir geçide vardılar. Bu geçitten geçerek içinde akarsular, pınarlar, çeşitli bitkiler, çayırar, meyve ağaçları, çeşitli avların bulunduğu bir yere gelince Tanrı'ya şükrettiler ve burada kalmaya karar verdiler. Bu yere “maden yeri” anlamında “Ergene Kon” adını verdiler. Kıyan ve Nüküz'ün oğulları çoğaldı. Dört yüzyıl sonra kendileri ve sürüleri o kadar çoğaldılar ki, Ergenekon'a sığamadılar. Atalarının buraya geldiği geçidin yeri unutulmuştu. Ergenekon'un çevresindeki dağlarda geçit aradılar. Bir demirci, dağın demir kısmı eritilirse yol açılacağına söyledi. Demirin bulunduğu yere bir sıra odun, bir sıra kömür dizdiler ve ateşi yaktilar. Yetmiş yere koydukları yetmiş körükle hep birden körüklediler. Demir eridi, yüklü bir deve geçecek kadar yer açıldı. İl Han'ın soyundan gelen Türkler yeniden güçlenmiş olarak eski yurtlarına döndüler, atalarının intikamını aldılar. Ergenekon'dan çıktıkları gün olan 21 Mart'ta her yıl bayram yaptılar. Bu bayramda bir demir parçasını kızdırdılar, demir kıpkırmızı olunca önce Hakan, daha sonra beyler demiri örsün üstüne koyarak dövdüler. Bugün hem özgürlük hem de bahar bayramıdır.

Görüntü avcıları

TRT'nin 60. yılı için gerçekleştirdiğimiz söyleşi ve anı biriktirme serimizin bu ayki konukları savaşlarda, su altında, vahşi ormanlarda türlü tehlikelerle boğuşarak görüntü avı yapan kameramanlarımız.

Amerikalı ressam ve yapımcı Andy Warhol'un özdeyişidir; "Bir gün herkes 15 dakikalığına ünlü olacak." Bu sözü söylerken bugün geldiğimiz noktayı hayal etmemiştir büyük olasılıkla. Artık herkes kendini 15 dakikalığına ünlü, kameraman ya da yönetmen olarak hissedebiliyor. Çağımızda yaşanan baş döndürücü teknolojik gelişmelerin geldiği nokta herkesin eline bir kamera tutuşturdu.

İstisnasız hepimiz her gün onlarca video izliyor ve dilediğimizce çekim yapıyoruz. Peki hepimiz birer haberci ya da kameraman olabiliyor muyuz? Elbette hayır. Çünkü kameramanlık ne bundan ibaret ne de TDK sözlükte yer alan "Alıcıyı doğrudan doğruya çalıştıran ve yöneten, alıcı hareketlerini gerçekleştiren, görüntülerin filme alınmasını sağlayan kimse; çekimci" tanımından ibaret. Dilimize Fransızcadan geçen bu sözcüğün karşılığı gerçek hayatta bambaşka. Kimi zaman tepenize

bombalar yağarken, kimi zaman bir helikopterden belinize bağladığınız ipe sarkarken çekim yapmak kameramanlık. Bazen neredeyse tüm gün girdiğiniz kamuflejda sessizce çekim yapacağınız anı beklemek, bazen de koşucunun ipi göğüsleyişini çekebilmek için ondan hızlı koşabilmek... Hele de TRT kameramanıysanız eğer tüm bunların üstüne bir de kamu yayıncılığı sorumluluğunun eklenmesi demek. 60. yıl söyleşi serimizin bu sayısını tahmin edeceğimiz gibi her türlü

koşulda bizler için görüntü avına çıkan kameraman meslektaşlarımıza ayırdık. TRT İç Yapımlar Dairesi Başkanlığı Aktüel Kamera Servisi'nde yaptığımız söyleşileri iki bölüm hâlinde yayınlayacağız. Dilerseniz sözü fazla uzatmadan çalışmalar sırasında yaşanan anıların bir bölümünü onlardan dinleyelim. Bu sayımızın konuğu Mevlüt Döner ve Burak Aykın. Mevlüt Döner, yaklaşık 40 yıldır TRT'de görev yapıyor. 3 Mart 1987'de ışık servisinde başlayan TRT birlikteliği aktüel kamera servisinde devam ediyor. Uzun süre dramalarda kamera asistanı olarak çalışan Mevlüt Döner, pek çok projede kameraman ve görüntü yönetmeni olarak yer almış.

"Kameraman gözü denilen bir şey var. 'Nasıl gördün?' soruları ile karşılaşılıyor. Hayata vizörden bakıyormuş gibi bakıyorsun. Sürekli resim yapıyorsun kafanda. Bir işe gittiğinde sürekli plan çekiyorsun. Ben bir sonraki ışığı, açığı, sürekli düşünürüm. Kameraman için zaman çok önemli. Zamanı çok iyi kullanmak çok değerli bizim için. Bazen bir insanın hayatını bir saatte anlatıyorsun."

Mevlüt Döner

Görüntü avı

Yaklaşık 40 yıllık meslek yaşamına sayısız proje, yüzlerce ülke ve şehir sığdırmış. TRT yapımları için görüntü avı peşindeyken pek çok kez av olma riskiyle burun buruna gelmiş, çeşitli tehlikeler atlatmış. Mevlüt Döner, Coşkun Aral ile 3 sezon boyunca 48 bölüm yaptıkları "Haberci" belgeselinden bazı anılarla karşılıyor bizi. Tek kameraman olarak çalıştığı belgeselde, Coşkun Aral ile birlikte Kamboçya, Afganistan gibi zorlu coğrafyalarda başlarından pek çok olay geçmiş. Sözü, Döner'e bırakalım:

Mevlüt Döner ve Coşkun Aral, "Haberci" çekimlerinde

Mevlüt Döner kabile çekimlerinde

"Güney Afrika'da Zulu kabilesini çekmeye giderken gece arabamızın aküsü bitti. Ormanda arabayı iterek çalıştırmak zorunda kaldık. Yanımızda hiçbir güvenlik yok. Aynı şekilde Kamboçya'da Anchor Tapınağı'na gitmek için yola çıkmıştık. Kelle tarlalarına gittik. Her yer mayın. En tehlikelisi de nehir insanları. Yine orada da istemeden geceye kaldık. Nehrin içinde timsahlar var ve biz ağaçtan oyma kanonun içinde yolculuk yapıyoruz. Çok maceralı bir yolculuktu. Sonra ertesi gün oraya çekime gittik

ve çok güzel şeyler yaşadık. Yine 'Haberci' ile birlikte kabilelere gittiğimizde de benzer korkular yaşadık. Şembe adında bir töreni çekmeye gittik. Şembe, onlarda peygamber demek ve tören de peygamber değişimini simgeliyor. Meydanda dans ediyorlar, onları çekeceğim ama meydana yalınayak alıyorlar. Ayakkabıları çıkardım; kabul etmediler, çorapları da çıkarmak zorunda kaldım. Üstelik meydana pıtraklar, ağaç dalları, taşlar var, batıyor. Çok diplerine de giremiyorsun, korkuyorsun, nasıl bir tavır

sergileyebileceklerini bilmiyorsun. Ellerinde mızraklar var. Bir de nişan törenine gittik. O daha da tehlikeliydi. Önce bizi kabul etmediler. Sonradan ikna oldular. Bize sürekli şunu ye, bunu iç diye teklif ettiler. Biz de tabii yanlış bir şey yapmaktan çok korktuk, sonuçta törelerini çok da bilmiyoruz. Orada küçük bir kaza geçirdim. Hayvanların durduğu çitle çevrili alan onların bankasıymış. Zenginlik ifadesiymiş. Evlenecek kızları bu alanda birikmiş hayvan gübresinin üzerinde dans etmeye götürüyorlar. Ben de kamera ile onları takip ederken işin heyecanı ile fark edememişim ve dikenli tel alnıma saplandı. Az kalsın gözüme gelecektmiş. Tabii o ortamda tetanos aşısı bulmak falan da mümkün değil. Allaha emanet döndük oradan. Bir maceradan daha sağ çıktık.”

İlginç mekân

Bilenler hatırlayacaktır; “Haberci”nin çekimlerinin çoğu zorlu coğrafyalarda ve türlü tehlikelerin ortasında gerçekleşmiş ve bir dönem TRT ekranlarının vazgeçilmez belgesellerinden olmuştur. Mevlüt Döner anlatmayı sürdürüyor: “Bir başka ilginç çekim hikâyesini ise Tayland’da yaşadık. Dünyanın ilk ve tek AIDS hastanesi ve müzesine gittik. Önceden izin almamıştık. Bizi

Pek çok anı, pek çok coğrafya ve tam 38 yıl

içeri almadılar. Coşkun Aral buraya o tarihten yaklaşık on yıl yıl önce gitmiş. Dışarıda bir pano var, oraya gidenlerin fotoğraflarını asmışlar. Coşkun Aral’ın fotoğrafını da asmışlar ziyaretçiler bölümüne. O fotoğrafları gösterdik. Bizi aldılar bunun üzerine. Çok detaylı çekim yaptık. Hastaneyi üç bölüme ayırmışlar; yakın zamanda ölecek hastalar, yeni gelmişler ve tedavisi sürenler şeklinde. Ölenleri yakıyorlar ve küllerini de üçe ayırıp birazını ailesine, birazını ismini yazıp müzeye koyuyorlar. Bir kısmını

da oranın inşaatında kullanıyorlar. Bir bölümde de insanları mumyalamışlar. Bu görüntülerin çoğunu kullanamadık ama meslek hayatım boyunca gittiğim en ilginç görevlerden biriydi.”

“Keskin nişancılar yolda ne görürlerse ateş açıyorlar. Kasım ayı, yerler buz. Önümüzde bir kamyonu vurup devirmişler. Biz hemen arkasındayız ve bizim arkamızda da yüzlerce araçlık bir konvoy var. ‘Eğer bu aracı buradan çıkaramazsak bu gece hepimiz ölürüz, keskin nişancılar hepimizi vurur’ diyorlar.”

Mevlüt Döner

Savaşın gölgesinde

Mevlüt Döner işine büyük bir aşkla bağlı. Yaşadığı tehlikelerin ortasında bile sürekli işini düşünüyor. İşte ölümün ortasında geçirdikleri 35 gün de abartısız böyle geçmiş: “1994 yılında 35 gün bölgede kaldığım Bosna Savaşı başlı başına maceralarla ve tehlikelerle doluydu. İğman Dağı’nda gece keskin nişancılar yüzünden kaldık. Savaşın her saniyesinde ölümden dönüyorduk. Saraybosna’ya almıyorlar bizi. Başbakan yardımcısı yeni öldürülmüş. Birleşmiş

“Haberci” için Alaska’da eksi 50 derecede çekimler gerçekleştirilmişti

Milletler’e gittik. Dediler ki, biz yetkilileri koruyamıyoruz, sizi nasıl koruyacağız. Biz de bir Boşnak arkadaşımızla yola çıktık Zagreb’ten ve bütün Adriyatik sahillerini dolaşarak Mostar’a yakın bir köyde gece konakladık. Mostar’a gece karanlıkta girdik. Saraybosna’ya gideceğiz ama sadece dağ yolu var, İğman Dağı’nda ve hiç güvenli değil. Keskin nişancılar yolda ne görürlerse ateş açıyorlar. Kasım ayı, yerler buz. Önümüzde bir kamyonu vurup devirmişler. Biz hemen arkasındayız ve bizim arkamızda da yüzlerce araçlık bir konvoy var. ‘Eğer bu aracı buradan çıkaramazsak bu gece hepimiz ölürüz, keskin nişancılar hepimizi vurur’ diyorlar. Biz de iki kameraman, bir yönetmen, bir yönetmen yardımcısı ve Boşnak bir arkadaşla arabadayız ve hiçbirimiz dört çeker nasıl kullanılır, o araç nasıl çekilir bilmiyoruz. Öyle, böyle derken kamyonu yoldan çektik. Tüm Boşnaklar bize nasıl teşekkür edeceklerini bilemediler.”

“Balkanlar’a âşık oldum”

Savaşın ve katliamın tam ortasında yaşananların çoğuna tanık olmuş Mevlüt Döner ve TRT ekibi: “Tam Saraybosna’ya gireceğiz yine bir kamyonu vurmuşlar. Bu sefer dediler ki, ‘yola devam etmeyin.’ Biz de valizlerimiz, ekipmanlar elimizde yürümeye başladık. İzli mermiler kafamızın üzerinden geçiyor. 3 saat İğman Dağı’nın altından yürüyerek Saraybosna’ya vardık. Orada bir milisin evine sığındık. Bir ambulans geldi, bizi meşhur tünelin girişine götürdü ve oradan yürüyerek Başçarşı dediğimiz bölüme

geçtik. Burada bir otelde kaldık iki gece. Tünelden geçerken, çekim yasak dediler. Ben her ihtimale karşı kameranın içine kaset koydum. Tünelde kayda girerim diye düşündüm. Toprak bir tünel burası, yüksekliği yer yer 50 santimetre. Her yerden su damlıyor, nem var. Bir, iki yerde kayda girdim. Ancak kaset nemden sıkışmış, çıkmıyor. Otelde CNN’in muhabiri ve kameramanı vardı. Oradaki kameramanın aletleriyle kamerayı söküp kaseti kurtardık ve kamerayı çalışır hâle getirdik. Onların uydu telefonuyla evi aramıştım. 30 dolarımı almıştı bu arama karşılığında hiç unutmam. Ben Balkanlar’a âşık oldum. Neredeyse bütün coğrafyayı dolaştım savaş zamanı. Daha sonra Sibel Değer ve Yıldırım Eskiçi’nin gerçekleştirdiği Balkan Treni ile aynı yerlere gittiğimde her yerde gözlerim doldu. Savaşta ve sonrasında tam 12 kez gittim Balkanlar’a.”

“İşi çok sevdim”

Tehlikeler içinden geçmiş olsalar da bu anıları anlatırken Mevlüt Döner’in gözleri parlıyor. İşine ve TRT’ye büyük sevgi besliyor ve hâlâ birden fazla projede görev alıyor. TRT’nin 60 yıllık serüveninin büyük bir bölümünün şahidi o. TRT hakkındaki düşüncelerini öğrenmek istiyoruz: “TRT’de olmak bir ayrıcalık. TRT gerçekten bir okuldu bizler için. Mesleği öğrenirken hayatı da burada öğrendik biz. Ben yeniden dünyaya gelsem ya pilot olurum ya kameraman olurum. Biz TRT’nin tek kanal olduğu dönemde

kimsenin pek bilmediği bir alanda, ona çok sıkı sarılarak amatör ruhla çalıştık. Kendimizi feda ettik çünkü işi çok sevdi. Kamerayı çocuğumuz gibi sevdi. Kurumu temsil etmek benim için çok ayrıcalıklı. İnsanların hayatına dokunabilmek, onlara bir şeyler katabilmek için çok çabaladık. Bu bizim için çok önemliydi. Çünkü tüm dünyada izlenen bir Kurumuz biz. TRT, çok güzide bir kurum. Pek çok ayrıcalığı TRT sayesinde yaşadım. Örneğin Arktik çizgiyi geçen ilk kameraman olarak belki de Türkiye’de ilk ben varım. Bana sertifika verdiler. Alaska’ya Coşkun Aral ile gitmiştik. Yukon nehrini geçtik. Eksi 50 dereceyi gördük. Afganistan’da Taliban’ın vurduğu Budha heykellerini çekmeye gitmiştik. Orada mayına bastım. Bir çocuk bağılıyor, bir şeyler söylüyor ama anlamıyorum. Her yer mayınlıymış zaten. Kamerayı koyduğum yere kendisi çıktı, beni yavaşça indirdi. Sonra kendisi de yavaşça indi ve kurtulduk. Yani o kadar çok macera yaşadık, o kadar ölüm tehlikesi atlattık ki...”

En büyük ödül

Bir insanın işini yaparken bu kadar tehlike ve zorluk yaşadktan sonra, aradan geçen yıllara rağmen isteğini kaybetmemesi herhâlde en büyük ödül. Bunun dışında Mevlüt Döner’in çalıştığı yapımlar da sayısız ödül almış: “ ‘Ben Yaparım’ programını çekti 88 bölüm. ‘Haberci’ 48 bölüm. ‘Adım Adım Anadolu’ 30 bölüm. 36 bölüm ‘Şehime Hoş Geldin’. Benim çalıştığım bir iş başlıyorsa, bitmiyor... Pek çok ödül aldık sayısız yapımla.”

Röportajımızı TRT Aktüel Kamera Servisi’nde gerçekleştirdik

Burak Aykın, su altı kameramanlığını severek yapıyor

Yeni keşifler

Televizyonda ya da sinemada; dizi, film veya belgesel izlediğimizde, eğer o yapım sürükleyiciyse bir görüntü “izlediğimizi” çoğu zaman unuturuz. Kendimizi o görüntünün anlattığı mekânda hissederiz; burası bazen göz gözü görmeyen ağaçlarla kaplı bir ormandır, bazen de kum tepeleriyle dolu; kızıla çalan bir çöldür. Kahramanımız ya da anlatıcımız macera üzerine macera yaşarken, yeni keşiflerle ufkumuzu açarken, biz de onunla merak eder, öğrenir, üzüldür ve seviniriz. Biz ve o, artık tek kişiyizdir. Hâlbuki ekrandaki en yalnız deneyimin bile arkasında o anı sonsuzlaştıran bir kameraman vardır. Bu “görünmez kahramanlar”, çok zor şartlarda çalışırlar. Havada, karada ve bazen de denizde... Bu isimlerden birisi de Burak Aykın. TRT'nin kapısından “kadrolu” olarak milenyumdan itibaren geçen Burak Aykın, 2001 yılından bu yana TRT Aktüel Kamera Servisi'nde görev yapıyor. Kendisi, TRT'nin geleneklerine yabancı bir isim değil: “Mesleğim aynı zamanda baba mesleği de... Ebeveynlerim de TRT'den emekli. Bir anlamda çocukluğum burada geçti diyebilirim. TRT'de babamı ziyaret ettiğimde kendi oğlumun yaşındaydım. Mesleğe aşinalığım ve hevesim vardı. Mezun olduktan sonra da nasip oldu ve göreve başladım. İlk projem ‘Derin Kökler’ adında kısa metraj bir belgesel programdı. Sonrasında uzun yıllar çeşitli projelerde çalıştım.

Dalarken resmetmek

Burak Aykın'ın kamerasıyla birlikte aldığı yolda önünde, 2015'te yeni bir kavşak belirmiş. Drone kamera ve su altı kameramanlığı eğitimi almış. Kendi deyimiyle “Amacımız uçmak değil, uçarken resmetmek” düşüncesi yanına “dalarken de resmetmek” fikrini ortaya koymuş. Yazlarını Mersin - Silifke'de geçiren Aykın, dalış okulu olan bir arkadaşının da teşvikiyle dalış eğitimini almış. Suyun üstüyle ve altıyla ilgili farkları ise çalışma arkadaşımızın kendisinden öğreniyoruz: “Su altı öyle bir yer ki derine girdikçe daha derinde ne var merakı hasıl oluyor. Suyun altı bambaşka bir yer. Özellikle elinde fenerin varsa ve resife dalıyorsan çok keyifli; keyifli olan her şey gibi de riskli. Çünkü biz oraya çekim yapmaya iniyoruz. Suyun altındaki en büyük sorumluluğumuz yüzerliğimizi sağlayabilmek. Çünkü keyif dalışı yapmıyoruz, elimizde bir kamera var; bu kamerayla en güzel resmi elde etmemiz gerekiyor.”

“Bir çıkıyoruz, bir batıyoruz”

TRT'nin mutfağından çıkan en özel yapımlardan bir tanesidir “Mavi Tutku”. Su altının büyüü dünyasını ekranlara taşıyan program bugüne kadar dünyada ve Türkiye'de onlarca hatta yüzlerce dalış yaptı, gizde kalmış pek çok batığı, anıyı ve materyali gün yüzüne çıkarttı. Burak Aykın da programın kameramanlığını yapıyor: “Mavi Tutku'da genellikle keşif yapıyoruz. Bilgi birikimini batıklara vermiş, araştırmacı bir büyüğümüz var.

“Konfüçyüs çok güzel söylemiş: ‘Sevdiğin işi yaparsan, ömür boyu çalışmazsın’. Ben de kendimi çalışıyor gibi hissetmiyorum çünkü sevdiğim işi yapıyorum. İşim benim için ayrı bir haz, ayrı bir tutku, ‘okul’ dediğim bir yerde büyümek, ustalarımın öğrenmek, ‘TRT disiplini’ni alırken kendimi yetiştirmek kıymetli bir şey benim için. İyi ki televizyonu tercih etmişim. Ve iyi ki sevdiğim mesleği yapıyorum.”

Burak Aykın

Kendi cihazlarıyla batıkları buluyor, bize haber veriyor. Bizler de kamu yayıncısı olarak, Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızla birlikte; arama kurtarma gemilerinin hepsiyle çalışıyoruz. En büyük avantajımız onların arama kurtarma kabiliyetlerinin çok yüksek olması. Daha öncesinde gidiyorlar, batığı buluyorlar, oranın koordinatlarını çıkarıyorlar ve bize haber veriyorlar. Biz de ekipmanımızı alıp bölgeye geçiyoruz ve çekimlerimizi gerçekleştiriyoruz.” Yazımızda pek çok kez bahsettiğimiz gibi su altı demek, risk demek. Bu çekimlerde zaman zaman, ilginç olaylar; ekstrem seviyesi yüksek durumlar yaşanabiliyor. Burak Aykın da aktüel kameramanlığın nişanesi olan bu olayların benzerlerini yaşamış. Adana Yumurtalık sahilinde dalış ekibi olarak, tüm ekipmanlarıyla fırtınanın içinde kalmışlar. Hikâyenin kalanını kendisinden dinledik: “Adana'nın Yumurtalık sahiline doğru dip 20 - 25 metre derinliğinde bir gemi batığı çekeceğiz. Batık da güzel; Osmanlı döneminde sulara gömülmüş bir Japon gemisi. O dalış özelinde olanaklarımız o kadar fazla değildi. İskenderun Teknik Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi'nin balıkçı teknesinden dönüştürülmüş bir araştırma gemisi vardı. Teknede on

beşe yakın öğrenci vardı. Yanımda diğer kameraman arkadaşım ve kendisini ne yazık ki 6 Şubat Kahramanmaraş depreminde kaybettiğimiz Hatay Büyükşehir Belediyesi Sualtı Arama Kurtarma Dalış Amiri Sabit Dönmez ve fotoğrafçı arkadaşım vardı. Dalışımızı planladık, batığın üzerine geldik. Ufka baktığımda havanın kapatacağını hissettim.”

“Tekneyi göremiyorum”

Tekne yeterli seviyede kalabalıkmış, ekipmanları da varmış. Kaptan da havanın meteorolojiye göre düzeleceğine dair onları teskin edince, dalışı yapmaya karar verip: dip zamanını kırk beş dakika olarak belirlemişler. Suyla atlamışlar. Dalışa geçmişler. Çekimde herhangi bir sıkıntı yaşanmamış, hatta görüntüler umduklarından çok daha kaliteliymiş. Nihayet çıkışa geçtiklerinde, dalış bilgisayarlarını ayarlamış ve yükselmeye başlamışlar. Ancak bir sıkıntı varmış: “Tekneden atılan dalış şamandırasına tutunarak yavaş yavaş yukarıya devamını ‘Badimle’ yani birlikte daldığımız kameraman arkadaşımın göz göze geldik; derinliği ve kalan havayı gösteren konsola baktım. Sonra da yukarıya baktım, dalgaları gördüm. Hava patlamış.

Üç metreye ulaşan dalga yüksekliği var. Şamandırayı teknenin pruvasından atmıştık, normalde tekneyi görmem lazım. Bakıyorum tekne yok. Üstümüze çıkmamak amacıyla uzaklaşmışlar. Elli bar havamız var. Ağzımızdan regülatörü çıkaramıyoruz. Dalgalar üstümüzden geçiyor. Bir çıkıyoruz, bir batıyoruz. Bakıyorum tekneyi göremiyorum.”

“Ne negatif, ne pozitif: Stabil”

Tüm bu aksiliklerin yanında karaya çıkmak isteseler, kara en az 1,5 kilometre uzakta. Üstelik boğaz hattındalar, karaya doğru yüzerken üstlerinden gemi geçme tehlikesi var. Umutlar neredeyse tükenmek üzereyken “kırmızı” bir umut onları bulmuş: “Bir ara bizi getiren teknenin kırmızılığını gördüm. Su altı fenerlerimiz çok güçlü aynı zamanda flaşör ve kırmızı ışık yakıyor. Işıkları kameradan ayırdım. İkisini birden yaktım. Kaldırdım ve nihayet tekne gördü bizi. Ancak dalgalar o kadar yüksek ki tekne üstümüze geliyor. Teknede, eğitim veren, işlerinde son derece başarılı hocalarımız var ama tabii ki dalgıç almayı bilmiyorlar. Tekne üstümüze geliyor, halat atın diyorum. Tutunacak bir şey atmaları lazım. Yarım saatir suyun içerisindeyiz, ağzımdan regülatörü çıkartamıyorum çünkü çıkarttığım zaman halat üstümden geçiyor ve su yutuyoruz. Bir saate yakın suyun altındaydık; efor harcadığımız için yorgunduk. Üzerine yarım saat dalgalarla boğuştuk. Nihayetinde akıl ettiler ve dalga altı yaparak bizi almaya çalıştılar.” Burak Aykın, her şeyden önce mesleki profesyonelliğiyle ekipmanlarını ön

plana almış: “Tekneye önce ekipmanı vermek istedim. Onu da şöyle veriyoruz: Simit atıyorlar, onun ipini çözüyorum, ekipmanına bağlıyorum, mesela kamerayı veriyorum. Tek tek her ekipmanı tekneye gönderdim. Daha ilginç gemilerin yanında ‘usturmaça’ dediğimiz lastikler olur. Limana yaklaştıklarında çarpmasınlar diye büyük bir kamyon tekerliği gibidir bu lastikler. Tekne yaklaşıncı usturmaçayı yakaladım, kolumla çektim. Amacım, tutup merdivene ulaşabilmektir. Kafadan dalgayı öyle bir aldık ki, asılıyım, elimde de ağır ekipmanım var. Dalganın etkisiyle tamamen suyun dışına çıktım. Pervane ile dümen arasını gördüm. Suyla inmemle de birlikte beş metre geriye düştüm. Çıkarken de tekrar dalga vurdu ama kendimizi zar zor tekneye atabildik. Teknede de bir kameraman arkadaşım vardı. Sudan çıktığımda, mesleki disiplinimizin bizlere öğrettiği şekilde ilk olarak baktığım ekipmanlarımın; kameramın ve ışığının yerinde olup olmadığını kontrol ettim. Bu hatırayla birlikte bir kez daha anladım ve pekiştirdim: Su altında sıfır riskle çalışmak zorundayız.” Su altı kameramanlığında kamera kullanımı ve dalış eğitimi, TRT ekranının nostaljik kahramanları “Edi ile Būdū” gibi ayrılmaz ikili olmalı. Burak Aykın bunu şöyle ifade ediyor: “Kameranın yanında çok iyi bir dalış eğitimi alırsan o kadar iyi su altı kameramanlığı yaparsın. Hem su altına vakıfsın hem de iyi kameramansın. Suda stabil kalacaksın ne negatif ne pozitif. Eğer bunu başarabilirsen kendinle boğuşmayı bırakırsın, işine konsantre olursun.”

Röportaj anı fotoğrafını bu kez üçlü çekti

“Sevdiğim işi yapıyorum”

Zaman izafi bir boyuttur. TRT’de de öyle... Kurumda zaman hem çok yavaş hem de çok hızlı geçer. Burası hem bir okul kimliğiyle her gün yeni şeyler öğrendiğiniz bir çatı hem de altmış yılı, göz açıp kapayıncaya kadar geride bırakmış bir yayıncılık mekânıdır. Burak Aykın için de TRT, bahçesinde arkadaşlarıyla koşturduğu bir yerken, bir anda aynı arkadaşlarıyla ortak projeler çekebildiği bir yere dönüştü: “Benim gözümde TRT

her zaman bir okuldu. Çalıştığım devre arkadaşlarımla bazılarıyla çocukluğum birlikte geçti. Babalarımız arkadaşlardı; bizler TRT’nin kampında veya kreşinde, âdeta ‘bahçesinde’ birlikte büyüdük. Birlikte büyüdüğüm arkadaşlarımla birlikte çalışmanın verdiği haz apayrı bir şey. Ben şu anda TRT Spor’da bir proje çekiyorum ‘Adım Adım’ isminde. Programın yönetmeni benim otuz yıllık en samimi arkadaşlarımdan. Bu çok güzel bir his.” Sevdği mesleği yaptığı söyleyen Aykın,

“TRT disiplininin” önemini kendi ifadeleriyle açıkladı: “Konfüçyüs çok güzel söylemiş: ‘Sevdiğin işi yaparsan, ömür boyu çalışmazsın’. Ben de kendimi çalışıyor gibi hissetmiyorum çünkü sevdiğim işi yapıyorum. İşim benim için ayrı bir haz, ayrı bir tutku, ‘okul’ dediğim bir yerde büyümek, ustalarımdan öğrenmek, ‘TRT disiplini’ alırken kendimi yetiştirmek kıymetli bir şey benim için. İyi ki televizyonu tercih etmişim. Ve iyi ki sevdiğim mesleği yapıyorum.”

Batık drone

Drone kameralar 2010’lu yıllardan itibaren hem TRT’de hem de yayıncılık dünyasında kullanılmaya başlandı. Üstelik girişi de fırtına gibi oldu. Drone’la yukarıdan çekilmiş “kuş bakışı” bir görüntü olmayan film, dizi ve belgesel görmez olduk. Burak Aykın da uzun yıllardır hem kendisi drone kullanıyor hem de drone eğitmenliği yapıyor. Uzun süre yapılan her iş gibi de ufak kazalar sizi bir şekilde buluyor: “Drone kameramız kaybolmadı ama düşürdüğümüz oldu. Başıma asla gelmeyeceğine inandığım bir durumdu, benim de başıma geldi. İki sene önce envantere yeni dâhil ettiğimiz güzel bir cihaz vardı. O cihazla ikinci çekimimizdi. Çeşme Alaçatı’da “Formula Kite” çekiyorduk. Yarışmacıların altında kayak, üstlerinde paraşüt var. Sahilden havalanıyorlar; yükselerek gidiyorlar. Görsel açıdan çok keyifli bir iş. Drone çekimler sırasında on dakika kadar havada kaldı. Drone’u ekranda takip ederken bir anda ekranda “error” yazısını gördüm. Cihaz “pofladı” ve suya düştü.” Ekranda cihaz hatası yazısını gören mesai arkadaşımız, bundan sonra ne olacağını da tabii ki biliyormuş. Ayrıca, hemen bir çözüm bulması gerektiğini de biliyormuş: “Cihazın motorlara güç veren beyinde bir hata olmuş ve Japonların kamikaze uçakları gibi suya düşmüş. düşmüş: “Hemen telefonumun kablosuz ağına uçan kameranın akıllı kumandasını bağlıyorum ki haritayı güncellesin ve bana cihazın tam yerini gösterebilir. Cihazın suya düştüğünü görünce üzülmedim, bozulmadım, moral bozmadım. Çalıştığımız yerde Çağla Kubat’ın yelken okulu vardı. Oraya giderek kendisinden bir bot rica ettim. Tableti açtım. Navigasyon eğitimimle de birlikte harita yardımıyla cihazın düştüğü noktaya ulaştım. Derinlik 6 - 7 metre gibiydi. Dalış okulundan ödünç aldığım maske ve paletle birlikte tek dalışta indim, aldım ve çıktım. Cihazı getirmeyi de başardım. Sonrasında tabii ki bir soruşturma oldu ama pilotajlık anlamında hatamın olmadığını belge ve materyallerle kanıtladığım için herhangi bir sorun yaşamadım.”

YOLCULUĞUMUZ
DEVAM EDİYOR

TRTFRANÇAIS

L’INFO ET AU-DELÀ

Fotoğraf: Aykut Çavik

Dünya liderleri ADF'de Yayınlar TRT ile tüm dünyada!

TRT'nin, dördüncü yılında da “küresel medya ve iletişim ortağı” olduğu Antalya Diplomasi Forumu (ADF), 11 - 13 Nisan 2025 tarihleri arasında dünya liderlerini Türkiye’de bir araya getirdi. Uluslararası diplomasiinin önemli bir buluşma noktası hâline gelen Forum’un toplantıları ise canlı yayınlarla tüm dünyaya TRT tarafından aktarıldı.

Doğası, tarihi, kültürel zenginlikleri ile Türkiye’nin olduğu kadar dünyanın da gözde şehirlerinden birisi olan Antalya, dördüncü kez dünya liderlerine ev sahipliği yaptı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın himayelerinde, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın ev sahipliğinde düzenlenen Antalya Diplomasi Forumu (ADF), bu yıl “Ayrışan Dünyada Diplomasiyi Sahiplenmek” ana

temasıyla gerçekleştirildi. ADF 2025’in açılışında Cumhurbaşkanı Erdoğan, eşi Emine Erdoğan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’ın yanı sıra 20’den fazla devlet ve hükümet başkanı, 74 bakan, 450’ye yakın üst düzey temsilci ve 140’ı aşkın ülkeden katılımcı yer aldı. Dünya liderlerinin ikili görüşmelerine sahne olan ADF 2025; “Gazze/ Filistin’in Geleceğine İlişkin Gazze Temas Grubu Görüşleri”ne de ev sahipliği yaptı. İslam

İşbirliği Teşkilatı - Arap Ligi Gazze Temas Grubu, İsviçre Konfederasyonu Federal Dışişleri Bakanı Ignazio Cassis, Rusya Federasyonu Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Somali Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Prof. Dr. Jeffrey Sachs dikkat çeken konuklar arasında yer alırken, uluslararası ilişkiler ve siyaset alanında yetişen öğrenciler de Forum’u ilgiyle takip eden katılımcılar arasında yer aldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Forum’un açılışında önemli bir konuşma yaptı

Forum’da 3 gün boyunca 50 oturumda, Orta Doğu’dan Asya Pasifik’e, Afrika’dan Latin Amerika’ya uzanan çeşitli coğrafyaları ilgilendiren konular ile iklim değişikliği, terörizmle mücadele, insani yardım, dijitalleşme, gıda güvenliği ve yapay zekâ dâhil olmak üzere, küresel gündemin öne çıkan başlıkları ele alındı.

Toplantılar, TRT tarafından tüm dünya basınıyla paylaşıldı
TRT’nin “küresel medya ve iletişim ortağı” olduğu Forum’da 3 gün boyunca 50 oturumda, Orta Doğu’dan Asya Pasifik’e, Afrika’dan Latin Amerika’ya uzanan çeşitli coğrafyaları ilgilendiren konular ile iklim değişikliği, terörizmle mücadele, insani yardım, dijitalleşme, gıda güvenliği ve yapay zekâ dâhil olmak üzere, küresel gündemin öne çıkan başlıkları ele alındı. 8 farklı salonda yapılan tüm toplantılar, canlı yayınlar ve TRT’nin kurduğu dijital yayıncılık sistemleriyle tüm dünya basını ve devlet televizyonlarıyla paylaşıldı. 50’ye yakın ülkeden 950 gazetecinin de takip ettiği Forum, paneller, oturumlar ve ikili görüşmelerle 13 Nisan Pazar günü sona erdi.

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan

Açılışı Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptı
ADF 2025, diplomasiinin olaylara nasıl yön verebileceğini ve ayrışan bir dünyada birlikte harekete geçmek için ortak bir zemin bulmanın bize nasıl yol göstereceğini araştırmak üzere; küresel liderleri, politika yapımcıları, akademisyenleri, iş dünyası uzmanlarını ve medya ile sivil toplum temsilcilerini bir araya getirdi. Forum’un açılışını yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuklara ve basın mensuplarına hitaben önemli bir de konuşma yaptı. Konuşmasında, öncelikle dünyanın dört bir yanından gelen misafirlere teşekkür eden Cumhurbaşkanı, Forum’un dünya ve insanlık için hayırlara vesile olmasını diledi. Diplomasiinin nabzının attığı, global bir

markaya dönüşen Forum’un dördüncüsünü başarıyla tertip eden Dışişleri Bakanlığı ve Bakan Hakan Fidan ile mesai arkadaşlarını, organizasyona destek veren tüm kuruluşları tebrik etti; bakanlığı döneminde ADF’nin hayata geçirilmesine öncülük eden Antalya Milletvekili Mevlüt Çavuşoğlu’nu da kutladı.

“Bu coğrafyanın sakinleri değil, sahipleriyiz”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, geçmişte olduğu gibi bugün de uluslararası siyasetin gündemini domine eden birçok sorun, savaş, kriz ve gerilimin Türkiye’nin yakın çevresinde cereyan ettiğini vurguladı. Ve ekledi; “Şunu da iftiharla söylemek durumundayım; biz bu coğrafyanın sadece sakinleri değiliz, aynı zamanda sahipleriyiz.

Etkinliğin "küresel iletişim ve medya ortağı" olan TRT'nin Forum'da yer alan standı ziyaretçileriyle oldukça yoğundu

Bin yıldır buradayız, bu topraklardayız. İnşallah daha nice asırlar boyunca yine burada olacağız." Erdoğan, artık çatışmaların değil uzlaşmanın, ayrışmanın değil ittifakın, kan, gözyaşı, acı ve gerilimin değil, refahın ve istikrarın egemen olduğu bir bölge görmek, böyle bir dünyada yaşamak, evlatlarımıza böyle bir dünya bırakmak istiyoruz, dediği konuşmasında dünya barışı vurgusunu yineledi.

ADF, dünya çapında bir ihtiyaca cevap veriyor

ADF 2025 boyunca pek çok ikili toplantıya katılan ev sahibi Bakan Hakan Fidan, panel konuşmaları ve gençlerle buluşmalar dâhil olmak üzere yoğun bir gündemle Forum'un en aktif isimlerinden oldu. Fidan, Forum'un açılışında ise ADF'ye yönelik düşüncelerini şöyle aktardı: "Burada sadece bir forum değil, insanlığın ortak vicdanını inşa eden bir fikir zemini inşa ediyoruz. Her yıl daha da büyüyen bu çatı kuzeyle güneyi, doğuyla batıyı devlet adamlarıyla düşünce insanlarını, diplomatları, gençleri aynı masa etrafında buluşturmaktadır. Bu sene de forumumuz farklı sesleri, perspektifleri, çözüm arayışlarını bir araya getirmektedir. Bu forumun ruhunu oluşturan temel değerler çok seslilik, kapsayıcılık ve ortak akıldır. Bu yapıyla forum, kısa sürede uluslararası alanda marka değerine

ulaşmış, saygın bir buluşma noktası hâline gelmiştir. Antalya Diplomasi Forumu'nun bu yönüyle dünya çapında bir ihtiyaca cevap verdiğini, çok şükür, görüyoruz."

"Zamanın ruhu çok boyutlu bir uluslararası düzene işaret ediyor"

Fidan, konuşmasında; diplomasinin yalnızca devletlerarası bir araç değil, insanlığın ortak geleceğini şekillendiren bir zihin işi olduğunu ifade etti. Dünyanın artık küresel bir dönüşümde olduğunu da vurgulayan Bakan, bu dönüşümü her yerde hissettiğimizi söyledi. Fidan, dünyada değişen diplomasi anlayışını ise şöyle yorumladı; "Mevcut düzen sorunlara çözümler üretmediği için toplumsal hareketler kendi içinde de dönüşüme uğruyor. Geleneksel tehdit algılarına her geçen gün yenileri ekleniyor. Ülkeler arası karşılıklı güven giderek zedeleniyor, hatta yok oluyor. Zamanın ruhu artık çok kutuplu, çok katmanlı, çok boyutlu bir uluslararası düzene işaret ediyor. Jeopolitik ve ideolojik bölünmelerle bloklaşma eğilimi artmaktadır. Silahlanma maalesef yeniden başlamıştır. Bu ortamda küresel yönetişimde yaşanan aşınma, çok taraflı kuruluşların zayıflaması, küresel meselelerde eşgüdümün zorlaşması en önemli sınamalar olarak karşımıza çıkmaktadır."

ADF'nin 4 yıldır "küresel medya ve iletişim ortağı" olan TRT, 8 ayrı salonda düzenlenen 50 oturum, açılış töreni ve basın toplantılarını; sahada görev alan onlarca personeli, dört naklen yayın aracı, beş 4.5 G sistemi ve dijital yayıncılık için link uzantılarını 4 farklı dil seçeneğiyle dolaşıma sokan STR sistemiyle kıtalararası bir yayıncılık yaparak, âdeta Antalya'yı dünyaya bağladı.

"Öngörülemezlikler Çağı"nda diplomasinin gücü tartışıldı

Birbirinden ilgi çekici konu ve konuklar panellerde katılımcılarla bir araya geldi. ADF'nin dördüncü yıl teması olan "Ayrışan Dünyada Diplomasiyi Sahiplenmek", tüm ayrışmalara rağmen diplomasinin birleştirici gücüne vurgu yapan panelleriyle dikkat çekti. Mevcut uluslararası sisteme de eleştirilerin getirildiği panellerde yükselen istikrarsızlık ve öngörülemezlik çağının olumsuz etkilerine dikkat çekildi.

Küresel boyutta, iletişim güvenliğinin önemi

Forum'un ikinci gününde, İletişim Başkan Yardımcısı Çağatay Özdemir'in konuşmacı olduğu ve medya/ iletişim alanında dikkat çeken konulara vurgu yaptığı bir oturum gerçekleştirildi. Oturumun moderatörlüğünü ise ABD'nin Louisville Üniversitesi'nden Stratejik İletişim Profesörü Karen Freberg'in yaptı. Oturumda; Türkiye'de iletişim ekosisteminin, enformasyon akışının doğru bir şekilde sağlanması için önemli çalışmalar yürüttüklerini belirten Özdemir, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca CIMER başta olmak üzere halkla ilişkiler, kamu diplomasisi alanlarında önemli faaliyetler gerçekleştirildiğini söyledi. Özdemir, "Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun önderliğinde dezenformasyonla mücadele birimi

TRT kanalları üç gün boyunca dünyanın farklı yerlerinden konuklarla röportajlar yaptı

Bu yıl da diplomasinin nabzını tutan ADF 2025'te 155 ülkeden 6 bini aşkın konuk ağırlanırken; konuklar arasında 21 devlet ve hükümet başkanı, 5 devlet ve hükümet başkan yardımcısı, 2 meclis başkanı, 2 özerk yönetim lideri, 64 bakan, 61 uluslararası kuruluşun üst düzey temsilcisi, çok sayıda düşünce kuruluşu temsilcisi, diplomatlar, bilim insanları ve iş insanları yer aldı.

kuruldu. Bu modeli uluslararası anlamda da ihraç ettik, çeşitli ülkeler de bizim modelimizin aynısı kullanılıyor." dedi. Uluslararası enformasyon güvenliğinin merkezinde, sosyal medya gibi hızlı gelişen teknoloji araçlarının önemli bir rol oynadığını ifade eden Özdemir, enformasyon akışının doğru yönetilmesi gerekliliği üzerinde de durdu. Özdemir, ulusal düzlemde TRT ve Anadolu Ajansı

ile yürütülen süreçler başta olmak üzere, yurt dışındaki muhataplarıyla diyalog hâlinde olduklarını da dile getirdi. Ayrıca konuşmasında dezenformasyonla mücadele konusunda beş ayağa dikkat çekti. Özdemir, bu ayakların uluslararası alanda kamu otoriteleri, sivil toplum kuruluşları, basın kuruluşu temsilcileri, akademisyenler, vakıflar gibi yarı hükümet, yarı özel sektör olan kuruluşlar olarak

belirlediklerini ifade etti. Enformasyonun güvenliğine değinen Özdemir, "İletişim alanı bir ulusal güvenlik alanıdır ve ulusal güvenliği bizatihi ilgilendirir. İletişim ekosisteminin güvenliği bizim ulusal güvenliğimizin merkezindedir. Dolayısıyla bunun için adımlar atmak, bunun için çerçeveler oluşturmak çok kıymetli." değerlendirmesinde bulundu.

Forum, 3 gün boyunca düzenlenen önemli panellerle küresel sorunlara odaklandı

ADF 2025: 50 oturum, 6 bin konuk!

ADF 2025'in ev sahibi olan Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Forum'un son günü 13 Nisan'da yerli ve yabancı pek çok gazetecinin yoğun ilgi gösterdiği bir basın toplantısı düzenledi. Gerçekleştirilen toplantıda, ADF'nin önemli sayısal çıktılarını da gazetecilerle paylaşan Fidan; "Toplamda 155 ülkeden 6 bini aşkın konuğu ağırladık. Bunların arasında 21 devlet ve hükümet başkanı, 5 devlet ve hükümet başkan yardımcısı, 2 meclis başkanı, 2 özerk yönetim lideri, 64 bakan,

61 uluslararası kuruluşun üst düzey temsilcisi, ayrıca çok sayıda düşünce kuruluşu temsilcisi, diplomatlar, bilim insanları ve iş insanları forumumuza iştirak etmişlerdir." açıklamasında bulundu. ADF'nin bu yıl da diplomasinin nabzını tuttuğunu ifade eden Fidan, toplam 50 oturum düzenlediklerini belirterek, bunun uluslararası standartlarda çok yüksek bir sayı olduğuna dikkati çekti. Gazze ve Suriye'ye dair oturumlarda

adaletin ve insan onurunun yeniden tesisine yönelik arayışların ön plana çıktığını dile getiren Bakan, ADF'nin ilk gününü tamamen Filistin meselesine ayırdıklarını, bölgedeki acıları dindirmek için diplomasinin gücüne olan inançlarını yinelediklerini de bir kez daha vurguladı. ADF'yi üç gün boyunca takip eden tüm basın mensuplarına teşekkürlerini ileten Bakan'ın toplantısının ardından, bir sonraki yıl buluşmak dilekleriyle ADF 2025 sona erdi.

ADF'nin görsel tasarımları da dikkat çekti

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, TRT ekipleri ile fotoğraf çekti

TRT'den kıtalar arası bir yayıncılık örneği

Antalya Diploması Forumu (ADF); ülkeler arasında barışın ve uyumun tesisi konusunda önemli buluşmaları tertip etmesiyle, ağırladığı dünya liderlerinin çarpıcı açıklamalarıyla ve pek çok önemli ismin insanlığın ortak meselelerine dair yorumlarıyla dünyanın önemli zirvelerinden biri olma niteliğini kazandı. ADF'nin 4 yıldır "küresel medya ve iletişim ortağı" olan TRT, bu denli önemli bir Forum'u canlı yayınlarla tüm dünyaya aktararak sahadaki medya gücünü ortaya koydu. 8 ayrı salonda düzenlenen 50 oturum, açılış töreni ve basın toplantılarını; sahada görev alan onlarca personeli, dört naklen yayın aracı, beş 4.5 G sistemi ve dijital yayıncılık için link uzantılarını 4 farklı dil seçeneğiyle dolaşıma sokan STR sistemiyle kıtalararası bir yayıncılık yaparak, âdeta Antalya'yı dünyaya bağladı.

Türkiye'nin yayıncılıktaki ileri teknolojisi gururla temsil edildi
Dünyanın diğer ucundaki yayıncılar, basın mensupları ve farklı ülkelerin devlet televizyonları; liderlerin önemli açıklamalarını, uzlaşma buluşmalarını TRT'nin kurduğu özel bir yayın sistemi ile anlık olarak takip edip yayınlarına alabildiler. Herhangi bir uyduya ihtiyaç duymaksızın internetin çektiği her yere bu yayınları canlı bir şekilde ve farklı dil seçenekleriyle aktaran TRT, Türkiye'nin yayıncılıktaki ileri teknolojisini bir kez daha gözler önüne

serdi. Türkiye'nin temsiliyetinde önemli bir rol oynayan ADF gibi bir forumda, ülkemizin yayıncılıktaki başarısını temsil etmenin de gururunu yaşadık. Tüm bunlarla birlikte; Türkiye'nin en çok izlenen haber kanalı TRT Haber, TRT'nin uluslararası haber ve içerik kanalları TRT World, TRT Arabi, TRT Türk, TRT Avaz ve pek çok uluslararası dijital platformumuz ile sahadan haber ve içerik aktarımı sağlandı. ADF'nin önemli panellerinin moderatörlüğünü ise TRT World'ün başarılı sunucularından; Adrew Hopkins, Enda Brady, Andrea Sanke, Reagan Desvignes, Yusuf Erim, Brenda Czeda, Auskar Surbakti, Jaffar Hasnain, Andrew Hopkins, Alican Ayanlar, Maria Ramos ve Adnan Nawaz gerçekleştirdi.

Yayınların kahramanlarıyla bir araya geldik

Üç gün boyunca düzenlenen tüm toplantılar; İç Yapımlar Dairesi Başkanlığı, Stüdyolar ve Program İletim Sistemleri Dairesi Başkanlığı ve TRT Haber Kanal Koordinatörlüğünün saha çalışmaları ile dünya basını ve televizyon kanallarıyla paylaşıldı. 11 - 13 Nisan 2025 tarihlerinde düzenlenen ADF'nin panelleri boyunca, hem Forum'u hem de TRT ekiplerinin çalışmalarını takip etme fırsatı bulduk. Burada pek çok mesai arkadaşımızdan yapılan yayınlarla ilgili bilgiler alırken yoğun mesaiyi arasında fırsat bulabildiğimiz yayınların kahramanlarıyla da sohbet edip, ADF'de yapılan yayıncılık tecrübeleri üzerine

konuştuk. Bir molada yakaladığımız; İç Yapımlar Dairesi Başkanı Mesut Eker, Artistik Hizmetler Müdürü Cüneyt Yağan ve Prodüktör Dilaram Dağlı'ya ADF'ye nasıl hazırlandıklarını ve bu işin yayıncılık açısından önemini sorduk.

"TRT'nin kamu diplomasisine medya kanalıyla katkı verdiği önemli bir iş"

TRT, panelde dört yıldır önemli bir görev alıyor. Genel olarak bir değerlendirme yaparsanız TRT'nin Forum'a katkıları nelerdir?

Mesut Eker: Antalya Diploması Forumu'nun ilk yılından itibaren buradaki tüm operasyonları, salondaki tüm toplantıları, açılış ve kapanış seremonilerini Türkiye ve dünyaya aktaran yayıncı kuruluş TRT oldu. Bu sene yine 8 salonda düzenlenen bütün oturumları hem televizyon kanallarına hem de stream üzerinden oluşturduğumuz linklerle web sitesi üzerinden dijital olarak dünyaya aktarıyoruz. ADF'nin ilk yılında Dışişleri Bakanlığı ile yaptığımız toplantılarda; tüm dünya ülkelerini kapsayan bu kadar büyük bir operasyonun yayımlanmasını TRT haricinde hiçbir kurumun yapamayacağı kararı verilmişti. Bizim birimlerimize ADF'nin düzenleneceğine dair haber verildiğinde ADF'ye 3 gün vardı. Ben o gün, şu anda da Forum'da önemli görevler üstlenen prodüktörlerimizden Dilaram Hanım ve Artistik Hizmetler Müdürümüz Cüneyt Bey'i aradım. Hemen hareket etmek istedim ama

İç Yapımlar Dairesi Başkanı Mesut Eker

ne hava koşulları uygundu ne de uçak bulunabilmişti. Zaman kaybetmemek için İstanbul'dan Kurum aracılığıyla 1 saat içinde ekipleri toparlayıp 11 saatte Antalya'ya gelinmişti. Burada gerekli keşifler yapıp, ihtiyaçlar belirlendi. Ardından sorunsuz bir şekilde ilk yayın gerçekleştirmiştik. Şimdi ise her yıl bunun üzerine koyarak devam ediyoruz. Dolayısıyla bu bizim Kurum olarak yılların getirdiği bilgi birikimimizi kullanarak çok hızlı aksiyon alabildiğimiz kıymetli işlerden biri oldu. Ülkemizin temsiliyeti açısından çok önemli olan bu forumda, TRT tüm birimleriyle ülkemizi en iyi şekilde temsil etmek için var olan medya gücünü çok iyi bir şekilde değerlendiriyor. Bu TRT'nin kamu diplomasisine medya kanalıyla katkı verdiği önemli bir iş olması açısından da kıymetli.

ADF'de TRT'den pek çok ekip var ama İç Yapımlar bunun ağırlıklı bir kısmını oluşturuyor. Burada kaç kişilik bir ekiple, nasıl bir teknik imkânla çalışıyorsunuz?
Mesut Eker: İlk yıldan itibaren TRT'nin tüm birimleriyle koordineli bir şekilde sürdürmekle beraber, Forum'un genel koordinasyonu ağırlıklı olarak İç Yapımlar

Dairesi Başkanlığı üzerinden yürüyor. İç Yapımlar Dairesi Başkanlığı olarak ise; 4 naklen yayın aracımız, 2 jeneratör, 4 malzeme arabası ile toplamda 10 araç ve 61 personelle burada görev yapıyoruz. Salonlardaki kayıtlar, bunların aktarılması, Dışişleri Bakanlığına bunların teslim edilmesi, canlı yayınlar, kanalların ara ara haber bağlantılarının yapılması, açılışta Sayın Cumhurbaşkanı'mızın konuşmasının tüm dünyaya ve tüm ulusal kanallara sunumu yine İç Yapımlar Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirildi. Bir kısım salonların yayınlarını bu naklen yayın araçlarımızdan aktarıırken, bir kısmını da 4.5G üzerinden aktarıyoruz. Toplamda 8 salondaki bütün toplantılar, paneller, söyleşiler 8 dile kadar çıkabilen kanal imkânımızla TRT tarafından canlı olarak aktarılıyor. Kurumumuzun tüm birimlerde çalışan TRT ekiplerine buradaki özverili çalışmaları için Başkanlığımız adına teşekkür ediyorum.

Dilaram Hanım, tüm bu ekiplerin koordinasyonunu ve aynı anda yapılan birden fazla canlı yayını düşündüğümüzde, burada ciddi bir organizasyon planı var. Nasıl bir çalışma planı ile organize oluyorsunuz?
Dilaram Dağlı: Çok kalabalık bir ekiple tüm dünyaya aktarılan önemli bir yayın ağı kuruyoruz burada. Bunun için ise öncesinde ciddi bir masa başı çalışması yaparak ön hazırlıklarımızı tamamlıyoruz. Forum'dan önce yapılan toplantılar, planlamalar burada çok önem kazanıyor. Biz, öncelikle forumdan aylar önce burada bir keşif yapıyoruz. Dışişleri Bakanlığı tarafındaki ekipler bize taleplerini iletiyorlar. Biz de o doğrultuda notlarımızı alarak dönüp hep beraber elimizdeki kaynaklara bakarak bu isteklere nasıl cevap verebiliriz, onu planlıyoruz. Tabi artık bu sene dördüncü yılı olması sebebiyle düzenimiz biraz daha oturdu, aşağı yukarı ne yapacağımızı biliyoruz ama öncesinde buraya bir hazırlık yapıp geliyoruz. Listeler geliyor, talepler yapılıyor, formlar yazılıyor... Tüm bunların haricinde sahada, ADF'nin 8 salonunun kurulumu ve provalar 5 gün sürerken, 3 gün de yayınlar sürüyor. Toplamda 8, 9 günlük bir iş gücü var burada. Büyük bir organizasyon ve yoğun bir ön çalışma gerektiriyor. 61 kişilik ekibin nerede, ne zaman, ne yapacağı daha buraya

gelmeden önce aşağı yukarı ana hatlarıyla belli oluyor. Buraya gelince detaylanıyor.

“Bizim işimiz bir ekip işi”
Yıllardır TRT'nin deneyimli isimlerinden birisi olarak pek çok yayın yaptınız. Mesleki açıdan değerlendirdiğinizde ADF için yapılan bu yayınların farkı nedir?
Dilaram Dağlı: Ben bir prodüktör olarak yıllardır TRT'de hemen her türlü iş üretmekle birlikte, ağırlıkta televizyon programları üzerine çalıştım. Bu iş özelinde ise biraz daha haber ağırlıklı bir iş diyebilirim. Ama işimiz yapımcılık ve özünde organizasyon olduğu için aynı mantıkla yapıyoruz. Haberin doğası gereği çok hızlı, anlık hareket etmek gerektiren, sahada üzerine uzun uzun düşünemeyeceğiniz bir iş bu. Fakat reflekslerimizle ve bütün ekibin tecrübesiyle işi başarıyla sonuçlandırıyoruz. Gerçekten bizim işimiz hep söylediğimiz gibi bir ekip işi. Burada da bunu çok açık ve net bir şekilde görebiliyoruz. TRT'nin tüm birimleriyle birlikte çok büyük bir ekip var. Herkes ne yapacağını çok iyi biliyor. Daha öncesinde kendisine gelen planlar doğrultusunda da herkes görev alanındaki işini gerçekleştiriyor. ADF, hepimiz için çok keyifli bir o kadar da geliştirici diyebilirim.

“Hatasız bir yayın yapmak bizim birinci önceliğimiz”
Cüneyt Bey, TRT'nin pek çok önemli işinde deyimlerinle görev aldınız. ADF sizin mesleki yaşamınızda ne ifade ediyor ve TRT'nin Forum'a katkısı açısından neler söylersiniz?
Cüneyt Yağan: Bu iş hem teknik açıdan çok büyük bir iş, hem içerik anlamında çok yüklü bir iş diyebilirim. Bunun yanında işin içine bir de diploması girince hata kaldırmayan bir yapı kazanıyor ki; bu da her şeyiyle çok daha titiz hareket etmemiz gerekliliğini doğuruyor. ADF'yi kendi adıma TRT'nin yılların verdiği tecrübeyi en iyi şekilde yansıtmaya gereken bir organizasyon olarak görüyorum. Bunun için de bütün dinamiklerimizle, teçhizatımızla, personelimizle İç Yapımlar olarak her türlü desteği vererek işi en iyi şekilde, tamamlıyoruz. Bu iş hem Kurumumuzun temsili açısından hem de Türkiye'nin yayıncılıkta ne kadar ileri düzeyde olduğunu gelen misafirlerimize ve ekran başında izleyenlere göstermek açısından çok önem

arz ediyor. Bunun için de hatasız bir yayın yapmak bizim birinci önceliğimiz. İçerik açısından da belirli hassasiyetler var, yayıncılık anlamında o hassasiyetleri en iyi şekilde algılamak ve bunları yansıtmak da bizim bir taraftan görevimiz hâline geliyor. NEST Kongre Merkezi'nin her salonunu, her an yayına hazır hâle getirdik. Mekânın her yerinde, her alanında, her metrekaresinde, her an yayın yapılacaktı gibi aksiyon almak zorundayız. Onun için de hem malzeme anlamında hem personel anlamında sürekli hazırız. Bizim ödülümüz ise tüm bu çabanın ve emeğin sonunda alımızın ağıyla en güzel şekilde işi tamamlamak oluyor.

TRT ekiplerinin Kurum dışı medya mensuplarına korumacı ve katkı sağlayıcı bir tavrını gözlemledim. Sahaya TRT'nin kurum kültürü de aktarıldı diyebilir miyiz?
Cüneyt Yağan: Elbette, biraz önce de söylediğim gibi burada dünya basınına karşı da Türkiye'nin yayıncılıktaki öncü gücünü sergiliyor olmanın önemini taşıyoruz. Biz burada ADF'yi dünyaya aktaran salonlardaki yayınlar kadar diğer medya kuruluşlarından gelen meslektaşlarımıza da elimizden geldiğince yardımcı olmaya çalışıyoruz. Türkiye'nin prestiji için çok önemli olan

bu organizasyonu aktarmak için ülkemize gelmiş pek çok medya kuruluşuna da burada TRT olarak destek olmaya çalıştık. Forum'a katılan ülkelerin devlet televizyonlarıyla da bire bir irtibatla bu yayınların o televizyonlarda yayımlanması, görüntülerin seçilmesi gibi konularda da destek veriyoruz. Tüm bunların toplamına baktığımızda bu forum, çok kapsamlı bir yayın işini de kapsıyor. Bu işin başarısı Kurumumuz adına çok övünç kaynağı.

“Dijital anlamda çok önemli bir yayıncılık sergiliyoruz”
Dilaram Dağlı: Tabii ki bir de şu var, TRT'nin gerçekten yayıncılık anlamında refleksleri çok güçlü. Çok deneyimli bir teknik personele sahibiz. Arkadaşlarımız o kadar fazla bu tür işler yapıyorlar ki, dolayısıyla refleksleri çok güçlü. Özellikle naklen yayın ekiplerimiz, TRT'nin her kanalına hizmet veren haber ve spor yayınlarına çok fazla çalışan arkadaşlarımız. Dolayısıyla bizim yayın anlamında reflekslerimiz çok güçlü ve çok hızlı hareket ederek hızlı çözümler üretebiliyoruz. Bu da elimizden geldiğince, desteğe ihtiyacı olan ve TRT dışından gelen arkadaşlarımıza yardımcı olacak çözümler doğuruyor. Bir de bu işin çok önemli bir sorumluluğu var. Dijital anlamda çok önemli bir

yayıncılık sergiliyoruz. Dünyanın her tarafına ulaşan yayınlar yapan yeni nesil bir yayıncılık bu. Dolayısıyla alıcısı da çok, takipçisi de çok. Her işimiz çok önemli ama bu tür işlerimiz biraz daha önemli. Tüm TRT ekipleri elinden gelen titizlikle, bilgi birikim ve tecrübesi doğrultusunda gerçekten çok iyi çalışıyorlar. Tam bir ekip işi.

“Çok büyük ve güçlü bir ekibimiz var.”
Mesut Bey, son olarak buradaki çalışmalar ve ekibiniz hakkında neler söylersiniz?
Mesut Eker: Açıkçası ben İç Yapımları Dairesi Başkanı olmaktan çok mutluyum. Çok büyük ve güçlü bir ekibimiz var. Çok hızlı hareket ediyorlar. Herkes kendi işinde profesyonel, herkes kendi sorumluluğunun bilincinde ve herkes iyi niyetle elinden geleni fazlasıyla yapıyor. Bunu niçin yapıyorlar? Çünkü Kurum hassasiyetleri var, ülke hassasiyetleri var, yayıncılık hassasiyetleri var. Herkes bu ilkeler çerçevesinde çalıştığı için ben kendimi çok şanslı hissediyorum. Çok şükür ki, dördüncü yılın sonunda da kazasız belasız profesyonel bir şekilde bu yayınları tamamlıyoruz. Bu sadece bir yayıncılık değil, aynı zamanda bir ülke temsiliyeti. Bu yüzden de bizler için ayrıca kıymetli bir iş.

Naklen yayın ekipleri, 8 salondaki oturumları dünyaya aktardı

TRT Haber Görsel ve Kreatif İşler Müdürü Hakan Kalyoncu

“TRT çağın teknolojisini kullanıyor”

30 yıllık çok deneyimli bir yayıncı olan TRT Haber Görsel ve Kreatif İşler Müdürü Hakan Kalyoncu'yla da sahada konuşma imkânı bulduk. Dijital yayıncılık anlamında STR sisteminin kurulmasında yoğun çaba harcayan isimlerden olan Kalyoncu'ya sistemi ve ADF'deki mesleki deneyimlerini soruduk.

TRT Haber olarak sahada önemli bir görev üstleniyorsunuz? TRT'nin yayınlar için kurduğu önemli de bir sistem var. Bundan bahseder misiniz? TRT çok büyük bir kurum, ADF gibi uluslararası bir organizasyonun içinde bulunması da çok büyük bir prestij. Biz her organizasyonda öncelikle kamu yayıncılığını dikkate alarak hareket

ediyoruz. Ben ilk yıldan beri bu işin içindeyim. İç Yapımlar Dairesi Başkanlığı, Stüdyolar ve Program İletim Sistemleri Dairesi Başkanlığı ve TRT Haber personelleri buradaki teknik altyapı ile ilgili çalışıyoruz. Her birim TRT'nin omurgasının bir kolu. Dolayısıyla hepimiz TRT adına bir yayıncılık yapıyoruz. İlk yıl çok kısa bir zaman içerisinde ADF'yi yaptıktan sonra, ikinci yıl bu iş için ciddi yatırımlar yaptık. Her salon için yeni cihazlar aldık, ekipmanlarımızı yeniledik. Buraya getireceğimiz cihazlarda bir çağ atlattık diyebilirim. Buradaki 8 salon ve yayınları için önemli bir sistem kurduk. Tüm yayınları STR isimli sistemimiz ile dijital link yapıyoruz. Şöyle düşünün; bir Afrika ülkesindeki yayıncı bizim TÜRKSAT'ı görmüyor. Göremedikleri için de hâlîyle bizim ekstra bir frekanstan havaya çıkmamız lazım. Bazen bazı noktalarda ikiye üçer kere link aktarılmaları gerekiyor. Bunlar da ciddi maliyetler doğuruyor. STR'da ise bu ihtiyaç ortadan kalkıyor. Günümüz çağında teknolojiyi kullanmak ve bunlara doğru yatırımlar yapmak kadar güzel bir şey yok. Kurumumuz da bu konuda bizi destekliyor, yaptığımız taleplere hep olumlu cevaplar aldık. Bunun üzerine de teknolojimizi arttırıyoruz. İhtiyaçlara karşı almış olduğumuz cihazlarla da bu hizmetleri sunabiliyoruz.

“STR ile kıtalar ötesi yayınları yapabilir hâle geldik” (Röportaj sürerken bir yandan cep telefonundan ADF yayınına takip ediyoruz) Şu anda cep telefonumdan size izletmiş olduğum bu Forum

yayınını, dünyanın neresinde olursanız olun, sadece internetinizin olmasıyla izlemeniz mümkün. Cep telefonunuzdan, tableten ya da bilgisayarınızdan bizim tanımlandığımız linkleri tıklayarak kolayca izleyebiliyorsunuz. Tüm bu imkânı STR dediğimiz cihaz sağlıyor. Dolayısıyla buraya biz görüntü kaynağını sisteme aktarıyoruz, 8 kanal dil seçeneğinizle beraber otomatik olarak paket hâlinde yayına çıkıyoruz. Hazırladığımız linke bir isim vererek tanımlamak da mümkün. Tüm bunlar çağımızın yenilikleri ve TRT olarak bu ileri teknolojileri kullanıyoruz. TRT, yayıncılıkta çağdaş bir bakış açısıyla sürekli yeniyi takip ediyor.

ADF'nin bu yılını nasıl değerlendirirsiniz?

Bu sene hiçbir sıkıntı yaşamadık. İkinci yıldan beri sistemimizi artık oturttuğumuz için, herkes yapacağı işi biliyor dolayısıyla bir sıkıntı da çıkmıyor. Bu yıl oldukça kalabalıktı ve salonların tamamında yayınlarımız vardı. TRT'nin her zamanki kalitesini göstererek ADF'de Dışişleri Bakanlığının istemiş olduğu tüm talepleri yerine getirdik. Buradaki koşullar sert, belli noktalarda, belli güvenlik önlemleriyle, belli kriterlerde çalışmak zorundasınız. Bunlara özen göstermek zorundayız. Hangi salonda kimin olacağı, kimin çalışacağına kadar tek tek planlanıyor. Sabahtan akşama kadar yayınlarınız var. Bir salondan çıktığınız zaman, boşalan salona bir anda yayın gelebiliyor. Biraz önce Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov'un katıldığı bir yayın vardı. Salon çok kalabalık oldu, Dışişleri Bakanlığı salonu değiştirsek yayın aksar mı diye sordu. Ama biz istedikleri

Sürekli sahada olan haber ekibinden fotoğraf karesine sığdırabildiğimiz mesai arkadaşlarımızla

an, istedikleri yerde yayın yapacakları düzeneğe sahip olduğumuz için hiç tereddüt etmedik.

“TRT Haber, 5 salonda 37 farklı oturum için canlı yayınlar yaptı” Haber ekibi çok yoğun bir tempo ile çalıştı burada. Yayın alanı her an konuklarla doluydu, ekip hakkında neler söylersiniz?

TRT Haber ekibi butik bir ekip ama haber refleksiyle dolu olduğumuz için ekibimiz her an sıcak haber hareketliliğine alışık. ADF'de sürekli hareket var, dünyanın siyasetini belirleyen pek çok önemli isim burada. Dolayısıyla bu hareket ve atraksiyon bizim haber ekiplerimiz için deyim yerindeyse âdeti bulunmaz bir kaynak. TRT haber standımız da bu yüzden çok

yoğundu. TRT Haber, Türkçe haber yapan haber kanalları arasında yıllardır birinciliğini sürdürüyor. Dolayısıyla ADF'nin hem bizim için hem de dış basın için ciddi bir önemi var. Burada yer almak ve burada yapılan haberleri, toplantıları kanalımızda vermiş olmak bizim için çok önemli. Ekibimizdeki 3 muhabir ve 3 kameran arkadaşımız, Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve bazı bürokratları takip etmek üzere Ankara'dan geldi. Ayrıca Antalya bölgeden dört tane muhabir ve kameramanımız var, onlar da sahanın dış boyutundaki haber içeriklerini topluyorlar. Onun dışında da buradaki konukları yayına alıyoruz, birebir bağlantılar yapıyoruz. Genel olarak şöyle bir baktığımızda; TRT Haber, mobil kurulmuş bir sistemle 5 salonda 37 farklı

oturum için canlı yayınlar yaptı. Ayrıca TRT Haber standında ise canlı yayınlar birebir bağlantılar ve birebir konuklu yayınlar yapıyoruz.

Yayıncılık anlamında ADF'nin farkı mesleki açıdan sizler için neler oldu? Krizlerle birlikte de değerlendirseniz neler söylersiniz?

Ben prime time televizyon kanalında bu işe başladım. Son 11 yıldır ise TRT Haber'deyim. Kamu yayıncısı olmanın da getirdiği farklı bir pozisyonu var diyebilirim. Burada yapılan yayıncılık daha çok dijital yayıncılığa ve anlık haber üretmeye yönelik. Türkiye'nin yaptığı yayıncılık yabancı kanallarıyla beraber artık belirli bir seviyeye geldi. TRT World

ile başlayan serüven TRT Arabi ile desteklendi akabinde Fransızca, Rusça gibi birçok kanalla beraber artık çok fazla yere ulaşıyoruz. TRT Türk ile bütün Avrupa'ya ulaşan, TRT Avaz ile Avrasya'ya uzanan bir yapımız var. ADF ise dünyada önemli forumlardan bir tanesi hâline geldi. Bu Forum için yaptığımız yayınlar üst düzey bir güvenlik önemiyle, çok hassas konuları kapsayan içeriklerle dünyaya yansıtıyor. Bunun yanında her ülkenin kendi hassasiyetleri var ve onların da zaman zaman yayınlarla ilgili talepleri olabiliyor. Tüm bunlarla birlikte burada bu yıl ciddi bir kriz yaşamadık. Doğru iletişim olduktan sonra aslında kriz olmaz. İletişimsizliğin sağladığı krizler olabilir. Dolayısıyla doğru iletişim olduğu zaman sorunlar yaşamazsınız.

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, pek çok temasta bulundu

Türkiye'nin tek, dünyanın sayılı ve saygın kamu yayıncılarından TRT, ADF'nin küresel medya ve iletişim ortağı olarak önemli bir medya desteği sundu. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet

Zahid Sobacı, onlarca personel ve son teknoloji sistemlerle sahanın her metrekaresinde aktif bir performans sergileyen TRT ekiplerini, tek tek ziyaret ederek çalışmalarını yerinde takip etti. TRT'nin haber yayın alanlarını, TRT World Forum standını ve naklen yayın araçlarının çalışmalarını sürdürdüğü alanları ziyaret ederek ekiplerle görüşen

Sobacı, özveri ile çalışmaları için tüm mesai arkadaşlarına teşekkür etti. TRT Genel Müdürü Mehmet Zahid Sobacı, TRT standında ayrıca çok önemli konukları da ağırlayarak çeşitli temaslarda bulundu. TRT standını ziyaret edenler arasında ev sahibi Bakan Hakan Fidan da vardı. Fidan, TRT'nin ADF'ye katkılarını dolayı

teşekkürlerini ileterek Sobacı ile çeşitli değerlendirmelerde bulundu. Sobacı'nın Forum boyunca temasta bulunduğu isimler arasında; Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Bangladeş Enformasyon ve Yayıncılık Bakanı Mahfuj Alam yer aldı.

TRT Genel Müdürü Sobacı, Dışişleri Bakanı Fidan'ı TRT standında konuk etti

Sobacı, Eğitim ve Araştırma Dairesi Başkanı Selin Burcu ile birlikte, Forum'da kurulan TRT World Forum standını da ziyaret etti

Medya alanında güçlü diyalog

Türkiye ile Almanya arasında medya alanındaki diyalogu güçlendirmek, mevcut iş birliklerini geliştirmek ve dezenformasyonla mücadele gibi konuları ele almak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından Türk - Alman Medya Forumu düzenlendi.

Köklü tarihsel bağlara sahip iki ülke olan Türkiye ve Almanya siyasi, ekonomik, kültürel ve toplumsal alanlarda güçlü bir iş birliği yürütüyor. Bu bağlamda; medya alanındaki çalışmaları güçlendirmek amacıyla 9 Nisan tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ev sahipliğinde Türk - Alman Medya Forumu gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanı Dış Politika ve Güvenlik Başdanışmanı Büyükelçi Akif Çağatay Kılıç ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun'un

açılış konuşması ile başlayan etkinlikte toplamda 3 farklı oturumda Türk - Alman medya ilişkileri, dezenformasyonla mücadele ve diaspora medyasının Türk - Alman ilişkilerindeki rolü ele alındı. Foruma, TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı'nın yanı sıra medya mensupları ile farklı alanlardan değerli konuklar katılım gösterdi.

İki ülke arasındaki ilişkide medyanın yeri

Ticaret, göç, ekonomi, güvenlik ve Avrupa Birliği ile ilişkiler gibi konular, Türkiye - Almanya diyalogunun merkezinde yer

alıyor ve taraflar arasında çok boyutlu bir iş birliği alanı oluşturuyor. Almanya'daki Türk toplumu hem kültürel zenginlik hem de iş gücü açısından önemli bir rol oynarken bu durum medya, siyaset ve toplumsal yaşamda da karşılıklı etkileşimi artırıyor. Bu nedenle medyanın rolü, iki ülke arasındaki ilişkileri şekillendirmede ve kamuoyunu bilgilendirmede kritik bir önem taşıyor. Bu çerçevede, hayata geçirilen Türk - Alman Medya Forumu'nda alanında değerli katılımcıların yorumlarıyla iki ülke arasında medyanın etkileri ve medya çalışmalarının geleceği masaya yatırıldı.

Türkiye ile Almanya arasındaki ilişkileri şekillendirmek ve kamuoyunu bilgilendirmek adına medya kritik bir önem taşıyor.

"Hâlâ iki yüzlü tutumu görmek mümkün"

Türk - Alman Medya Forumu'nda yaptığı açılış konuşmasında, Türkiye ile Almanya'nın uluslararası ilişkiler açısından 300 yıllık geçmişinin bulunduğu işaret eden Cumhurbaşkanı Dış Politika ve Güvenlik Başdanışmanı Büyükelçi Akif Çağatay Kılıç, Türkiye'den Almanya'ya çeşitli zamanlarda göç eden, Türkiye'ye dönen veya orada kalan 3,5 milyon insanın bulunduğunu, ayrıca yurt dışında da toplam 5,5 milyon civarında Türk diasporası olduğunu kaydetti.

Alman medyasının zaman zaman Türkiye'ye yönelik çeşitli ithamlarda bulunduğuna, bu ithamların Almanya'da yaşayan Türk vatandaşlarını da içine aldığına dikkat çeken Kılıç, Türkiye olarak doğruları ortaya koymak için çalışmalar yapıldığını anlattı.

Almanya'da bugün hâlâ Türkiye'ye karşı olumsuz düşünceler besleyen kişilerin varlığının azımsanmayacak derecede fazla olduğunu söyleyen Kılıç, "Türkiye'yi sürekli insan hakları, basın özgürlüğü, bunlarla alakalı olarak demokrasi gelişimi içerisinde ağır eleştirilere tabi tutan, tutmaya çalışan, bunları dile getiren medya organlarına baktığınız zaman aslında birçoğunun çok derin ikiyüzlü tutum sergilediğini de görmeniz mümkün." dedi. Büyükelçi, Türkiye - Almanya ilişkilerinin tarihi bağlarının kuvvetli olduğunu, zaman zaman anlaşılmadığı konular olsa da genel tarihine ve insanların birbirleriyle olan iletişiminin geldiği yoğun seviyeye bakıldığında, her zaman yakın ilişki içerisinde olacağını vurguladı.

"Türklerin kendilerini güvende ve eşit hissetmeleri kritik önemdedir"

Türk - Alman Medya Forumu'nun ilkinin şubat ayında Afrika kıtasındaki medya mensuplarıyla gerçekleştirdiklerini

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun

Cumhurbaşkanı Dış Politika ve Güvenlik Başdanışmanı Büyükelçi Akif Çağatay Kılıç

anımsatan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun, 2025 yılı boyunca benzer etkinliklere devam edeceklerini belirterek "Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak ev sahipliği yaptığımız medya forumları, içinde bulunduğumuz küresel belirsizlik ve kaos döneminde daha da bir anlam kazanıyor. Haddizatında, buna 'yeni dünya düzensizliği' de diyebiliriz. Bir düzeni anlamaktan daha zor olanı, düzensizliği anlamaktır. İşte medya mensupları tam da burada hayati bir görevi icra ediyor. Medya, hakkıyla faaliyet gösterdiğinde topluma bir anlayış ve kavrayış imkânı sunuyor." cümleleriyle forumun açılış konuşmasını yaptı.

Türkiye - Almanya dostluğu ve ilişkilerinin asırlara dayandığına dikkat çeken Fahrettin Altun, iki ülkenin pek çok sınamadan geçtiğini, kırlmalar yaşadığını, Birinci Dünya Savaşı'nda aynı cephede

savaşta olduğunu vurgulayarak İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya'nın büyük yıkımla karşı karşıya kaldığını anımsattı ve şunları söyledi: "Enkazın kaldırılması, ülkenin yeniden imarı ve ayağa kalkması için ihtiyaç duyulan noktalarda Türkiye ve Türk vatandaşları aktif rol oynadı. O günden bugüne Türkler, dört nesildir Almanya'da yaşıyor. Almanya'da siyasetten sanata, ticaretten kültüre, ekonomiden spora kadar günlük hayatın tamamında Türklerin olması, ziyadesiyle memnuniyet vericidir. Ancak Almanya'da uzun süredir yaşayan, hayat kuran, kök salan Türklerin kendilerini güvende ve eşit hissetmeleri kritik önemdedir."

İş birliği için ihtiyaç duyulan altyapıya sahibiz

Türkiye ve Almanya'nın her alandaki iş birliklerini ırkçılıkla mücadelede de ortaya koyması ve iki ülke arasındaki

bağları sağlamlaştırması gerektiğini dile getiren İletişim Başkanı, Türkiye'nin kamu yayıncısı kurumları ve özel medya kuruluşlarının faaliyetleri göz önüne alındığında Almanya ile iş birliği için ihtiyaç duyulan altyapıya sahip olduğunu belirterek şunları kaydetti: “Anadolu Ajansı, TRT Deutsch, TRT World ve TRT Türk, faaliyetlerde bulunduğu her ülkede olduğu gibi Almanya’da da medya çoğulculuğuna katkı sunmaktadır. Medya kuruluşlarımız, Almanya başta olmak üzere farklı ülkelerde yayıncılık faaliyetlerini sürdürürken, bizler de mesleklerini yapmak üzere ülkemizde bulunan veya görevlendirilen gazetecilere her türlü desteği veriyoruz. Bu iş birliğini daha da derinleştirmek için İletişim Başkanlığı olarak Türkiye İletişim Modeli çerçevesinde, ortak projelerle haber, belgesel, dizi ve film gibi içeriklerin üretilmesini, Türk diasporasının medyada daha nitelikli temsilini, medya alanında etik ilkelere bağlı kalınmasında karşılıklı teşviki, dezenformasyonla mücadele iş birliklerini ve ortak medya okuryazarlığı ve gazeteci değişim programlarının artırılmasını

önceliyoruz. Bu iş birliklerinin medyada hakikatin ve adil temsilin sağlanmasında önemli katkılar sunacağına inanıyorum.”

Dezenformasyon çağında medyaya düşen en önemli sorumluluk hakikati bütün gücüyle savunmaktır.

“Dezenformasyonun yayılmasına, kara propaganda ve algı operasyonları yapılmasına asla göz yumulamaz”

“Medyada, toplum yararının gözetilmesi ve aşırı uçlar, suça bulaşmış yapılar, marjinal odaklar ve hatta terör örgütlerinin gündemi esir almasına asla müsaade edilmemesi de büyük önem arz etmektedir.” ifadesini kullanan Altun, “Medyanın, İslamofobi, zenofobi gibi ırk, din, dil, kültür üzerinden duyguları körükleyen, ayrıştırıcı, tetikleyici ve genelleştirici bir düşüncenin aparatı olmaktan kaçınması, hakikat adına, küresel

barış ve vicdan adına bir zorunluluktur.” yorumunda bulundu.

“Terör örgütlerine propaganda için zemin hazırlamak, insan haklarına aykırı bir durumdur, insanlığa düşmanlıktır, kamu düzenine karşıtlıktır. Bu nedenle biz, terör örgütü propagandasının medyada asla kendisine yer bulmaması gerektiğine inanıyoruz.” diyen İletişim Başkanı konuşmasında; “Elbette basın özgürlüğü, etik ilkeler çerçevesinde tüm ülkelerin ve insanlığın en büyük kazanımlarından biridir, demokrasinin güvencesidir. Lakin basın özgürlüğü kisvesi altında dezenformasyonun yayılmasına, kara propaganda ve algı operasyonları yapılmasına asla göz yumulamaz.” sözlerine de yer verdi. Fahrettin Altun, hitabını şu sözlerle tamamladı: “Bugün bizlere düşen görev, basın özgürlüğünün dezenformasyon aparatı ya da maskesi olarak kullanılmasının önüne geçmek ve hakikati bütün gücümüzle savunmaktır. Yeni teknolojilerin doğru bilgiyi ve hakikati değersizleştiren yapısına karşı, kurumsal

medya yapıları bizler için muazzam imkânlar sunmaktadır. Uluslararası iş birlikleriyle bu imkânlardan daha iyi faydalanabileceğimize yürekten inanıyorum.”

Konuşmacılar önemli noktalara değindi

“İki Ülke, Ortak Hikâyeler: Medyada Türk - Alman İşbirliği” oturumunda, Almanya’nın Ankara Eski Büyükelçisi Eckart Cuntz, 2024’te Türkiye - Almanya diplomatik ilişkilerinin 100. yıl dönümünün kutlandığını ve iki halk arasında 300 yıllık bir ilişkinin olduğunu belirterek, “Türkiye, Almanya için çok önemlidir. Ve Almanya da umarım Türkiye için önemlidir.” dedi. Cuntz,

konuşmasında iş birliğinin önemine değindi; Türkiye’nin dış politikada Tahıl Koridoru dahil önemli işler başardığını vurguladı. Ayrıca ön yargıların ortadan kaldırılması adına iletişimin artırılması gerektiğini ifade etti. Stern Dergisi’nin diplomasi muhabiri Steffen Gassel, Türkiye’nin İsveç ve Finlandiya’nın NATO üyeliği sürecindeki rolünün önemli olduğunu ve Türkiye’nin bir NATO müttefiki olarak ‘takdir edilecek’ bir ortak olduğunu çok fazla bilinmediğini kaydetti. Gassel, Türkiye’nin Avrupa’nın en önemli komşularından biri olduğunu ifade ederek, çok sayıda Türk’ün Almanya’da yaşadığının altını çizdi. Ayrıca diplomasi muhabiri, kriz dönemlerinde gazetecilere

daha büyük sorumluluk düştüğünün önemine değindi. “Dezenformasyon Çağında Medyanın Sorumluluğu” başlıklı oturumda siyasi analist ve gazeteci Klaus Jürgens, Alman basınında Türkiye aleyhinde dezenformasyon içeren bazı haberlerin yer aldığı bir sunum yaptı. Dezenformasyon örneğini teşkil eden haberlerin kendisini ‘öfkeliendirdiğini’ dile getiren Jürgens, bazı gazetecilerin hâlâ bunları tam olarak anlayamadığını söyledi; söz konusu haberlerde Türkiye hakkında olumsuz bir tablo çizildiğine ve yapay zekâdan faydalanılarak dezenformasyon üretildiğine vurgu yaptı.

1. Oturum: “İki Ülke, Ortak Hikâyeler: Medyada Türk - Alman İşbirliği”

Türk - Alman Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal Yıldız’ın moderatörlüğündeki oturumda; Almanya’nın Ankara Eski Büyükelçisi Eckart Cuntz, Hürriyet Gazetesi Avrupa Koordinatörü Ahmet Külahçı, Stern Dergisi Diplomasi Muhabiri Steffen Gassel ve TV Berlin Genel Yayın Yönetmeni Dursun Yiğit konuşmacı olarak yer aldı.

2. Oturum: “Almanya’daki Türk Diasporası: Temsil ve Kültürel İlişkilerde Medyanın Rolü”

Türkiye Araştırmalar Vakfı Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Enes Bayraklı’nın moderatörlüğünü üstlendiği oturumda; Almanya IKG Enstitüsü Başkanı Dr. Latif Çelik, Kanal Avrupa Genel Müdürü Ali Paşa Akbaş ve Türk - Alman Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Büşra Fadim Sankaya Tunalp konuşmacı olarak yer aldı.

3. Oturum: “Dezenformasyon Çağında Medyanın Sorumluluğu”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi Koordinatörü İdris Kardaş’ın moderatörlüğündeki oturumda; politika analisti ve gazeteci Klaus Jürgens, shiftdelete.net Kurucusu Hakkı Alkan, Anadolu Ajansı (AA) Teyit Hattı Müdürü Ömer Faruk Görçin ve WAZ Eski Redaktörü, NRW Haber Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hayrettin Özcan konuşmacı olarak yer aldı.

Macera başlıyor

TRT Çocuk'un sevilen karakteri Akıllı Tavşan Momo, ilk sinema filmiyle beyaz perdede! 28 Mart'ta sinemaseverlerin karşısına çıkan "Akıllı Tavşan Momo: Büyük Takip" filminin uluslararası lansmanı kapsamında ise tarihte ilk kez, Türk yapımı bir animasyon filmi için Hollywood'da gala düzenlendi.

Çocukların ve ebeveynlerin gösterdiği ilgiyle, TRT Çocuk filmlerinin başarısı ve kalitesi katlanarak büyüyor. Sinema perdesine taşınan TRT Çocuk'un sevilen çizgi dizisi "Akıllı Tavşan Momo", 28 Mart 2025'te Türkiye başta olmak üzere birçok ülkede vizyona girdi. Eğlence, heyecan ve yeni maceralarla dolu olan TRT ortak yapımı, üstün animasyon kalitesi ve sürükleyici hikâyesiyle sinema dünyasına taze bir soluk getirmeyi hedefliyor.

Uluslararası kalitede bir animasyon deneyimi

TRT Sinema ile TRT Çocuk iş birliğinde, 9D Medya'nın beş yıllık titiz çalışması sonucunda ortaya çıkan yapım, çocukların hayal gücünü besleyen, onlara yeni kapılar açan ve farkındalık oluşturan büyüleyici bir hikâye sunuyor. Filmde kullanılan animasyon teknikleri ve müzikler yerli yapımlar arasında

bir ilk olma özelliği taşıyor. Uzman psikolog ve pedagogların desteğiyle hazırlanan yapım, görsel ve işitsel zenginliğiyle çocuklara hem eğlence hem de öğrenme fırsatı sunuyor. Filmin yapım sürecinde, Türkiye ve dünyanın farklı ülkelerinden 150'den fazla animasyon uzmanı çalıştı. Yapımcılığını Mustafa Karayer'in, yönetmenliğini Mahmut Hasan ve Murat Kurt'un paylaştığı filmin senaryosunda ise Serap Özgür'ün imzası var. Çocukların hayal gücüne hitap eden, dostluk, cesaret ve dayanışma gibi evrensel temaları işleyen yapım, hayvan kaçakçılığına karşı verilen mücadeleyle ilgili bir farkındalık oluşturmak da istiyor. 128 ülkede, 15 farklı dilde gösterime girmesi beklenen film, dünya çapında milyonlarca izleyiciye ulaşmayı amaçlıyor. 28 Mart'ta Türkiye'de çocuklarla buluşan film, akabinde ABD başta olmak üzere, dünya genelinde izleyiciyle buluştu.

Momo ve dostları

Yepyeni mekânlarda yeni karakterlerin boy

gösterdiği yapımda; Şarkılı Orman'daki sakin yaşam olanca güzelliğiyle sürüp giderken, Momo'nun Timtim'i kurtarma çabası heyecan dolu bir kovalamacayla kesintiye uğrar. Şarkılı Orman'a izinsiz giren iki kötü niyetli insan, keman çalan maymun Yumi'nin çok para edeceğini düşünerek onu kaçıtır. Akıllı tavşan Momo sadık dostlarıyla birlikte izleri takip ederek hiç bilmediği tehlikelerle dolu bir dünyada maceraya atılır ve orada yeni arkadaşlarla tanışır: Kızıl tilki Kıvılcım, sokak kedisi Gölge, köpeklerin lideri Poyraz ve Momo'nun icadı, her şeyi yapabilen akıllı tavşan bilgisayarı... Zorluklarla dolu bu kurtarma yolculuğu dostluğun gücü, cesaret ve dayanışmayla aşılabacaktır.

"Animasyon sektöründe de çok güçlüyüz demek istedik"

Akıllı Tavşan Momo ve arkadaşlarının Şarkılı Orman'daki macerası TRT Çocuk kanalında yıllardır beğeniyle takip ediliyor. Çizgi filmin yönetmenliğini Mustafa Kurt'la

Momo'nun akıllı tavşan bilgisayarı her derde deva

Filmin yapım sürecinde, Türkiye ve dünyanın farklı ülkelerinden 150'den fazla animasyon uzmanı çalıştı. Yapımcılığını Mustafa Karayer'in, yönetmenliğini Mahmut Hasan ve Murat Kurt'un paylaştığı filmin senaryosunda ise Serap Özgür'ün imzası var.

paylaşan Mahmut Hasan, merakı yüzünden animasyon şirketlerini araştırmaya başlayan genç bir isim. Hasan'ın yolu Momo'nun yapım şirketiyle 2014'te kesişmiş. 2017'de yayın hayatına başlayan Momo'nun maceralarını 72 bölüm boyunca TRT Çocuk ekranında devam ettiren ekip için sıra sinema filmini yapmaya gelmiş. 2019'da kollarını sıvamışlar. Titiz bir çalışma sonucunda TRT ekranına yakışır, yüksek düzeyde bir ürün ortaya koymuşlar.

Filmde; yüksek animasyon kalitesine odaklandıklarını belirten yönetmen, Türkiye'de böyle bir kalitede film yapılabileceğini göstermek istemiş. "Bizim amacımız bütün dünyaya açılmak ve Türkiye'de böyle bir şey yapabileceğini göstermek. Yurt dışında Türk yapımı dizi

Kaçırılan Yumi'yi kurtarmak için herkes seferber oluyor

ve filmler çok ünlü. Biz de animasyon sektöründe çok güçlüyüz demek istedik ve bunu başardığımızı düşünüyorum." sözleriyle filme olan inancını dile getiren genç yönetmen, görünen o ki; emeklerinin karşılığını almaya başladı bile.

Tarihte ilk kez

TRT ortak yapım sinema filmlerinin, özellikle animasyon filmlerinin başarısı ortada. Vizyona girdiği ilk tarihten itibaren çocukların ve hatta ebeveynlerin gösterdiği ilgiyle izlenen nice TRT Çocuk yapımı çizgi dizilerin sinema versiyonu gişede rekor kırıyor. Türkiye'nin animasyon endüstrisindeki uluslararası bu başarısı ve yükselişini TRT olmadan düşünmek imkânsız. "Akıllı Tavşan Momo:

Büyük Takip" filmi de diğer akranları gibi TRT adına yakışır şekilde sadece ülkemizde değil yurt dışında ve şimdi de film endüstrisinin kalbi Hollywood'da boy gösteriyor. Türkiye'nin en iddialı 3D animasyon filmlerinden biri olmaya aday, TRT ve 9D Medya ortak yapımı "Akıllı Tavşan Momo: Büyük Takip" (Smart Rabbit Momo: The Big Chase) filminin uluslararası lansmanı kapsamında, Hollywood'daki Directors Guild of America Merkezi'nde, 19 Mart tarihinde özel bir gala yemeği ve gösterim düzenlendi. Tarihte ilk kez Türk yapımı bir animasyon filmi için düzenlenen gala; Los Angeles merkezli Rising Tides Films'in kurucusu ve yapımcılarından Sadia Ashraf'ın ev sahipliğinde gerçekleşti. Etkinliğe;

Zorluklar birlikte aşıyor

animasyon film sektörü ve stüdyolarından, TRT'den, Disney, Paramount Pictures, Lionsgate Entertainment, Sony Pictures, Warner Bros., Universal, 20th Century Studios, DreamWorks Animation, Hulu, Netflix, Apple TV ve Amazon gibi büyük yapımcı şirketlerden temsilciler, yayıncılar ve dağıtımıcılar katıldı. Filmin yapımcısı Mustafa Karayer, TRT Sinema Müdürü Faruk Güven, Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Sinan Kuzum da galaya katılan isimlerdendi. Gösterimin ardından yapılan Soru-Cevap oturumunda 9D Medya ile filmin fikir aşamasından perdeye uzanan yolculuğu ve yapım sürecine dair detaylar konuşuldu.

“Bizim için gururdur”

Filmin yapımcısı Mustafa Karayer; filmin vizyona girmesi ve bir gösteriminin de Hollywood'da yapılıyor olmasından duyduğu gururu şu sözlerle dile getirdi: “Hollywood dünya için olduğu kadar Türkiye için de önemli. Bu noktaya gelmek meşakkatli olsa da hedefimize ulaştık. Türk filmlerinin, bütün animasyon filmlerinin ve diğer filmlerin böyle gelip de buralarda boy göstermeleri bizim için bir gururdur.”

Türk animasyon sektörü sınırları aşıyor

Galaya katılan TRT Sinema Müdürü Faruk Güven de animasyon sektörünün Türk sinemasını domine etmeye başladığını vurgulayarak bu alandaki ilerlemede TRT'nin katkılarının çok fazla olduğunu dile getirdi. Türk animasyon sektörünün, Türk dünyasını ve Türk sinemasını tüm dünyada temsil edebilecek çok nitelikli işler çıkarabileceğine inandığını belirten Güven; “Akıllı Tavşan

Momo”nun da bu kıymetli işlerden bir tanesi olduğunu söyledi.

Sıra animasyon filmlerde

Türk dizi ve filmlerinin dünya çapındaki popülaritesinin yanında sıranın şimdi animasyon sektörüne geldiğini söyleyen, Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Sinan Kuzum galaya katılan isimlerden biriydi. Kuzum, Hollywood'da yapılan tanıtım

etkinliğinin bu nedenle önemli olduğunu vurgulayarak bunu; Türk animasyon sektörünün uluslararası alanda, özellikle ABD'de ve diğer pazarlarda tanınması için bir giriş olarak nitelendirdi.

Başkentte gala

Hollywood'da büyük bir beğeniyle karşılanan film, Ankara'daki galasını 27 Mart'ta ATO Congresium'da yaptı. En önemli misafirleri olan çocukları özel olarak karşılayan, çeşitli etkinliklerde bir araya getiren, filmde yer alan karakterle buluşturan galada, film gösterimi öncesinde animasyonun müzikleri; besteleri ve düzenlemelerini yapan Musa Göçmen ve orkestrası tarafından seslendirildi. İlk eseri 14 yaşında seslendirilen besteci ve orkestra şefi Göçmen, hem ulusal hem de uluslararası alanda başarılı işlere imza atan üretken bir isim. Film müziklerinin sarıp samaladığı bu eğlenceli hikâye, sürükleyici sahneleri ve etkileyici görselliğiyle 2025'in en çok konuşulan animasyon filmlerinden biri olmaya aday!

Filmin Ankara'daki galası ATO Congresium'da gerçekleştirildi

Perde açılıyor

Ekran yolculuğu 2021 yılında başlayan, çocuklara dini ve ahlaki değerleri öğretmeyi amaçlayan çizgi film kanalı TRT Diyanet Çocuk'un ilk ortak yapımı "Hay Hak Karagöz Hacivat" animasyon filmi, 18 Nisan'da sinemaseverlerin beğenisine sunuldu.

Hayali, beyaz perdeye yansıtan bir gölge oyunu olarak tanımlanıyor Karagöz. Güney ve Doğu Asya'da doğmuş bir sanat türü. İki farklı söylenceyle anlatılan bu hikâyenin biri Çin, diğeri Türk kaynaklı. Çin söylencesine göre; M.Ö. 2. yüzyılda yaşayan imparator Wu, sevdiği karısının ölümüne çok üzülür. Bunun üzerine bir Çin sanatkarı, ölen kraliçeye benzer bir kadını, beyaz perde arkasından geçirip hayalini bu perdeye düşürür ve ölen kraliçenin ruhu olduğunu söyleyerek hükümdarı avutmaya çalışır. Onun bu buluşu Çin medeniyetinde gölge oyununun doğup gelişmesine başlangıç olur. Türk söylencesi ise Karagöz'ün doğuşunu şöyle anlatır: Karagöz'le Hacivat, Sultan Orhan'ın Bursa'daki cami inşaatında çalışan iki işçidir. İki kafadar o kadar komik hikâyeler anlatıp öyle güldürücü meddahlıklar yaparlar ki diğer işçiler işlerini yapamaz olur. Cami inşaatının ilerlemediğini öğrenen hükümdar, olayın sebebini öğrenince Karagöz'le

Hacivat'ın idamlarını emreder. Fakat sonra pişman olur. Şeyh Küşteri isimli bir sanatkar, padişahın üzüntüsünü gidermek için, Karagöz'le Hacivat'ın hayallerini beyaz perdeye yansıtır. Böylece Küşteri, Karagöz oyununun bu topraklardaki mucidi olur. Gerçekten yaşayıp yaşamadıkları, yaşadılarsa nerede ve nasıl yaşadıkları kesin olarak bilinmese de, geçmişten günümüze anlatıla ve yaşatıla gelen Karagöz ve Hacivat halkın gönlüne yerleşmiş iki kahraman. Türlü hikâyelerle süslenen söylenceleri dilden dile aktarılan bir kültürel miras. Üstünde hemfikir olunan görüşse, gölge oyununun Türkiye'ye 16. yüzyılda Mısır'dan geldiği ve 17. yüzyılda kendine özgü, kesin biçimini aldığı.

Kültürel miras

Töreleri, gelenek ve görenekleri yansıtarak çağının toplumsal yaşamına ayna tutan Karagöz, kuşaktan kuşağa usta - çırak ilişkisiyle aktarılan, geldiği kültüre kendi formunu veren, yerleşerek onun suretine bürünen bir oyun. Karagöz, eski popüleritesini

koruyamasa da kültür mirası olarak yaşatılmaya devam ediyor. UNESCO'nun da "İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi"ne dâhil ettiği Türk gölge tiyatrosu "Karagöz" sanatının sürdürülmesi ve yenilenerek gelecek kuşaklara aktarılması; Türk mizah anlayışının, kültürel belleğin, çeşitliliğin ve zenginliğin ifadesi olduğu için çok önemli görülüyor. "Hem bellektir hem gelecek" anlayışıyla yoluna devam TRT, yaşatılması gereken bu kültür hazinelerini günümüzle buluşturarak üstüne düşen görevi yapıyor. Karagöz ve Hacivat'ın TRT Diyanet Çocuk kanalında başlayan çizgi dizi yolculuğu çocukların gösterdiği sevgiyle beyaz perdede devam ediyor.

Dünden bugüne

Uzun yıllar Karagöz Hacivat seslendirmesi yapan sanatçıların gözetiminde projeye başlayan filmin yapımcısı İsa Doğmuş, gölge oyunundaki sanatı bir şekilde üç boyutla beyaz perdeyle buluşturmak istemiş.

Ankara'da yapılan galaya Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş ve TRT Genel Sekreteri İbrahim Keleş de katıldı

Pedagojik ekibin sürekli yönlendirmesiyle, titiz bir hazırlık sürecinden geçen yapımın mottosu ise: "Yılın en eğlenceli animasyon filmi". Karagöz Hacivat dünden bugüne nasıl aktarıldıysa, çocuklara da öyle aktarmak adına çıktığı bu yolda, TRT'nin dünle bugünü buluşturan misyonu hedefi için belirleyici olmuş: "TRT'nin dikkat ettiği en büyük meselelerden bir tanesi, geçmiş karakterlerimizi bugünün çocuklarına ve sonraki nesillere aktarmak. Geleneklerimize bağlı bireyler yetiştirmek adına bu meseleye özellikle dikkat ediyor. Proje, ciddi manada kanalda izleyici açısından beğeni gördü ve bu durum bize beyaz perdeye taşırken güç verdi."

Gelenekselle modernin buluşması

Karagöz ve Hacivat'ın eğlenceli ve düşündürücü hikâyeleri, "Hay Hak Karagöz Hacivat" filminde çağdaş bir anlatımla yeniden yorumlandı. Yapım; özgün çizimleri, güçlü hikâyesi ve karakterlerin kendine has üslubuyla öne çıkıyor. Geleneksel Türk mizahını modern komedi anlayışıyla harmanlayan yapım, sadece çocuklar için değil yetişkinler için de keyif veren bir seyir vadediyor. Çocuk gelişim uzmanları, pedagoglar ve çocuk psikologlarının katkılarıyla hazırlanan filmin yapımcılığını İsa Doğmuş, yönetmenliğini ise Kenan Aktaş üstleniyor. Film vizyona girmeden önce 15 Nisan'da Ankara'da özel bir gösterim gerçekleştirildi. Gala gösterimine, Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş, Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Nazif Yılmaz, TRT Genel Müdür Yardımcısı Osman Bilgin, TRT Genel Sekreteri İbrahim Keleş, TRT Diyanet Çocuk Kanal Koordinatörü Mustafa Cihat Kılıç, TRT Sinema Müdürü

TRT Diyanet Çocuk'un sevilen çizgi dizilerinden "Hay Hak", ilk sinema filmiyle beyaz perdede küçük dostlarıyla buluştu. Geleneksel gölge oyununun modern animasyonla yeniden hayat bulduğu TRT ortak yapımı "Hay Hak Karagöz Hacivat" 18 Nisan'da vizyona girdi.

"Perde kurduk, ışık yaktık, gösterimiz gölge hayal..."

Hayal perdesine yansıyan bu gölge oyununda, Karagöz ve Hacivat'ın kaybolduktan 4 yıl sonra köylerine dönmesiyle başlar hikâye... Nüfustan bile silinen bu ikili, kendilerini görünür kılmak ve köylülerin sevgisini kazanmak için herkese yardım etmeye karar verir. Elbette işin eğlencesi ve kazanacakları parayı unutmadan! Neye el atsalar ellerine yüzlerine buluşturırlar. İyi niyetleri de kâr etmez. Başladıkları her iş, köyde tam bir felakete dönüşür. Onca keşmekeşin ortasında kendilerini affettirmeye çalıştıkça bu defa da köylüler birbirine düşer. Kambarsız düğün olur mu? Tuzsuz, Bebe Ruhi, Beygir, Keçi ve Çelebi de katılır bu kargaşaya. Ve sonunda Karagöz ve Hacivat ne kadar istemeseler de birlik ve dayanışmanın gerçek anlamını keşfederler.

Gala gösteriminde çocuklar ve iki kafadar

Fotoğraflar: İsmail Yaşar, Aykut Çevik

Dünya çocukları el ele

“Hayat, çocuklar gülünce güzel” mottosuyla bu yıl Ankara’da 47’ncisi düzenlenen TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği, Başkent Ankara’dan tüm dünyaya barış mesajı verdi.

Çocuk hayattır, çocuk umuttur, çocuk gelecektir... Bakışlarında sakladığı masumiyet ve ışıltı ile karanlığı aydınlatan bir yıldızdır çocuk... Güneşe çevirdiğimiz yüzlerimize vuran bir ışık hüzmesidir sanki her biri. Onun gülüşüyle güzelleşir dünya. Dilinde nefret yoktur çocuğun, öfke yoktur. Yaşamın tüm renkleri onun kalbinde yer bulur kendine. Yeryüzünün hangi coğrafyasından olursa olsun; hangi dilden, dinden, ırktan olursa olsun aynı mavilikte, aynı kırmızılıkta yahut aynı eflatunda

buluşabilir. Tüm farklılıkları kucaklayacak ve ellerindeki çiçekleri birleştirecek kadar sevgi doludur çocuk... Ve elbette düşleriyle tüm evreni sarıp sarmalayacak kadar da güçlü. Bu güçle barışı, sevgiyi ve kardeşliği yeşertir. İşte bir kez daha tüm dünya çocuklarının sesleri 23 Nisan’da aynı çatı altında birleşti. Barışın rüzgârı yine onların elleri arasında dalgalandı.

TRT, 23 Nisan’ın coşkusunu Çocuk Şenliği ile taçlandırıyor Cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı; Türk milletinin özgürlük ve bağımsızlık

mücadelesinin simgesi olan 23 Nisan, sadece bir ulusun kaderinin şekillendiği bir tarih değil; aynı zamanda tüm dünya çocuklarına barış, özgürlük ve eşitlik mesajının verildiği bir gün. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk tarafından çocuklarımıza ithaf edilen bu özel gün, her sene aynı coşkuyla kutlanıyor. TRT tarafından düzenlenen Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’yle günün anlamı bir kat daha derinleşiyor. Malumunuz; ilki UNESCO tarafından “Dünya Çocuk Yılı” ilân edilen 1979’da gerçekleştirilen ve o tarihten bu yana TRT bünyesinde her yıl düzenlenen şenlik,

Atatürk tarafından çocuklarımıza ithaf edilen bu özel gün, her sene aynı coşkuyla kutlanıyor

dünya çocuklarının katıldığı geleneksel bir organizasyona dönüştü bu süreçte. Türkiye’nin en önemli tanıtım projelerinden biri olan TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’ne 47 yıl boyunca, 120 farklı ülkeden 30 binin üstünde çocuk, lider ve basın mensubu katıldı. Her katılımcının gönüllü tanıtım elçisi olduğu şenlik; dünya çocuklarını kucaklamanın ötesinde onlara tüm hayatları boyunca unutamayacakları bir deneyim yaşıyor.

“Hayat, çocuklar gülünce güzel” 19 Nisan - 23 Nisan 2025 tarihlerinde “Hayat, çocuklar gülünce güzel” mottosuyla bu yıl Ankara’da 47’ncisi düzenlenen etkinliğe; 600 çocuk katıldı. Şenlik, konuk ülke çocuklarının 19 Nisan’da Anıtkabir ziyareti ve TRT Genel Müdürlüğü kabulü, 20 Nisan’da ise Ankara Başkent Millet Bahçesi’nde halk ve çocukların iç içe olduğu şenlik yürüyüşü, ülke gösterileri ve konser ile devam etti. 21 Nisan’da, Türkiye Büyük Millet Meclisini ziyaret eden çocuklar, ardından 23 Nisan günü Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde gerçekleşen gala programında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımıyla 23 Nisan Çocuk Şenliği’ni kutladılar.

Tarihin kalbine bir yolculuk 47. Çocuk Şenliği kapsamında, etkinliklere katılan çocuklar, başkent Ankara’da önce Anıtkabir’i ziyaret etti.

23 Nisan, sadece bir ulusun kaderinin şekillendiği bir tarih değil; aynı zamanda tüm dünya çocuklarına barış, özgürlük ve eşitlik mesajının verildiği bir gün. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk tarafından çocuklarımıza ithaf edilen bu özel gün, her sene aynı coşkuyla kutlanıyor. TRT tarafından düzenlenen Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’yle günün anlamı bir kat daha derinleşiyor.

Dünya çocukları, TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı ile birlikte 19 Nisan’da ziyarette bulundukları Anıtkabir’de, Aslanlı Yol’dan yürüyerek Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün mozolesine çelenk sundu ve saygı duruşunda bulundu. Anıtkabir’deki tören, çocuklara sadece tarihsel bir farkındalık kazandırmakla kalmadı, aynı zamanda Cumhuriyet’in temellerinin atıldığı bu kutsal mekânda, Atatürk’ün onlara duyduğu güveni bir kez daha hissettirdi. Çocuklarla Misak-ı Milli Kulesi’ne geçen Sobacı, burada Anıtkabir Özel Defteri’ne şunları yazdı: “Cumhuriyetimizin Banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenliğimizin simgesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 105. yıl dönümü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı büyük bir gururla idrak ediyoruz. TRT olarak, çocuklara armağan ettiğiniz bu müstesna günü 1979 yılından

TRT Genel Müdürü Sobacı çocuklarla birlikte Anıtkabir’i ziyaret etti

19 Nisan - 23 Nisan tarihleri arasında “Hayat, çocuklar gülünce güzel” mottosuyla, bu yıl Ankara’da 47’ncisi düzenlenen etkinliğe; 600 çocuk, katıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılım ve himayesiyle Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde düzenlenen 23 Nisan Çocuk Şenliği Gala Programı renkli görüntülere sahne oldu.

Atatürk olmak üzere millî mücadele kahramanlarımızın her birini rahmet ve minnetle yâd ediyorum. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı şimdiden tüm dünya çocukları için tebrik ediyorum. Filistinli çocuklar başta olmak üzere tüm dünya çocuklarının barış ve huzur içinde yaşadığı bir dünyaya kavuşmalarını Rabbimden niyaz ediyorum.” Çocuklar etkinlik boyunca doyasıya eğlendi. Bol bol hatıra fotoğrafı çekti. Konuşmanın ardından çocuklar, ülkelerinden getirdikleri hediyeleri Sobacı’ya takdim etti.

Şenlik korteji rengârenk Dünya çocuklarının bir sonraki adresi Ankara Millet Bahçesi oldu. 20 Nisan Pazar günü saat 13.30’da çocuklar şenlik kortejinde buluştu. Başkent Millet Bahçesi’ndeki yürüyüşte, Türk bayraklarını, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün portresini ve konuk ülke bayraklarını taşıyan çocuklar, coşku dolu anlar yaşadı. 30 ülkeden Türkiye’ye gelen çocuklar, Millet Bahçesi’nde kurulan sahnede mini dans gösterileri sergiledi. Ayrıca TRT Çocuk’un sevilen programları “Rafadan Tayfa” ile “Elif’in Düşleri”nin kahramanlarının maskotları, çocuklarla bir araya geldi. Gösterilerin ardından saat 17.00’de aynı sahnede Oğuzhan Koç konseri gerçekleştirildi. Konserde, çocuklar şarkılara eşlik edip eğlendi. Halka açık olarak düzenlenen etkinliklerde katılımcı misafirlere yönelik de birbirinden keyifli gösteri ve etkinlikler yer aldı.

Dünya çocukları, TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı ile birlikte 19 Nisan’da ziyarette bulundukları Anıtkabir’de, Aslanlı Yol’dan yürüyerek Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün mozolesine çelenk sundu ve saygı duruşunda bulundu.

Çocuklar Meclis’te Çocuklar 23 Nisan’daki büyük gala öncesinde 21 Nisan Pazartesi günü Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni ziyaret etti. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş, 23 Nisan Çocuk Şenliği kapsamında 30 ülkeden gelen dünya çocuklarını, TBMM Tören Salonu’nda kabul etti. Törende konuşan Kurtulmuş, çocukları Türkiye’de ağırlamaktan memnuniyet duyduğunu söyledi. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı, dünya çocukları için festival hâline dönüştüren TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı’ya ve TRT çalışanlarına teşekkür eden Kurtulmuş, 23 Nisan etkinliklerinin geleneksel hâle geldiğini belirterek 23 Nisan’ın, Türkiye’nin en önemli resmî bayramlarından biri olduğunu vurguladı. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet’in kurucularının, bağımsızlığın kazanıldığı, devletin kurulduğu ve TBMM’nin açıldığı 23 Nisan’ı, çocuk bayramı ilan ettiğini hatırlatan Kurtulmuş, çocuk bayramını resmî bayram olarak kutlayan tek ülkenin Türkiye olduğunu dile getirdi. TBMM Başkanı, 23 Nisan’ın, dünya çocuklarının buluşma günlerinden biri hâline geldiğini ifade etti. Çocukların gülüşleriyle, geleceğe umutla bakan yaklaşımıyla büyüklere ders verdiğini söyleyen Kurtulmuş, aynı dili konuşmasalar bile gençlerin gülüşlerinin aynı olduğunu kaydetti ve geleceğin mimarı çocuklar sayesinde yeryüzünün daha yaşanabilir bir yer olacağını sözlerine ekledi.

“Dünya bizim için daha güzel bir yer olmalı” Törene katılan çocuklardan Azerbaycanlı Mamadova Leyla, gelecek sabahın ümidini taşıyan çocukların barış istediğini

vurgularken Filistinli Melek Hanune ile Kırgızistan’dan gelen Aysanat Munasbekova, program dolayısıyla Türkiye’ye teşekkür etti. Endonezyalı Emir Pradana’nın, “Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği, benim ve Endonezya’dan gelen arkadaşlarım için dünyanın dört bir yanından gelen harika çocuklarla tanışmak adına muhteşem bir deneyim. Bu anı fırsat bilip dünyaya söylemek istiyoruz, çocukların hayatı önemli ve dünya bizim için daha güzel bir yer olmalı” diye konuştuğu ziyarette Kurtulmuş, çocuklara hediyeler verdi. Ayrıca çocuklar da Kurtulmuş’a ülkelerinden getirdikleri geleneksel hediyeleri takdim etti. Törenin ardından TBMM Başkanı, yöresel kıyafetleriyle Meclis’e gelen çocuklarla Şeref Kapısı merdivenlerinde fotoğraf çekti. Programa, TBMM Genel Sekreteri Talip Uzun ile TRT Genel Müdürü Sobacı da katıldı.

Gala programında tüm dünyaya umut, barış ve kardeşlik mesajı TRT 47. Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği Gala Programı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılım ve himayesiyle Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde düzenlendi. Ülke çocuklarının hazırladığı resim sergisinin gezilmesinin ardından müzik alanında ulusal ve uluslararası başarıları imza atan beş çocuk ile TRT Çocuk Korosu, tüm çocuklara ilham vermek amacıyla “Hayallerinizin peşinden giderseniz dilediğiniz her şeyi başarabilirsiniz” temalı performanslarıyla göz doldurdu. Türkiye’de ilk defa bin 700 çocuğun katılımıyla gerçekleştirilen beden perküsyonu gösterisinin ardından 30 ülkeden 600 çocuk, geleneksel kıyafetleriyle, kendi ülkelerine özgü dans gösterilerini sundu. Renkli anlara sahne olan programda, tüm dünyaya Ankara’dan “umut, barış ve

Çocuklara "Dünyayı siz güzelleştireceksiniz" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, onlara olan güvenini de dile getirdi

“Siz çocuklar, kardeşliği ne kadar yüceltirsenez, unutmayınız, dünyamız o derece yaşanılır hâle gelecektir. Kalplerinizdeki sevgiyle, yüreklerinizdeki umutla, birbirinize duyduğunuz o tertemiz güvenle barışı ve huzuru sizler tesis edeceksiniz. Kötülere ve kötülüklere rağmen bu dünyayı sizler güzelleştireceksiniz.”

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

kardeşlik” mesajı verildi. Gala programı kapsamında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı çocuk mehteran ekibi karşıladı. Programda, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun ve TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı da yer aldı.

“TRT’mizin yüz akı işlerinden biri”

Sözlerine, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı vesilesiyle çocukları misafir etmekten memnuniyet duyduğunu belirterek başlayan Erdoğan, “Cumhurbaşkanlığı külliyesimize, milletin evine hepiniz hoş geldiniz” ifadelerini

kullandı. Dünyanın dört bir yanından Türkiye’ye gelen misafir çocuklara, sevinçlerine ortak olmalarından dolayı tek tek teşekkür eden Erdoğan, şöyle devam etti; “TRT’miz bir yandan sorumlu yayın ve habercilik anlayışıyla başarılarına her gün bir yenisini eklerken diğer yandan işte böylesine güzel ve anlamlı etkinliklerle kalplerimizi buluşturmaya devam ediyor. 1979’dan bu yana her sene düzenlenen Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği, TRT’mizin yüz akı işlerinden birini teşkil ediyor. Bugüne kadar 120 farklı ülkeden 30 binden fazla çocuğu bu etkinliklerde ülkemizde misafir ettik. Şenliklerin 47’ncisini ‘Hayat Çocuklar Güllünce Güzel’ temasıyla gerçekleştiriyoruz. 30 ülkeden 600 gül yüzlü evladımızı külliyesimizde ağırlayarak onların coşkusuna,

mutluluğuna, enerjisine biz de ortak oluyoruz. Bugün burada yaşadığınız sevincin hiç azalmaması, hayatınız boyunca yüzünüzden tebessümlerin asla eksik olmasını temenni ediyorum.” Çocuklara “Dünyayı siz güzelleştireceksiniz” diyen Erdoğan, onlara olan güvenini de dile getirdi: “Sevgili evlatlarım, inançlarımız, dillerimiz ve kültürlerimiz farklı olsa da hepimiz büyük insanlık ailesinin fertleriyiz. Hepimiz Hazreti Âdem ile Hazreti Havva’nın çocuklarıyız. Siz çocuklar, kardeşliği ne kadar yüceltirsenez, unutmayınız, dünyamız o derece yaşanılır hâle gelecektir. Kalplerinizdeki sevgiyle, yüreklerinizdeki umutla, birbirinize duyduğunuz o tertemiz güvenle barışı ve huzuru sizler tesis edeceksiniz. Kötülere

ve kötülüklere rağmen bu dünyayı sizler güzelleştireceksiniz. Kısacası, bizim uğruna bedeller ödeyerek, çetin mücadeleler neticesinde belli bir aşamaya getirdiğimiz hayallerin geri kalanını gerçeğe sizler dönüştüreceksiniz. Sizlere güveniyoruz, sizlere inanıyoruz. Hayat yolculuğunuzda hepinize şimdiden başarılar diliyor, her birinizi o ışık saçan gözlerinizden öpüyorum. Bu kıymetli organizasyonun düzenlenmesinde emeği geçen TRT ailemize bir kez daha teşekkürlerimi iletiyorum.”

“Adalet, en çok çocuklara lazım”

Galada konuşan İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın liderliğinde TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’nin daha da büyüdüğünü ve geliştiğini anlattı: “Misafir ettiğimiz çocuklarımız ve aileleri, ülkemizle ömür boyu sürdürecekları derin bağlar kuruyorlar. Tabii 1979’dan bugüne ülkemiz Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde daha çok büyüdü, daha çok gelişti, daha müreffeh bir hâl aldı. Çekim merkezine dönüştü, bölgesel bir güç, küresel bir aktör oldu. Ülkemiz geliştikçe, büyüdüğü bir yandan da bölgesel ve küresel krizlerin çözümüne, yaşadığımız dünyanın daha adil, daha yaşanabilir, savaşa değil barışla anılan bir dünya hâlini alması için çaba sarf etti. Sayın Cumhurbaşkanımız ‘Daha adil bir dünya mümkündür.’ diyerek BM başta olmak üzere bütün uluslararası platformlarda sadece bugünümüz için değil, yarınlarımız için, aslında hayat neşemiz, umudumuz, geleceğimiz olan siz çocuklar için mücadele verdi, vermeye devam ediyor.” Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın çabası, mücadelesi ve gayesinin, “yeryüzündeki hiçbir çocuğun gözünden bir damla yaş dökülmemesi” davası olduğunu vurgulayan Altun, şöyle devam etti: “Sayın Cumhurbaşkanımız’ımızın siyasi mefkûresi, Filistin’in cesur çocukları başta olmak üzere tüm dünya çocuklarının geleceğini teminat altına almayı hedefleyen bir mefkûredir. ‘Bir çocuğun gülüşü, bir milletin duası gibidir’ demiş şair. O gülüşü korumak, bütün insanlığın boynunun borcudur. Adaletsizliğin, zulmün, savaşların, krizlerin, soykırımların yaşandığı bu dünyada umuda, kardeşliğe ve barışa ihtiyacımız var. Bir çocuğun savaşa uçakları yerine kuş sesleriyle uyandığı bir sabah; bir çocuğun göç

İletişim Başkanı Fahrettin Altun çocuklara umut olmaya devam edebileceklerini söyledi

yollarını değil, oyun parklarını tanıdığı bir hayat; bir çocuğun susuzlukla değil, bilgiyle hemhâl olduğu bir dünya daha güzel bir dünyadır, daha adil bir dünyadır. Adalet, en çok çocuklara lazım. Barış, en çok çocuklar için gerekli ve biz Türkiye olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın küresel liderliğiyle onlara umut olmaya, gelecekleri için gayret etmeye devam edeceğiz.” Bu şenliği, sadece bir eğlence olarak değil, bir kültür diplomasisi, bir insanlık bayramı olarak gördüklerinin altını çizen Altun, şunları kaydetti: “Çünkü biliyoruz ki çocuklar aynı toprağa bastığında ülkeler yakınlaşır. Çocuklar aynı oyunu oynadığında milletler barışır. Çocuklar aynı türküyü söyledğinde dünya güzelleşir. Daha güzel bir dünya temennisiyle Türkiye Büyük Millet Meclisimizin açılışının 105. yıl dönümünü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk

“Bir çocuğun savaş uçakları yerine kuş sesleriyle uyandığı bir sabah; bir çocuğun göç yollarını değil, oyun parklarını tanıdığı bir hayat; bir çocuğun susuzlukla değil, bilgiyle hemhâl olduğu bir dünya daha güzel bir dünyadır, daha adil bir dünyadır.”

Prof. Dr. Fahrettin Altun
İletişim Başkanı

Bayramı’mızı tebrik ediyor, zat-ı devletlerinize katıldığınız, programımızı şereflendirdiğiniz için şükranlarımı arz ediyorum.”

Çocuklar, dünyanın geleceğine kardeşlik tohumu ekecektir

Galada bir konuşma yapan TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı da, şenliğin ana temasını hatırlatarak dünyada yaşananlardan en çok çocukların etkilendiğini vurguladı: “Maalesef bugün, Filistin başta olmak üzere çeşitli coğrafyalarda, yürekleri coşkuyla değil, korkuyla çarpan çocuklar var. Soykırım, savaş, zorunlu göç, açlık, kıtlık gibi ‘insanlık ayıbı’ olarak nitelendirebileceğimiz krizler, tüm renklerden önce çocukların gülüşlerini solduruyor.” Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın “daha adil bir dünya” için çabalarını hatırlatan Sobacı, sözlerine şöyle devam etti: “İşte o çocukların gülüşleri solmasın

diye Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde canhıraş bir mücadele veriyor. Ülkemiz, zat-ı devletlerinin öncülüğünde, daha adil bir dünya düzeninin tesisi için çalışıyor, tüm dünya çocuklarının yarınlarını güvence altına almak için büyük gayret gösteriyor. TRT olarak, bu yıl 47’incisini düzenlediğimiz TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği de, işte bu gayretin bir yansımasıdır. İnaniyorum ki, bugün Türkiye’de bulușan çocuklarımız, ülkemizin insani duruşundan aldıkları ilhamla, dünyanın geleceğine kardeşlik tohumları ekecektir. Ben bu düşüncelerle, Cumhuriyetimizin Banisi ve ilk Meclis Başkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, tüm millî mücadele

“İnaniyorum ki, bugün Türkiye’de bulușan çocuklarımız, ülkemizin insani duruşundan aldıkları ilhamla, dünyanın geleceğine kardeşlik tohumları ekecektir. Ben bu düşüncelerle, Cumhuriyetimizin Banisi ve ilk Meclis Başkanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, tüm millî mücadele kahramanlarımızı rahmet ve minnetle yâd ediyorum.”

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
TRT Genel Müdürü

kahramanlarımızı rahmet ve minnetle yâd ediyorum. Tüm çocukların daha adil bir dünyada yaşayabilmesi için mücadele eden Sayın Cumhurbaşkanımıza, şenliğimizi himayeleri ve ev sahiplikleri için şükranlarımı arz ediyorum.” Konuşmaların ardından TRT Genel Müdürü Sobacı, 600 çocuğun fotoğraflarından oluşan kolaj fotoğrafı Cumhurbaşkanı Erdoğan’a takdim etti.

Geleceğimizin teminatı çocuklar

UNESCO’nun 1979’u Çocuk Yılı olarak duyurmasının ardından TRT, Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’ni düzenlemeye başlayarak, dünyanın dört bir yanında gönül köprüleri kurdu. Ve 23 Nisan coşkusu, tüm dünyayı saran bir sevince, tüm renkleri içinde barındıran bir çocuk şenliğine dönüştü.

23 Nisan 1920... Bir asırdan fazla süredir, “Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir” ilkesiyle demokrasinin, millî iradenin, aydınlık yarınların güvencesi ve sarsılmaz bir çatısı olarak dindik ayakta duran Meclis’in açılış tarihi... İşte bu değişmez ilkenin en güçlü dayanağı, şüphesiz geleceğimizin teminatı olan çocuklarımız olacaktır. “Vatanı korumak, çocukları korumakla başlar” diyen Mustafa Kemal Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti’nin temellerinin atıldığı 23 Nisan’ı işte tam da bu sebeplerle çocuklara armağan etti. İlk Çocuk Bayramı kutlaması 23 Nisan 1927’de Atatürk’ün himayesinde Ankara’da gerçekleşmişti. O gün arabasını çocuklara tahsis eden Atatürk, onlar için bir balo düzenletti. Cumhurbaşkanlığı

Bandosı, çocuklar için konser verdi. Bu bir başlangıçtı. Sonraki yıllarda kutlamalar tüm yurda yayılacak, her yeni yılla birlikte bayram coşkusu biraz daha artacaktı. Ve 1933’te Atatürk yeni bir gelenek başlatarak, çocukları makamında ağırlayacak, onlarla sohbet edecekti.

TRT ile dünyaya açılıyor, barışın simgesi oluyor

Geçen bunca zaman içerisinde 23 Nisan coşkusu katlanarak attı. Öyle bir zaman geldi ki Türk çocuklarının coşkusuna dünya çocuklarını da dâhil ettik. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, tüm dünyayı saran bir sevince, tüm renkleri içinde barındıran bir çocuk şenliğine dönüştü.

UNESCO’nun 1979’u Çocuk Yılı olarak duyurmasının ardından Ankara Televizyonu Çocuk Programları Müdürü Tekin Özertem ve yardımcısı Canan Arısoy’un bütün dünya çocuklarını kucaklamayı amaçlayan bir projesiyle TRT, Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’ni düzenlemeye başlayarak, dünyanın dört bir yanında gönül köprüleri kurdu. İlk yıl sadece SSCB, Irak, İtalya, Romanya ve Bulgaristan ile başlayan şenlik büyüdü, sınırları aştı... Her yıl onlarca ülkeden, her dilden, her renkten ve her dinden çocukların Türkiye’de bir araya gelerek barışın simgesi olduğu kocaman bir organizasyona dönüştü. Şenliğin her yıl 16 - 26 Nisan tarihleri arasında düzenlenmesi, şenliğe katılan konuk çocukların okullar aracılığıyla aileler tarafından

misafir edilmeleri, konuk toplulukların gösterileriyle katılacakları bir gala programı düzenlenmesi ve bu gala programının 23 Nisan günü canlı olarak televizyon aracılığıyla bütün dünya çocuklarına sunulması, şenlik kapsamında her on yılda bir de, TBMM’nin çatısı altında “Dünya Çocuk Parlamentosu”nun toplanması ise temel ilkeler olarak benimsendi.

40 ülke çocuğundan ortak deklârasyon

Gerçekten de ilk şenliği ölümsüz kılan detaylardan biri, beş yabancı ülkenin çocukları ve Ankara’daki çocukların da katılımıyla gerçekleştirilen Birinci Dünya Çocuk Parlamentosu’ydu. 1987’de ikincisi düzenlenen bu etkinliği, 56 ülkenin çocuk temsilcileri katılırken; Üçüncü Dünya Çocuk Parlamentosu 1999 yılında, 44 ülkeden bine yakın çocuğun katılımıyla gerçekleşecekti. 2000 yılında şenliğe onur konuğu olarak katılan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan’ın eşi Nane Annan; bütün dünyayı çocukların isteklerine “Evet” demeye davet ederken, 18 Nisan’da düzenlenen Uluslararası Çocuk Kongresi’nde çocuklar tarafından onaylanan “40 Ülke Çocuklarının Ortak Deklârasyonu” da Kofi Annan’a iletilmek üzere kendisine sunulmuştu.

Unutulmaz anılar, yıllarca sürecektir dostluklar

1979’dan 2000’e kadar başkent Ankara’da düzenlenen şenlik sonraki yıllarda İstanbul, Kuşadası, Selçuk, Antalya, İzmir, Bursa,

Konya şehirlerinde yapılarak ülkemizin dört bir yanına dağıldı. Bu 45 yıllık serüvenin içine 100’den fazla ülkeden 50 binin üstünde çocuğu dâhil etti TRT. Türk ailelerin günlerce evlerinde ağırladığı çocukların, şenlik haftasının bitişinde ülkelerine dönmesi ise bir seremoniye dönüştü. Sayılı zamana sığdırılan sayısız anı, kocaman bir sevginin kapısını açtı. Konuk çocuklar gözyaşları arasında ülkelerine uğurlanırken, adresler alınıp verildi. Kimi zaman iletişim koptu kimi zaman yıllarca sürecektir bir dostluğun temelleri atıldı. Ama yaşananlar hiç unutulmadı.

Pandemiye rağmen

Öyle zamanlar yaşandı, öyle olaylarla sınırdı ki dünya son birkaç yılda. TRT 23 Nisan Çocuk Şenliği de maalesef pek çok etkinlik gibi tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi nedeniyle 2020’de iptal oldu. Ama çocukların bayram sevincine gölge düşmesini istemeyen TRT, büyük bir projeye imza attı. Her yıl yaşanan coşkuyu yeniden yaşatmak için 23 Nisan Şenliği yayınlarını farklı bir formatta hazırladı. Hem geçmiş yılların en güzel bölümlerini hem de çocukların Türkiye’nin her köşesinden gönderdiği videoları ekrana getirdi. “Videoyu çek, TRT’ye gönder, 23 Nisan’da seni bütün Türkiye izlesin” diyen TRT’nin bu daveti için çocuklar âdeta yarıştı ve TRT yine bir rekora imza atmış oldu. Biliyoruz ki 23 Nisan sevinci bugünden sonra da TRT ile katlanarak büyümeye, dünya çocuklarına ulaşip kalplere dokunmaya devam edecek. Dün olduğu gibi yarın da “Hep TRT vardı” dedirtecek.

Dünya çocukları, TRT Genel Müdürlüğü Oran yerleşkesinde dolu dolu bir gün geçirdi

23 Nisan özel içerikleri

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı özel içerikleriyle kutlayan TRT, canlı olarak yayınladığı etkinliklerle de çocukların gülen yüzlerini tüm Türkiye'ye yansıttı. Bu yılki ana teması "Hayat, Çocuklar Gülmüş Güzel" olan TRT 47. Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği gala programı, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nden canlı yayınla saat 13.00'te TRT 1, TRT Çocuk, TRT 2, TRT Avaz, TRT Türk, TRT EBA ve TRT Diyanet Çocuk kanallarında ekranlara taşındı. Ayrıca, TRT 1 ve TRT Avaz ekranlarında 08.15'te Anıtkabir'den canlı bağlantılar yapıldı.

Televizyonda ilk kez

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) tarihi yolculuğunu konu alan "Bir Dönüm Noktası 23 Nisan 1920" belgeseli, televizyonda ilk kez saat 10.00'da TRT 1 ekranında yer aldı. Belgesel, izleyicileri Kurtuluş Savaşı'nın karanlık günlerinden umut dolu bir başlangıca götürüyor. Millî Mücadele'nin 16 Mart - 23 Nisan 1920'deki kritik 6 haftasını tarihsel gerçeklere uygun olarak anlatan "Ya İstiklal Ya Ölüm" belgeselinin de izleyicileriyle bulunduğu TRT 1'de, "Alişan ile Hayata Gülmüş" 23 Nisan Özel bölümüyle ekrana geldi. Yayımlandığı ilk günden itibaren izleyicilerin ilgi odağı olan, beş sezondur her hafta izlenme rekorları kıran "Gönül Dağı"nın yüz yetmiş beşinci

bölümünde Ali, 23 Nisan'da TBMM'ye gitmek istedi ve Meclis Başkanı'na mektup yazdı. TRT 2 ekranında da 23 Nisan'a özel içerikler yer aldı. Jose Mauro de Vasconcelos'un "Şeker Portakalı" romanının uyarlaması olan ve sekiz yaşındaki Zezé'nin derin duygularla örülü iç dünyasını anlatan "Şeker Portakalı" filmi 15.00'te, beş yaşındaki Sosuke'nin, deniz kıyısında tanıştığı sihirli Japon balığı Ponyo ile arkadaşlığını ve büyüü maceralarını anlatan "Küçük Deniz Kızı Ponyo" filmi ise 21.30'da TRT 2'de izleyicileriyle buluştu TRT Belgesel'de TBMM'nin kuruluşu ve ulusal egemenliğin kazanılmasının yıl dönümü anısına hazırlanan "Bugün 23 Nisan" adlı yapım, farklı kuşaklardan insanların gözünden 23 Nisan'ın anlamını aktarırken "Türkülerle" programı, konukları Züleyha Ortak ve Tekin Büyükkaya ile 23 Nisan'ı TRT Müzik'te karşıladı. TRT Türk'te "Canım Kardeşim - 23 Nisan Özel" ekrana gelirken TRT Kurdî'de ise 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'na özel olarak "Sabah Haberleri (Rojev)", "Sabahın Sesi (Rengen Jiyane)", "İbi: Doğu Ekspresi'nin Gizemi" ve "Ana Haber (Bultenen Nuçeyan)" izleyiciyle buluştu.

23 Nisan'a özel yeni bölümler

TRT Çocuk, Çocuk Bayramı'nda sevilen çizgi filmlerinin yeni bölümleri ve yeni yapımlarla yayında. Eğlencenin hız kesmediği program "ÇocukÇuf "un yepyeni bölümlerinin yanı sıra "Süper Tavşan Simon" ise ilk defa 23 Nisan'da TRT Çocuk'ta seyircisine "merhaba" dedi.

Kültürlerin birleştiği çocuklara bayramın neşesini ve yardımlaşmanın önemini anlatan "Ege ile Gaga'nın özel bir bölümle ekrana geldiği TRT Çocuk'un, yeni içeriği "Anadolu Rock" da izleyicileriyle buluştu. Tarihimizin kıymetli hazinelerinden Gurabahane-i Laklakan'ı yeni nesillere aktarma bilinciyle hazırlanan "Laklakan" ise 23 Nisan'da TRT Çocuk'ta yerini aldı. Mücadele ruhunu pekiştiren "Babamın Gölgesi 1918" in 23 Nisan özel bölümüyle ekrana geldiği kanal, ebeveynlerin çocukları ile birlikte nitelikli vakit geçireceklerini yepyeni programı "Formulato"yu da 23 Nisan'nda izleyicileriyle buluşturdu. Ülkemiz yerel ürünlerinin çocuklara tanıtılmasında katkı sağlayan "Dağ Sakinleri", gün boyu TRT Çocuk ekranında olurken; sorular ve cevaplarla birlikte hareket etmenin önemini vurgulayan "Kukla Stüdyosu" da yeni bölümleriyle yayımlanmaya başladı.

'tabii'den 23 Nisan'a özel seçki

TRT'nin dijital platformu 'tabii' de 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için özel bir içerik seçkisi sundu. Çocukların keyifle izlediği 'tabii' orijinal dizileri "Tozkoparan İskender: Sır", "Küçük Dahi İbn-i Sina" ve "Çok Güzel Hareketler Çocuk" özel bölümleriyle 'tabii' ekranında yer aldı. Ulusal ve bölgesel yayın yapan bütün TRT radyo kanalları gün boyunca özel içeriklere yer verirken "Bil Bakalım" uygulamasına da 23 - 25 Nisan tarihleri arasında "23 Nisan" etkinliği eklendi.

Hayal gücünü besleyen ekran

Eğitici, güvenli ve eğlenceli içerikleriyle 23 Nisan'da yayına başlayan "tabii Çocuk", minik izleyicilere dijitalde yeni bir dünya sunuyor.

TRT'nin dijital yayıncılıktaki güçlü markası 'tabii', çocuklara özel kanalını da hayata geçirdi. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda yayına başlayan "tabii Çocuk", yaş ve gelişim özelliklerine göre hazırlanmış seçkin içerikleriyle çocuklara güvenli bir dijital izleme deneyimi vadediyor.

Ailelerin içi rahat, çocukların kalbi mutlu, aile değerleriyle uyumlu, pedagojik denetimden geçmiş yapımların yer aldığı kanalda, çocuklar eğlenirken öğreniyor; ebeveynler ise gönül rahatlığıyla bu deneyime eşlik ediyor. İçerikler uzman ekipler tarafından değerlendirilerek yayına alınıyor. Oyunla öğrenmeyi birleştiren, doğayı, sevgiyi ve paylaşmayı anlatan hikâyelerle tabii Çocuk, dijitalde çocukların yeni adresi olmaya aday. "Ege ile Gaga", "Rafadan Tayfa", "Piril", "Supa Strikas", "CoComelon" ve "Blippi" gibi sevilen yapımlar da platformda izleyiciyle buluşuyor.

TRT 23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI ÖZEL İÇERİKLERİ

 Gönül Dağı TRT 1 19 Nisan 20:00	 TRT 47. Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği Kortaj Yürüyüşü (Canlı) TRT 1 TRT ÇOCUK 20 Nisan 13:30	 Anıtkabir'den Naklen Yayın (Canlı) TRT 1 TRT AVAZ 23 Nisan 08:15	 Bir Dönüm Noktası "23 Nisan 1920" TRT 1 23 Nisan 10:00	 Alişan ile Hayata Gülmüş 23 Nisan Özel (Canlı) TRT 1 23 Nisan 10:30	 23 Nisan Gala Özel (Canlı) TRT 1 TRT AVAZ TRT 2 TRT TÜRK TRT ÇOCUK TRT EBA 23 Nisan 13:00
--	---	---	---	--	--

 Ya İstiklal Ya Ölüm TRT 1 24 Nisan 00:00	 Şeker Portakalı TRT 2 23 Nisan 15:00	 Küçük Deniz Kızı Ponyo TRT 2 23 Nisan 21:30	 Bugün 23 Nisan TRT BELGESEL 23 Nisan 18:30	 ÇocukÇUF TRT ÇOCUK 23 Nisan 09:05	 Süper Tavşan Simon TRT ÇOCUK 23 Nisan 09:45 11:30 15:45
---	---	--	---	--	--

 Niloya TRT ÇOCUK 23 Nisan 10:00	 Ege ile Gaga "23 Nisan Özel" TRT ÇOCUK 23 Nisan 10:15 16:00 21:05	 Anadolu Rock TRT ÇOCUK 23 Nisan 11:40 16:10 20:55	 Laklakan TRT ÇOCUK 23 Nisan 11:55 16:45 20:30	 Babamın Gölgesi 1918 "23 Nisan Özel" TRT ÇOCUK 23 Nisan 16:20 22:10	 Formulato TRT ÇOCUK 23 Nisan 20:05
--	--	--	--	--	---

 Dağ Sakinleri TRT ÇOCUK 23 Nisan Gün Boyu	 Kukla Stüdyosu TRT ÇOCUK 26 Nisan 09:30	 Türkülerle (Canlı) TRT MÜZİK 23 Nisan 20:00	 TRT HABER 23 Nisan	 Canım Kardeşim "23 Nisan Özel" TRT TÜRK 23 Nisan 08:30	 Rojev (Sabah Haberleri) TRT KURDİ 23 Nisan 08:00
--	--	--	----------------------------------	---	---

 Rengün Jiyane (Sabahın Sesi) TRT KURDİ 23 Nisan 10:00	 İbi: Doğu Ekspresinin Gizemi TRT KURDİ 23 Nisan 17:25	 Bultenen Nuçeyan (Ana Haber) TRT KURDİ 23 Nisan 19:00	 Kozalak Anaokulu TRT EBA 23 Nisan 07:30	 Uzaktan Erişim TRT EBA 23 Nisan 11:15	 Onur Erol ile 23 Nisan Konseri TRT EBA 23 Nisan 12:15
--	--	--	--	--	--

 Bir Dünya Bırakın TRT EBA 23 Nisan 16:00	 Opera Dünyası - Çocuk Oyunları TRT EBA 23 Nisan 19:00	 Tozkoparan İskender Sır tabii TRT	 Küçük Dahi İbn-i Sina tabii TRT	 Çok Güzel Hareketler Bunlar Çocuk tabii TRT
---	--	--	--	--

Tüm içeriklerimiz ve yayınlarımız tabii mobil uygulaması veya tabii.com adresi üzerinden ulaşılabilir.

“Haberin Olsun”la iyi haber, temiz içerik

Türkiye’nin ilk ve tek çocuk haber bülteni, 16 yılı aşkın süredir ülkemiz ve dünya gündeminden çocukları ilgilendiren konuları ekrana taşıyor.

Yıllar önce Adile Naşit’in “Kuzucuklarım” diye masallar anlattığı nesil için TRT ne ifade ediyorsa, bugünün çocukları için de TRT Çocuk aynı anlamı geliyor. Yayına başladığı ilk günden itibaren miniklerin sevgisini ve ebeveynlerin güvenini kazanmanın gururunu taşıyan TRT Çocuk, 2008 yılından bu yana büyük, küçük tüm çocukları bir araya toplayarak onlar için kocaman ve sıcak bir yuva olmaya devam ediyor. Boşuna söylemiyoruz “TRT Çocuk, hemen her çocuğun kalbine sihirli bir dokunuş” diye... Geçtiğimiz kasım ayında 16 yaşını dolduran kanal, “sen neredeyse hep oradayız” sloganıyla minik kalplerin yanında olmaya devam ediyor. Kasım ayında 16 yaşını dolduran sadece

TRT Çocuk değil. Hafta içi her akşam saat 19.50’de ekrana gelen çocuk - haber programı “Haberin Olsun”, yayın hayatına TRT Çocuk kanalının açılışıyla aynı gün başladı. 1 Kasım 2008’de ilk bölümüyle çocuklarla buluşan program, o günden bu yana, Türkiye ve dünya gündeminden çocukları ilgilendiren konuları ekrana taşıyor. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, doğa ve ekoloji haberleri, sporda öne çıkan başlıklar, Anadolu kültüründen ve geleneklerinden örnekler, sağlık, eğitim, özel gün ve haftalarla ilgili hazırlanan haberler ve daha fazlası... Hedef kitle 6 - 14 yaş olan “Haberin Olsun”, özellikle; okul çağı çocuklarının gündemi takip etmesi ve yeni bilgiler öğrenmesini amaçlıyor. Çocukların farkındalıklarını artırmak amacıyla kamu yayıncılığı bilinciyle temiz içerikler

üretiyor. Programda ayrıca çocuklarla ilgili konularda, uzmanlar ve eğitimciler ile röportajlar, özel haberler gerçekleştiriliyor. Çocuklar için örnek olabilecek; bilim insanları, farklı branşlardan sporcular, öğrenciler gibi farklı alanlardan isimler, programa dijital ortamda konuk oluyor. Tüm haberlerin işaret diline çevrildiği programda, çocuklar için günlük hava tahminlerine de yer veriliyor. Yapımcılığını ve yönetmenliğini Canan Kerestecioğlu Çalış’ın yaptığı “Haberin Olsun”u Burak Sezen ve Kıvılcım Karabacak sunuyor.

“Günlük yaşamımda olaylara çocuk gözüyle bakıyorum”

Çok uzun yıllardır “Haberin Olsun”un ekran yüzü olan ve artık programla özdeşleşen Burak Sezen’e göre bu yapıyı özel kılan

öncelikle Türkiye’nin ilk ve tek çocuk haber bülteni olması. “Programımızı sadece çocuklar değil anne, baba ve tüm aile fertleri birlikte izliyor genellikle. Yalnızca öğrenmiyor programın başlangıcından sonuna kadar keyifli zaman geçiriyorlar. Diğer yandan biz bir haberi ekrana getirmeden önce sunucusundan kameramanına, yapımcısından yönetmenine, montaj masasındaki arkadaşlara kadar o haberi en güzel, en faydalı olacak şekilde hazırlıyor ve aynı şekilde sunmaya gayret ediyoruz.” diye konuşan Sezen, sundukları her haberde, her içerikte büyük bir emek olduğuna dikkat çekiyor. Bülten hazırlanırken her haber için arka planda büyük bir heyecan ve merak yaşadığını söyleyen Sezen, “Çocuklardan ve ebeveynlerinden, pazarda, markette, yolda karşılaşıp da aldığım geri olumlu dönüşümler beni çok ama çok mutlu

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, doğa ve ekoloji haberleri, sporda öne çıkan başlıklar, Anadolu kültüründen ve geleneklerinden örnekler, sağlık, eğitim, özel gün ve haftalarla ilgili hazırlanan haberler ve daha fazlası “Haberin Olsun”da ekrana geliyor.

ediyor. Hazırladığımız her haberi, kamera karşısına geçmeden önce okurken, haberin içeriğine çocukların vereceği tepkileri önceden hissediyorum ve bu beni heyecanlandırıyor. Uzay haberinin uyandırdığı merak, bilim haberinin yaşattığı heyecan, spor haberlerinin ortaya çıkardığı coşku, hayvanların içlerinde oluşturduğu sevgi duygularını ben de öncesinde yaşıyorum. Bu da günlük yaşamımda olaylara çocuk gözüyle bakmamı sağlıyor.” diye anlatıyor ilk yayından bugüne değişmeyen duygularını. Okul öncesi çocuklardan, 13 - 14 yaş grubuna kadar pek çok çocuğun “Haberin Olsun”u takip ettiğine dikkat çeken Sezen, “Aldığım geri dönüşümler bana gösteriyor ki; çocuklarımızın ve anne babalarının, güzel, eğlenceli ve iyi haberlere ihtiyaçları

Programın sunucularından olan Kıvılcım Karabacak aynı zamanda muhabirlik de yapıyor

Uzun yıllardır programın ekran yüzü olan Burak Sezen

var ve bizim programımız bu noktada bu ihtiyaca cevap veriyor. Her yaş grubundan çocuğun izlediğini görüyorum. Bu durum bizim özenle hazırladığımız haberlerin doğru şekilde ulaştığını gösteriyor.” diye konuşuyor.

“Gerçek dünya ile çocuklar arasında bir köprü olduğumuzu düşünüyoruz”

Sunuculuk dışında muhabirlik yapan ve programın metinlerini de yazan Kıvılcım Karabacak ise tıpkı ekip arkadaşı Sezen gibi “Haberin Olsun”un Türkiye’deki ilk ve tek çocuk haber bülteni olma özelliğine vurgu yaparak; “Bu açıdan son derece özgün bir iş yapıyoruz. Benzer bir yapım yok ve bu yüzden kendimizi sürekli geliştirmek ve çocuk izleyicilerimiz için en iyisini yapma sorumluluğunu taşıyoruz. Hem ülkemizden hem de dünyadan çocukların zihnini ve ufkunu açacak haber içeriklerini sunmaya çalışıyoruz.” sözleriyle anlatıyor programı. Karabacak’a göre çocuk alanında çalışmak ve çocuklara içerik üretmek her zaman için özel bir durum. “Ben programda farklı görevler üstlendiğim için hem bilgisayar

başında hem yeşil stüdyoda hem de aktüel çekimlerde çocukların nasıl düşüneceğini; neleri rahat anlayıp hangi konularda zorlanabileceğini, nelerin ilgisini çekip onlara ilham vereceğini her daim aklımda tutmak ve düşünmek zorundayım. Bu sorumluluğu her zaman hissediyorum. Onlarla röportaj yaptığımızda ve çekimlerde bir araya geldiğimizde çalışmalarımızın ve emeklerimizin karşılığını görmek ve onların tepkilerini ölçmek ise harika bir iş tatmini sağlıyor.” diye konuşan Karabacak, “Haberin Olsun”un fark yaratan yanıyla ilgili de şöyle devam ediyor: “Haberin Olsun, TRT Çocuk’ta yayınlanan ve reel hayattan görüntüler veren tek yapım. Bu anlamda gerçek dünya ile onların arasında bir köprü olduğumuzu düşünüyorum. Türkiye’nin ücra bir köyündeki bir öğretmenin çalışmalarını da uzayın derinliklerindeki keşifleri de bizim programımız aracılığıyla öğreniyorlar. Bunun bilincindeyiz ve bu yüzden hem dünyadan hem ülkemizden onlara örnek ve ilham olabilecek, hayal güçlerini ve vizyonlarını geliştirebilecek içerikler üretmek için büyük bir ekip olarak son derece sıkı ve her daim büyük bir heyecanla çalışıyoruz.

Kaleminden damlayan aşk

İncelikli bir sanat zarafeti, derin anlamları arayan kalemlerden süzülen ilahî aşka dönük kelimeler... Boş bir sayfa, yıllarını bu sanata adanmış ustanın kalp ritmi ve onun kaleminden can bulan harflerle ruha dokunan sanat eserleri... Hangi cümleyi kurarsak kuralım, bizim gibi sanata hiç yaklaşmamış kalemlerin hat sanatını anlatabilmesi imkânsız. Bu yüzden sanatçısına, Hattat Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu'na başvuralım ve bu sanatı ondan dinleyelim istedik.

Zaman zaman hayatın hepimizi zorladığı anlar vardır. İşte böyle zamanlarda o ruh hâli geçene kadar minik sığınaklar ararız. Kimimiz sessizliğe sığınır kimimiz duaya, kimi sanata kimi kelimelere... Hatta bazen hepsine... Bizim gibi işi kelimelerle

olanların da sıkça kaçtığı yer, yine başka yüreklerden süzölmüş kelimeler olur çoğunlukla. Bu satırların yazarının baş sığınaklarından biri ise hiç kuşkusuz Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin o eşsiz satırlarla örölü sözleri, "Lâ Tahzen" şiirinin birbirinden anlamlı dizeleridir. Sadece şu iki dize bile ruhumuzu sakinleştirmeye muktedir olur kimi zaman:

"Kâinatın en uzak köşesi, senin içinde ufak bir nokta... Ama sen bunun farkında bile değilsin." Kâinatın içinde kendini bir "hiç" kadar hissederken şiirin bütün dizeleri insanın içini umutla doldurur. Gözünüzü şiirden kaldırıp başka bir sanat eserine döndürürseniz eğer, misal bir beyaz zemin üzerinde bir nokta ile göz

göze gelirsiniz. İşte bir insanın içindeki evrenin kusursuzca dışavurumu da o noktadan hareketle kıvrımlı bir çizgiye, zarif bir elife, etkileyici bir vav'a belki bir mim'e dönüşüverir. İşte hat sanatının ruha dokunan yolculuğuna eşlik etmeye başlamışsınızdır bile. Bir hattatın ruhunda yıllarca biriken ne varsa, kalemin ucundaki mürekkebi vesile kılarak kâğıdın üzerine dökülür. İşte tam bu noktada belki bir "hiç" yazısıyla karşılar sizi, belki bir "esmâ-i hüsnâ" ile...

Sabrın, sanatın ve aşkın birleşimi hat, harflerin ahenginde ilahî bir güzelliği arayan benzersiz bir sanattır. Hattatın yüreğinden kâğıda izdüşümü yansıyan bu harfler kimi zaman bir Âyet-i Kerime'yi, kimi zaman bir Hadis-i Şerif'i nakşeder. Yüzyıllardır İslam medeniyetinin kalbinden çıkarak özellikle de Türklerin dokunuşuyla başka bir boyuta bürünmüş bu sanatın pek çok sanatkarı da yine bu topraklarda yetişmiş ve yetismeye devam ediyor.

Bu usta sanatçılardan birini bu sayımıza konuk ederken onun rehberliğinde hat sanatının inceliği, zarafeti ve taşıdığı manevi derinliğe kısa bir bakış arzuladık. Hattat Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu kıymetli zamanını ayırarak sorularımızı yanıtladı.

"Hiç ihmal etmediğim bir şey vardır: İlmî altyapıyı olabildiği kadar sağlamlaştırdım. Yani bir konuyu anlatacak bir eser meydana getireceksem, o esere ilk bakıldığı anda anlattığı dönemi yansıtabilecek izlerin üzerinde bulunmasını sağlamaya çalışırım."

Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu

Hat sanatına olan ilginiz nasıl başladı? Bu alana yönelmenizdeki etkili olan kişiler veya olaylar nelerdi?

Çocukluğumda başladı bu ilgi. Sandıklı'da tarihi birkaç eser var. Selçuklu eseri bir Ulucami var. Kubbeli cami bize çok yakındı. Oralara giderdim. Bizim camilerimiz, başta İstanbul camileri olmak

üzere bir sanat müzesi gibidir. Mihrap yazılarını gördükçe içimde bir heves meydana geldi. Cemil Meriç'i çok severim ve rahmetle anarım: "Herkes bir şeyle doğar, ben kalemle doğmuşum" der. Ben de kalemle doğduğumu zannediyorum. Beş yaşında olduğumu hatırlıyorum, cami yazılarını taklit etmeye başladım.

Bir defa "lillah" yazmışım Allah yazmak yerine. Babama gösterdim. Başına bir elif koyman lazım dedi. Bu hevesim imam hatip okuluna başlayınca daha da arttı. Afyon merkezde halkın "İmaret Camisi" diye adlandırdığı, Gedik Ahmet Paşa Camisi ve Zülali Camisi'nde çok güzel yazılar vardır.

Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu 50 yılı aşkın bir süredir hat sanatını icra ediyor

“Biz inancımız için yaşıyoruz. İnancımızın olmadığını düşünelim, hayat bizim için anlamını yitiriyor. Gerçekten de öyle. Avrupa ve Türkiye tarihlerini inceleyen fikir ve sanat adamları resim sanatının Avrupa’nın ruhu olduğunu söylüyorlar. Yazı da bizim ruhumuzdur.”

Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu

yazdığı bir bölüm var. Orada diyor ki, “Arı bal yapar ama nasıl yaptığını izah edemez. Daldan yere düşen elma yer çekiminden habersizdir”. Bu o kadar cevaplaması zor bir şey ki, önce düşünüyorsunuz. Burada benim hiç ihmal etmediğim bir şey vardır: İlmî altyapıyı olabildiği kadar sağlamlaştırdım. Yani bir konuyu anlatacak bir eser meydana getireceksem, o esere ilk bakıldığı anda anlattığı dönemi yansıtabilecek izlerin üzerinde bulunmasını sağlamaya çalışırım. Mesela ben bir yeni hilyeye niyet ettim. Bir arkadaşım istedi. Bunu bir senedir tasarlıyorum. Son şekli için son haftada karar verdim. Ve kâğıdını hazırladım. Desen vereceğim. Dün kâğıdı seyrettim uzun uzun. Etrafında dolandım. Krokisini çıkardım ama zemin yapamadan buraya geldim. Eğer gücüm yeterse akşam deneyeceğim. Yani bazen bir eserin tasarımı bir seneyi alabiliyor. Benim çok değer verdiğim yaşayan Sami Efendi olarak değerlendirdiğim arkadaşım Ali Toy, 14 ay boyunca besmele üzerinde çalıştı. 14 çalışma yaptı. Üzerinde iki ay daha çalışıp bunu ikiye indireceğim dedi. Ardından bir ay daha çalışıp bire indireceğini söyledi. Yani bir eser için 17 ay çalışmış oldu. Gerçek anlamda bir sanatkar hattatımız. Yüksek mimar. Hattatlık yaparken çok çalışmak gerekiyor. “Bizim çalışarak ulaşamadığımız soyut resme Türkler hat sanatıyla ulaşmışlar.” Bu söz, İspanyol ressam Picasso’ya ait. Şunu anlatırlar: Birisi dövüşen bir horoz resmi istiyor Picasso’dan. “Tamam haftaya gelin” diyor. Bir hafta

İsmail Hakkı Altunyazar’ın özellikle de İmaret Camisi’nde muhteşem yazıları vardır. Tüm bu yazılar benim hevesimi daha çok tetikledi. O günün şartlarında, böyle bir Anadolu şehrinde bu sanatı öğretecek kimse yoktu tabii. 19 yaşında İstanbul’a gelip de Hattat Hamid Aytaç üstadımıza kavuşunca, teknik olarak o zaman öğrenmeye başladım. O arada ilahiyat Fakültesine devam ederken özel sanat dersleri ve dinî dersler de aldım. O şekilde elimizden geldiğince ilerletmeye çalıştık. Hâlen de çalışıyoruz.

Daha çok hangi hat ekollerini tercih ediyorsunuz?

Mesela diyelim ki camiye yazacağız. Tek seçenek hemen hemen celî sülüs. Veya küfî ma’kıldir. Camide kullanılabilecek yazı türü belirlenmiştir. Bir eve çalışma yapacaksak onu isteyen kişinin isteğine göre çalışırız. Bütün yazı türlerini yazıyorum. Dolayısıyla istek ne ise onu uygulayabiliyoruz. Eğer bir albüm olaksa ona göre yazılır. Hat sanatı

bundan 100 - 150 yıl öncesine kadar kitap sanatlarına giriyor. Daha sonra levha tablo işine dönüşüyor. Kitap işi bitmese de tablolar daha çok isteniyor. Ben kûfiden başladım. Tarihi seyrine uygun olmuş oldu. Eski harflerin ilk gün yüzüne çıkışı ma’kılı türü ile. Daha sonra kûfiye evriliyor. Daha sonra nesih çıkıyor. Sonra muhakkak ve sülüs çıkıyor. Altı kalem yazı türü geliyor zaman içinde ve bunlar ara dallarıyla daha çok çeşitleniyor. Ama bugün en çok kullanılan, sülüs, nesih ve talik. İran’dan aldığımız ama bizim Türk şivesini verdiğimiz bu üç yazı en çok kullanılan, en çok istenilen türlerdir.

Diyelim ki, özgün bir eser çalışıyorsunuz. Yazı ortaya çıkana kadar ne tür aşamalardan geçiyorsunuz?

Bu zor bir soru ama cevaplamaya çalışayım. Bizim yetişme dönemimizin büyük yazar ve şairlerinden Necip Fazıl Kısakürek’in şiir hakkındaki görüşlerini

sonra geldiklerinde “Resim hazır mı?” diye soruyorlar. Picasso oradan bir kâğıt çekiyor, resmi çizip veriyor. Borçlarını soruyorlar. Picasso’nun söylediği rakam fazla geliyor. Picasso bunun üzerine, “Resmi şuraya bırakın” diyor ve onları atölyesine alıyor. Bir hafta süreyle çöplükleri dolaşmış, horoz dövüşlerini seyretmiş ve bin kadar eskiz çıkarmış: “Ben bir tek bunu çizmek için bu kadar eskiz yaptım, fiyatı çok geliyorsa bırakın” diyor.

Ali Toy, bir tasarım için 750 kadar eskiz yapıyor, bir tek tasarım için. Ben de pek çok eskiz yapıyorum en son tatmin olduğumu uyguluyorum. Hattat Hamdi üstadımızın da buna ilişkin bir hatırası var. Bir sanatkâra hiç sorulmaması gereken soruyu en büyük sanatkâra insanımız sorabiliyor, çünkü insanımızın maalesef sanatla çok alışverişi kalmadı. Mesela gördükleri bir Âyetü’l- Kürsî’yi kaç günde yazdınız diye soruyorlar. Hattat Hamdi üstadımız; “70 sene artı bir hafta. Ben yetmiş senedir yazabiliyorum o yüzden bir haftada yazdım. Bu arka plan olmasa benim bu yazıyı yazmam mümkün değil” diyor. O da kalemlle doğmuş biri. Çocukluğundan beri hat sanatına âşık oluyor. Bizim hat sanatı eserlerimiz ölmez bir güzelliğe sahiptir.

Şevket Rado’nun, “Türk Hattatları” adında hacimli bir kitabı var. Kitabında soruyor: “Biz Müslüman olduğumuz için bu sanata düşkünüz. Acaba ne sebeple dünyada bizden başka bir millette başlı başına yazı sanatı diye bir konu yoktur?” Bu sadece bizde vardır.

Bu, asırlardan beri üçlü bir vecize hâlinde şöyle ifade edilmiştir: Kur’an Hicaz’da indi, Mısır’da okundu, İstanbul’da okundu ve yazıldı.’Hangi Türk hattat varsa yazıya âşık olarak başlıyor ve bırakmıyor. Artık tarihi veriler de bunu gösteriyor. Allah bu hat sanatı görevini Müslüman Türklere vermiş. Sahabe döneminden sonraki Emevî, Abbasî döneminde saray hattatlarının tümü Türklere seçilmiş. Diğer milletleri horlamıyoruz, dışlamıyoruz asla ama hattat yok onlarda. Son dönemlerde Türklere öğrenerek başka ülkelerde de hattat çıkmaya başladı.

Kaligrafiden farklı olarak hattın manevi bir yanı var. Hat sanatının sizin için anlamı nedir?

Biz inancımız için yaşıyoruz. İnancımızın olmadığını düşünelim, hayat bizim için anlamını yitiriyor. Gerçekten de öyle. Avrupa ve Türkiye tarihlerini inceleyen fikir ve sanat adamları şunu söylüyorlar. Resim sanatı Avrupa’nın ruhudur. Yazı da bizim ruhumuzdur. Yani İslam, başlangıcından itibaren resim ve heykeli mesafeli algıladığı için yazı

sanatı bizde gelişmiş. Bizde de kaligrafi elbette olsun. Ama iki alfabe sistemini mukayese etmek mümkün değil tabii. Bizim kullandığımız harflerde üst üste de yazsak o harf kaybolmaz, mutlaka kendini gösterir. Göktürk anıtlarının yazıldığı harfleri Türk harfleri kabul edebiliriz. Yazı tarihini incelediğimiz zaman Arap harfleri dediğimiz harfler Fenikelilerden geliyor Arabistan’a. Hiç tereddütsüz Türk harfleri demek çok daha mantıklı olur. Neden, çünkü tarihin fecrinden

“Yeni bir hilyeye niyet ettim. Bir arkadaşım istedi. Bunu bir senedir tasarlıyorum. Son şekli için son haftada karar verdim ve kâğıdını hazırladım. Desen vereceğim. Dün kâğıdı seyrettim uzun uzun. Etrafında dolandım. Krokisini çıkardım ama zemin yapamadan buraya geldim. Eğer gücüm yeterse akşam deneyeceğim. Yani bazen bir eserin tasarımı bir seneyi alabiliyor.”

Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu

ama yorumunu bizim değil düşünce insanların, mütefekkirlerin, sanat adamlarının yapması lazım. Neden, çünkü biz çok farklı bir dünyada yaşıyoruz. O dünyadan çıktığımız zaman sanat yapamayız. Ama düşünce insanları, sanat yorumcuları öyle değil. Diyelim ki ben Picasso'nun resminden zevk almıyorum. Ama dokuz profesör birer saat o tablo hakkında konuşabiliyor. Benim göremediğim şeyi o düşünce insanı, sanat tenkitçisi görebiliyor.

Bizim Türkiye'de böyle bir eksikimiz var. Biz sanatı yapalım ama sanat yorumcusu da yorumunu yapsın. Bizler sanatın alışverişini yapmayalım. Kendi dünyamızda onu üretelim, vatanımıza bırakalım ve devletimiz veya kurumlarımız bunu sahiplensin. Vatanımıza ebedi bir miras olarak kalsın.

İmzası olmayan bir esere baktığınızda, üsluptan yola çıkarak onu kimin yaptığını bilir misiniz? Evet, imza olmasa da bilebiliriz. Bu Sami Efendi'nin kaleminden çıkmıştır, şu Rakım'ındır, bu Yesari'nindir diyebiliriz.

Günümüzde çok hızlı bir değişim yaşanıyor ve yapay zekâ ve dijitalleşme süreci baş döndürüyor. Bizim geleneksel sanatlarımız çok kıymetli ve replikaları yavaş yavaş dijital ortamlarda da karşımıza çıkıyor. Bu süreci nasıl buluyorsunuz?

Bizim yaptığımız çalışmaların dijitalde var olmasının imkânı yok. Ama görüntüsü alınarak, üzerine bazı efektler uygulanarak, desenler verilerek kullanılması basit bir şey. Asla sanatın arka planını teşkil etmiyor. O sanat meydana geldikten sonra onun tanıtımı ve yaygınlaşması adına kullanılmasında elbette sıkıntı yok. Hatta işimizi kolaylaştırıyor. Ama bizim sanatımızın sadece ve sadece elden çıkması lazım.

Hattat Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu hocamızla Sufiyane'de buluştuk

itibaren 1500 seneden itibaren Türkler bu harfleri almışlar ve kendi şivelerini vermişler. Artık hat sanatını bir kademe daha ileri götürülemeyecek derecede zirveye çıkarmışlar hakikaten. Bu sanat üzerinde emek veren mesela Mustafa Rakım üstadımız, Sami Efendi üstadımız, Sultan Hamit döneminin saray hattatı. Biz talik yazıyı İran'dan almışız ama İran'dan daha güzel bir şive vermişiz, ruhumuzu katmışız.

Bakıldığında eserin menşei anlaşılıyor değil mi?

Bir İranlı hattat mı yazmış bir Türk hattat mı yazmış hemen anlaşılıyor. Türk talikinde İran'dan alınmış olmasına rağmen muazzam bir estetik vardır. Ben söyleşinin başında size şunu söyleyecektim. Biz sanat yapıyoruz

Ustalarımız kalemi devredebilecekleri geleceğin ustalarını bulabiliyor mu?

Türkiye elhamdülillah bu sanatta lider. Beklediğimizden çok daha iyi ve fazla hat sanatı ustaları yetişti. Çok iyi yetişecek. Bunlar da tabii talebe yetiştirecekler. Hat sanatı hocasız da öğrenilir, fakat bir ömür alır. Rehbersiz yola çıkan boşa

yorulur, kendine yazık eder. Hz. Ali bu sanatın sırrını üç cümleye sığdırmıştır: “Hattın incelikleri hocanın öğretiminde gizlidir. Kıvama ulaşması çok yazmaya bağlıdır. Devamı da İslam dini üzerinde olmalıdır.” Müslümanlar dışında bu sanata gönül ve ömür verenler yoktur. Gelecek nesillerimize güveniyoruz. Genleri bu sanatı zirvelerde tutmaya

müsaittir. Ben 1994 yılında Ankara Kızılay Çarşısı'nda Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk hat sergisini açtım. O zamanki belediye başkanı “Ankara'ya gelip hat dersi verir misiniz?” demişti. Veririm dedim ve buraya dört yıl kadar trenle gidip geldim; iki haftada bir. Hiç yorulmadım da. Burada da bir hat sanatı geleneği başlamış oldu.

“Bizim camilerimiz, başta İstanbul camileri olmak üzere bir sanat müzesi gibidir. Mihrap yazılarını gördükçe içimde bir heves meydana geldi. Cemil Meriç'i çok severim ve rahmetle anarım: ‘Herkes bir şeyle doğar, ben kalemle doğmuşum’ der. Ben de kalemle doğduğumu zannediyorum. Beş yaşında olduğumu hatırlıyorum cami yazılarını taklit etmeye başladım. Bir defa ‘lillah’ yazmışım Allah yazmak yerine. Babama gösterdim. Başına bir elif koyman lazım dedi.”

Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu

Prof. Dr. Ali Hüsrevoğlu

1956 Afyonkarahisar Sandıklı doğumlu hattat. 1974 yılında yazıya başladı. 1979 yılında Marmara Üniversitesi'nden mezun oldu. 1982 yılında Hâmid Aytac'tan takdir ve icazet aldı. 1992 Medine-i Münevvere / Mescid-i Nebevî son genişletme projesinin yazılarını yazdı. 1993 yılından itibaren eserlerini sergilemeye başladı ve Türkiye'nin değişik il ve ilçelerinde pek çok kişisel ve karma sergide yer aldı. Hat sanatında alet, malzeme ve yöntem geliştirerek Hilye-i şerife türünde birbirinden farklı otuz kadar modele imza attı. Hat sanatında ilk defa “Tevhid” türünde eserler verdi. Hat nevilerinden sülüs, nesih, dîvanî, celî dîvânî, tuğra, ma'kılî, kûfî yazan hattat, hat sanatı tarihinde kendine özel bir üslup olarak anılacak yorum türü geliştirdi. Konulu ve projeli çalışmalar yapan Hüsrevoğlu, klasik ve modern çalışmalarına devam ediyor. Yurt içinde ve dışında birçok yapıda ve özel koleksiyonlarda eserleri bulunuyor.

Ustaya saygı

Portreler serisinin beşinci bölümü olan “Kayahan” belgeseli, büyük ustanın vefatının 10. yılında TRT 1 ekranında izleyiciyle buluştu.

Bir devrin sembollerinden biriydi o. 70'lerde ve 80'lerde doğanlar için başkaydı yeri Kayahan'ın. Dilimize dolanan şarkılarıyla pek çoğumuzun hayatına dokunmuştu. Kimi zaman sesiyle kimi zaman söz ve besteleriyle bir döneme adını yazdırmıştı kalın puntolarla. Kendisini sevsin, sevmesin herkesin yolu bir yerde kesişmişti onun şarkılarıyla. Hem ne demişti ölümünden yıllar önce bile; “Yolu sevgiden geçen herkesle bir gün bir yerde buluşuruz”. Öyle de oldu koca bir nesil için. Âşık olmak, onun şarkılarıyla güzeldi; onun şarkılarıyla hayal kurduk, onun şarkılarıyla umudun peşinden koştuk, onun şarkılarıyla isyan ettik...

20 yılı aşkın süre devam eden kanser mücadelesinde hep dimdik kaldı ayakta. Her şeye rağmen müzikten hiç kopmadı. İki kez kurtulmayı başardı kötü hastalığın pençesinden kendini. Ama üçüncü defasında yenik düştü hastalığa. Soğuk bir

nisan sabahı aramızdan ayrıldı. Biliyordu aslında sonun yaklaştığını. Dostluğun da küslüğün de büyüğünü yaşadığı Nilüfer ile birlikte çıktıkları son konser bir vedaydı aslında. 66 yıllık ömrüne ve 38 yıllık meslek hayatına sığdırdığı sayısız beste en büyük mirasıydı. Her ölüm gibi onunki de erkendi elbet. “Yolu sevgiden geçen” şarkıları öksüz kaldı. Sonsuzluğa kanat açsa da ardında dimağlarımızı yer etmiş hoş ‘sada’lar bıraktı.

Yediden yetmişe

TRT tarafından hazırlanan Portreler “Kayahan” belgeseli, büyük ustanın vefatının 10. yılında TRT 1 ekranında izleyiciyle buluştu. Pek çok unutulmaz esere imza atan, besteleri İbrahim Tatlıses'ten Sezen Aksu'ya, Nilüfer'den Muazzez Abacı'ya birçok isim tarafından yorumlanan usta sanatçının sanat hayatını yansıtan belgesel, 3 Nisan Perşembe akşamı saat 20.00'de ekrana geldi.

Kayahan'ın sanat serüveni, dostları Nilüfer, Suat Suna, İskender Paydaş gibi sanatçı isimlerin anlatımlarıyla yer aldı. Belgeselde ayrıca eşi İpek Açar, kızları Beste Açar ve Aslı Gönül Açar bir baba ve eş olarak Kayahan'ın hiç bilinmeyen yönlerini paylaştı. 1970'li yıllardan günümüze TRT'nin zengin arşivinden klip, konser ve röportajlara yer verilen ve 30'un üzerinde Kayahan eserinin bulunduğu belgeselde, sanatçının Türk müzik dünyasındaki önemi vurgulanıyor. Kendi hayat hikâyesinin Kayahan'ın yine kendi cümleleriyle aktarıldığı belgeselde, büyük ustanın sanata ve dünyaya bakışı, beste ve bestecinin önemi, telif hakları konusu gibi alt başlıklar da yer alıyor. “Neşet, Veysel, Cem Karaca ve Mahzuni gibi önemli değerlerimizi halkımızla buluşturduktan sonra ‘Portreler’ serimizin 5. bölümünde bir başka usta sanatçımız Kayahan'ın öyküsünü izleyicilerin beğenisine sunduk.” diye konuşan yapımcı Mustafa Belen, projenin ortaya

“Yolu sevgiden geçen herkesle bir gün bir yerde buluşuruz” demişti yıllar önce. Öyle de oldu koca bir nesil için. Âşık olmak, onun şarkılarıyla güzeldi; onun şarkılarıyla hayal kurduk, onun şarkılarıyla umudun peşinden koştuk, onun şarkılarıyla isyan ettik...

çıkışını ve yapım aşamasını şu cümlelerle anlatıyor: “Çocukluk ve ilk gençlik yılları 80'ler ve 90'larda geçen herkes gibi Kayahan benim için de her zaman özel bir yerdedi. Bazı sanatçılar için yediden yetmişe tüm topluma hitap ettiği söylenir. Tabii ki bu ifadenin mecazını kabul ederek aslında Kayahan'ın eserlerinin seslendiği kitleyi bebeklikten başlatmak daha doğru olacaktır. Çünkü onun ‘Ninni’, ‘E Bebeğim’ gibi eserleri bir çoğumuzun doğumundan itibaren kulaklarında çınlamıştır. Neredeyse hepimizin muhakkak ki bir Kayahan bestesiyle tanışıklığı vardır. Kimileri için düğün şarkısı kimisi içinse tuttuğu takımının tribününde bir marş... Eserlerini Muazzez Abacı'dan da dinlediğimiz olur; Sezen Aksu'dan da... Ya da ‘Allahım Neydi Günahım’ diye soran İbrahim Tatlıses'ten. Ancak zaman zaman küslükler yaşamış olsalar da hafızalarda hep Nilüfer ile birlikte yer alır. Biz de İç Yapımlar olarak vefatının 10. yılında bu çok yönlü sanatçımıza vefamızı göstermek adına harekete geçtik. İlk olarak değerli eşi İpek Açar ile görüşüp kendisini belgesel konusunda ikna ederek tam bir iş birliği

Zaman zaman küslükler yaşasalar da belleklerimizde hep bir arada yer aldı Nilüfer ve Kayahan

içerisinde süreci başlattık. Kayahan'ın katılmış olduğu TRT'deki programlar başta olmak üzere şarkı kliplerinin, röportajların, konserlerin, hakkında çıkan haberlerin içinde bulunduğu arşiv görüntülerinin dökümünü çıkardık. Gerekli

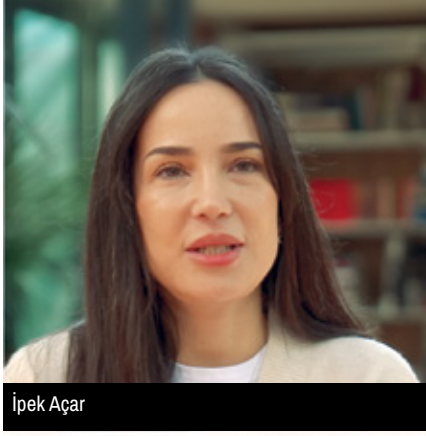
teknik düzenlemelerle bu kaynakların restorasyonunu gerçekleştirdik. Biyografisi, besteciliği, müziğe ve sanata bakışı, felsefesi, telif hakları gibi konu başlıklarını belirleyip sekanslarımızı oluşturduk. Programımızın çatısını, tüm portre işlerimizde gerçekleştirdiğimiz gibi sanatçının kendi anlatımlarına sadık kalarak oluşturduk. En yakınında yer alan sanatçı dostları Nilüfer, Suat Suna, İskender Paydaş gibi isimlerle temasa geçip röportajlarımızı gerçekleştirdik. Kızları Beste Açar ve Aslı Gönül Açar bize onun müzisyen kimliğiyle birlikte nasıl bir baba olduğunu, İpek Hanım da nasıl bir eş olduğunu paylaştılar.”

Şarkıları çocukları gibiydi

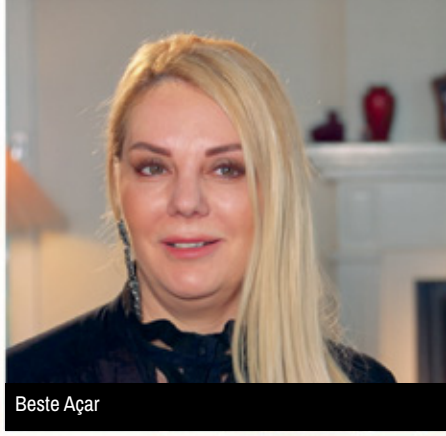
Nisan 2015'e kadar arkasında “Odalarda Işıksızım”, “Nar Taneleri”, “Yemin Ettim”, “Geceler”, “Esmer Günler”, “Bir Aşk Hikâyesi” gibi klasikleşen onlarca eser bırakan Kayahan, besteleriyle tüm

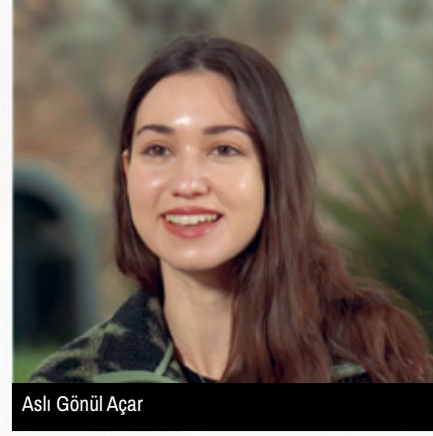
Kayahan, dönemin sevilen seslerinden Demet Sağır ile

İpek Açar

Beste Açar

Aslı Gönül Açar

Nilüfer

İskender Paydaş

Suat Suna

Kayahan'ın sanat serüveni, dostları Nilüfer, Suat Suna, İskender Paydaş gibi sanatçı isimlerin anlatımlarıyla yer aldı. Belgeselde ayrıca eşi İpek Açar, kızları Beste Açar ve Aslı Gönül Açar bir baba ve eş olarak Kayahan'ın hiç bilinmeyen yönlerini paylaştı. Kendi hayat hikâyesinin Kayahan'ın yine kendi cümleleriyle aktarıldığı belgeselde, büyük ustanın sanata ve dünyaya bakışı, beste ve bestecinin önemi, telif hakları konusu gibi alt başlıklar da yer alıyor.

dinleyicilerine muazzam bir müzik keyfi yaşattı. Mustafa Belen'e göre usta müzisyen, sözün ve bestenin değerini fabrikasyon üretim yapmayarak, yeri geldiğinde telif haklarıyla ilgili yaptığı mücadeleyle de ortaya koydu. Yıllarca Eurovision'a katılıp ülkesini

temsil etmek için çalıştı ve sonunda 1990'da Zagreb'de "Gözlerinin Hapsindeyim" ile yer alarak başarısını perçinledi. Sanatı için mücadele ederken hep görünür olmayı, halkının onu ve eserlerini bilmesini istedi. Belen'in bu konudaki cümleleri oldukça çarpıcı: "Kendi çocukları gibi gördüğü ve her biri için olağanüstü disiplin ile çalışıp yarattığı şarkıların kendi insanlarına ait olduğunu düşünüyordu. Hatta bir konserinde bunu espiyle karışık 'Bütün bu eserler size ait sadece gelirleri benim' diye ifade etmişti. Kayahan kebabçıda da çaldı, binlerce izleyiciye konser de verdi. Elinden gitarını hiç düşürmedi, müzikteki yenilikleri takip ederken geldiği yeri ve yaşadığı zorlukları hiç unutmadı. Nerede ve ne zaman olursa olsun sanatına saygısını hep en üst düzeyde tuttu. Kendisinin tabiriyle ölümü bir mezuniyet olarak gördü. Her ne kadar 66 yaşında gözlerini dünyaya kapasa da bir sanatçı olarak yaşam sınavından başarıyla geçtiğini söylemeliyiz."

Unutulmaz ve özel bir deneyim

Şimdiye kadarki yapımlarda andıkları isimlerin eserlerini her zaman farklı yorumculardan performans olarak ortaya koyduklarını söyleyen Belen, "Belgesel yapım sürecinde bir kez daha fark ettim

ki Kayahan eserlerinin icrası hem ses hem orkestral açıdan muazzam zorluklar içeriyordu. Bu nedenle performans planlamamızı iptal ettik. Belgeselde onun şarkılarını sadece albüm kaynaklı olarak iki sestem duyduk. Biri kendisi diğeri tahmin edileceği üzere Nilüfer oldu." diye konuşuyor. Onun kendi sesinden duyduğumuz "Yolu sevgiden geçen herkesle bir gün bir yerde buluşuruz" mottosuyla başlayan belgesel, Belen ve ekibi için yine çok özel bir deneyim olmuş. "Biz de o yolda Kayahan'la karşılaştığımız ve kendisini daha yakından tanıdığımız için çok memnun olduk diyen Belen, "Dilerim ve umut ederim ki ülkemiz ve dünyamız onun eserlerindeki sevgi yolunda, müziğin birleştirici gücüyle daha mutlu, huzurlu, barış ve kardeşlik içerisinde yarımlar görür. Halkımıza da bu değerli sanatçımızı daha yakından tanıtmaya fırsatını verdikleri için İç Yapımlar'ın ve TRT 1'in değerli yöneticilerine teşekkür ederim. En büyük teşekkürü ise belgeselde emeği geçen tüm ekip arkadaşlarıma sunarım. İsmi anmadan edemeyeceğim ve 5. projemizde de onunla çalışmanın ayrıcalığını yaşadığım montajcı Nuri Leblebici'yle geçirdiğim mesai saatleri unutulmazdı." cümleleriyle tamamlıyor sözünü.

15
YIL

Yolculuğumuz Devam Ediyor...

TRT عربي

”مع الإنسان أينما كان“

Beyazın en güzel tonu: Erzurum

Kar, telesiyej, snowboard... Bu üç kelime size hangi şehri hatırlatıyor? Elbette Erzurum'u! Peki, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) tarafından 2025'in "Turizm Başkenti" seçilen Erzurum'un yalnızca Palandöken'den ibaret olmadığını biliyor muydunuz? Gelin, en az 10 büyük medeniyete ev sahipliği yapmış dadaşlar diyarında heyecan verici bir keşfe çıkalım.

Erzurum için "Asya Türkiye'sinin başkentidir" diyen, sıradan bir seyyah ya da gezgin değildi. Bu söz, Rus edebiyatının altın çağını başlatan, kelimeleriyle çağlara seslenen büyük bir dehaya aitti: Aleksandr Sergeyeviç Puşkin... 1825'te Rusya'da genç subaylar ve aydınlardan oluşan bir grup, Çar'a

karşı anayasal bir düzen kurmak amacıyla ayaklanmıştı. Tarihe "Dekabrist İsyanı" olarak geçen bu girişim başarısız oldu; liderleri idam edildi, yüzlerce kişi Sibirya ve Kafkasya'ya sürgün gönderildi. Bu hareketin düşünsel ilham kaynaklarından biri de genç şair Puşkin'di. Sürgün edilenleri "kardeşlerim, yoldaşlarım" diye anan Puşkin, onların sürgününe kayıtsız kalmadı. 1829'da Osmanlı-Rus Savaşı

sırasında, gizlice Kafkasya'ya gitti. Uzun ve zahmetli bu yol onu Arpaçay'dan geçirmiş, Kars'ta soluklandırmış ve nihayet Erzurum'a ulaştırmıştı... Peki ne gördü de "Erzurum Yolculuğu" adlı büyük eserini yazdı Puşkin? Neye tanık oldu da Erzurum'a başkentliği yakıştırdı? Kemerlerinizi bağlayın, dadaşlar diyarına doğru uzun bir yolculuğa çıkıyoruz.

Kar beyazlığının dahi örtemediği bir tarihi, Erzurum'da taşlara sinmiş bir medeniyetin izini sürüyoruz. Palandöken'in zirvesinden Ulu Camii'nin avlusuna uzanan bu yolculukta hem ruhunuzu hem aklınızı doyuracak duraklar sizi bekliyor.

Üstte mavi gök, altta yağız yer Erzurum, milattan önce 4 bin yılında yazılmaya başlanmış, iç içe geçmiş birçok alfabenin bulunduğu ve henüz tamamlanmamış bir kitap. Kitabın kapağını açar açmaz ilk karşılaşacağınız satır, Karaz kültürünün kalemile yazılmış olmalı. Tunç Çağı'nın sis perdesi kalkınca, Asur, Ururtu, Med ve Perslerden kalma satırlar okuyacaksınız. Kitabın bu kısmına kadar okuduklarınız bir nesir olacak. Bizans'ın paragraflarını gördüğünüzde etkileneceksiniz ama bekleyin! Daha şiirlere gelmedik. Derken atları ve tuğlarıyla binlerce Türk akıncısı göreceksiniz. Sonra da efsunlu şiir mısraları... Bir anda geometrik desenli minareler, eğilerek geçtiğiniz medrese kapıları çıkacak karşınıza. Fırçaları göğ'e daldırıp, taşları turkuza boyayan bir medeniyet telakkisi... Öylesine engin ve öylesine ulvî...

Taş gibi şehir

Bir şehir düşünün: Tarihi yalnızca müzelerde değil, kaldırımlarında, çeşmelerinde, minarelerinde anlatılsın... Her sokağı geçmişe açılan bir pencere, her yapısı bir zaman tüneli gibi... Erzurum işte böyle bir şehir. Mimariyle konuşur, taşla anlatır, çiniyle susar. Ve bu yüzden onu gezmek değil; onu okumak gerekir. Her yapısının üstünde, geçmişin hüsnühatla yazdığı birer cümle saklı. İlk durak, zamanın taşla dile geldiği yer: Çifte Minareli Medrese. 13. yüzyılın son demlerinde ilhanlılar tarafından inşa edilen bu abide, Erzurum'un silüetine iki minareyle imzasını atar. Giriş kapısındaki kabartmaların her biri bir mana taşır. Selçuklu estetiğiyle bezenmiş taş işçiliği, sadece gözleri değil, gönülleri de tesiri

Çifte Minareli Medrese avlusundan bakış

altına alır. İçeriye adım attığınızda her şey susar. Avlu çevresindeki hücrelerde asırlar öncesinin talebelerinden kıraat talimleri duyarsınız. Az ötede, Erzurum'un zarif bir sükûnetle taşıdığı başka bir cevher yükselir: Yakutiye Medresesi. 1310 yılında ilhanlı Sultanı Olcaytu'nun emriyle inşa edilen bu yapı, Erzurum'un kışına meydan okurcasına yükselir göğ'e. Devasa kapısı, bir kalbin merkezine açılır gibi derin ve ihtişamlıdır. Çinilerle işlenmiş mavi - yeşil desenler artık zamanın yorgunluğunu taşısa da, ilk bakışta sizi sarhoş eder. İçeride zaman donar. O sessiz iç avluda ayak sesleriniz bile tarih tarafından kayıt altına alınır. Yüksekçe bir yamaçta, göğ'e uzanan üç sessiz mezar taşı görürsünüz ardından: Üç Kümbetler. Selçuklu'nun sessiz, gösterişsiz ama bir

o kadar heybetli mimarisiyle örülmüş bu anıt mezarlar, zamanın elleriyle taşlaşmış dualar gibidir. Hangi komutana, hangi sultana ait oldukları belirsiz olsa da yüzlerindeki motiflerde Anadolu'nun ilk Türk izleri saklıdır.

Osmanlı'dan Türkiye'ye

Erzurum'un mimarisi yalnızca medreselerden ibaret değildir. Osmanlı'nın şehir dokusunu hissettiren Lala Mustafa Paşa Camii, bir başka duraktır. Caminin iç mekânındaki sadelik, yüksek kubbesiyle bütünleşince, insana başka bir boyut sunar. Aynı döneme ait Rüstem Paşa Kervansarayı, taşın ticaretle buluştuğu noktadır. Bugün Erzurum'un meşhur Oltu taşından tespihlerin, hançer kabzalarının,

Yakutiye Medresesi, Erzurum ziyaretçilerinin ilk duraklarından

yüzüklerin sergilendiği bu han; uzak diyarlardan gelen bir kervanın yolcusu gibi hissettirir size...Şehirde mimarinin sadece mabetlere ve eğitim yapısına ait olmadığını, Tarihi Erzurum Evleri'nde anlarsınız. Avlulu, ahşap cumbalı, çift katlı bu yapılar; halkın hayatına, gündelik yaşantısına açılan küçük pencerelerdir. Sobadan çıkan dumanın kıvrıla kıvrıla yükseldiği kış sabahlarında, camların ardından dışarı bakan bir Erzurumlu çocuk dünün evladı mıdır? Bugünün mü? Ve elbette Aziziye Tabyası... Mimari bir yapıdan fazlası. Bir ruhun, bir duruşun abideleşmiş hâli. Taş duvarlarında barutun kokusu, karla karışmış kanın izi vardır. Bu şehrin sadece geçmişe değil, milletin kaderini tayin ettiği bir mekânı daha vardır: Erzurum Kongre Binası.

Tarihi yapıların önünde, Erzurum yöresel oyunu "Bar" oynanıyor

Kent merkezinde, birçok tarihi yapıyı görmek mümkün

İçine girer girmez 1919'un Temmuz'una işlanırsınız. Karşınıza bir anda kara kalpaklı bir çift mavi göz çıkar, her zerrenizle ürperirsiniz...

Mekân değil, mânâ şehri

Her şehrin bir kalbi varsa, Erzurum'un ki hiç şüphesiz Ulu Camii'dir. 1179 yılında Saltuklu Emirlerinden Nasreddin Aslan Mehmet tarafından yaptırılan bu cami, taşın tarihle yoğrulduğu bir ibadet mekânıdır. Kalın duvarları, büyük sütunları ve sade mihrabıyla, sadeliğin içindeki derinliği yansıtır. Erzurum, yalnızca medreselerin değil; aynı zamanda dergâhların da şehridir. Çünkü bu topraklar, yalnızca bilgiyle değil; hikmetle de yoğrulmuştur. Bunlardan biri, gönülleri fetheden Alvarlı Efe

Hazretleri'dir. Alvar Köyü'nde dünyaya gelen bu büyük mutasavvıf, hem bir âlim hem bir şair hem de bir halk önderidir. Onun dizeleriyle Erzurum, yalnızca dağların, ovaların değil; maneviyatın da toprağı hâline gelir: "Sakin incitme bir canı / Yıkarsın Arş-ı Rahman-ı" Mezarının bulunduğu Alvar Köyü Camii, bugün hâlâ ziyaretçilerin gönül durağıdır. 18. yüzyılda Pasinler'de dünyaya gelen İbrahim Hakkı Hazretleri ise bu toprakların başka bir cevheridir. Mutasavvıf, âlim, şair ve bir astronom olarak, doğu ile batıyı, akıl ile kalbi, bilim ile hikmeti aynı potada eritmeyi başarmış nadir kimselerdendir. En meşhur eseri Marifetnâme, yıldızlardan insana, kalpten kâinata uzanan bir irfan haritasıdır. Onun Erzurum'dan yola çıkan kelimeleri, zamanın ötesine seslenmeye hâlâ devam eder. Erzurum'a tepeden bakan bir diğer maneviyat zirvesi, Abdurrahman Gazi'nin türbesidir. Hazreti Ömer'in sancaktarı olduğu rivayet edilen bu sahabe, Anadolu'nun fethi uğruna şehit düşmüştür. Onun türbesi, şehirle gökyüzü arasında kurulmuş bir bağ gibidir.

Erzurum'un taş yapıları âdeta zamanla konuşan mimari belgeler. Çifte Minareli Medrese'den Yakutiye'ye, her yapı birer sessiz tarih anlatıcısı.

Doğanın sahne kurduğu yerler

Erzurum'u yalnızca kışla özdeşleştirenler için doğa, bu şehirde büyük bir sürprizdir. Çünkü burada tabiat, sadece bir arka fon değil; başlı başına bir aktördür. Mevsimlere göre değişen kostümleriyle her defasında yeniden sahneye çıkar. Bazen gür bir kar tanesi olur, bazen sarı bir yaprağın kıvrımı. Ama her hâliyle dikkat çeker, büyüler, içe işler. Erzurum'un doğasına açılan kapı, elbette Palandöken Dağı'ndadır. Kış aylarında Türkiye'nin en modern kayak merkezlerinden biri olan bu dağ, kar ışığıyla aydınlanan zirvesiyle, gün doğumunu yalnızca göze değil, ruha da izletir. Ama kışa takılıp kalmayalım. Çünkü Erzurum'un doğası, ilkbaharda bir başka şiir yazar. O şiiri

okumak isteyenlerin yolu Tortum Gölü'ne ve Tortum Şelalesi'ne düşer. Göl, sükûtun maviye çalan halidir. Aynaya benzeyen yüzeyinde rüzgâr bile nazıkçe esmek zorunda kalır. Şelale ise tam aksine; bir öfkenin, bir coşkunun dile gelmiş hâlidir. 48 metrelik düşüşüyle, Türkiye'nin en yükseklerinden biri olan bu doğal anıt, göğsünü gere gere çağlar. Narman Peribacaları ise adeta yerin hafızasıdır. Rüzgârın ve yağmurun bin yıllık sabrıyla şekillenmiş bu kırmızı - kahverengi kaya oluşumları, Anadolu'nun Kapadokya'dan sonra ikinci doğa mucizesidir. Ama burası kalabalık turist gruplarından çok, sessiz gezginlere hitap eder. Doğa bu kentte sadece sertlik ve gösteriş değil, aynı zamanda zarafet ve sadeliktir. Balıklı Göl, tam da bu dengeyi kurar. Karaçoban sınırlarında, çevresi söğüt ve kavak ağaçlarıyla çevrili, suyu berrak bir göl... Üzerinde hafifçe süzülen ördekler ve kenarında otlayan koyunlar... Buraya gelenler, sadece manzara görmek için değil; biraz da kendini duymak için gelir. Ve doğanın en yüksek perdeden söylediği şarkı: Ovıt Dağı Geçidi... Rize'yle Erzurum'u birbirine bağlayan bu geçit, aynı anda hem Karadeniz'in yağmurunu hem Doğu Anadolu'nun soğuşunu taşır. Yaz aylarında bile serinliğini koruyan bu geçitte, yeşilin bin bir tonu göz önüne serilir. Dağ çiçeklerinin arasından geçerken, toprağın terennümle melodilerini dualarını duyar gibi olursunuz.

Sanattan zanaata

Peki ya bu şehrin sözü? Peki ya sazı? Erzurum, yalnızca kaleleriyle değil; kalemiyle de dimdik duran bir şehir. Burada kültür, biriktirilen değil; yaşatılan bir miras. Her sokağında bir şiir, her kahvesinde bir türkü, her düşününde bir halay... Erzurum'da sanat, yalnızca sahneyle sınırlı kalmaz; hayatın bizzat kendisi olurverir. Bir defa kendine has bir Türkçesi vardır. Serttir, net ve vurguludur. Tıpkı kışı gibi. Ama içten içe yumuşaktır da... Tıpkı ocak başı muhabbetleri gibi. Dadaş ağzıyla söylenmiş bir söz, bazen bir romandan daha çok şey anlatır. Çünkü burada kelimeler, sadece iletişim aracı değil; aynı zamanda kültürel hafızadır. Bir "Neydisen gardaş?" bir "Can" derken, aslında koca bir medeniyetin özeti dökülür dudaklardan. Bu topraklarda

Palandöken, dünyanın en iyi kayak merkezlerinden biri olarak kabul ediliyor

Tortum Gölü ve Tortum Şelalesi, kentte doğa turizminin kalbi

türkü de sadece kulakla dinlenmez; yürekle hissedilir. Çünkü buranın ezgileri, yüzyıllardır dilden dile aktarılan halk hikâyelerinin müzikal karşılığıdır. Âşık Sümmani'nin izinde nice halk ozanı yetişmiştir bu topraklarda. Sazıyla konuşan, sözünüle dağları delen o âşıklar, köy köy dolaşarak yalnızca sanat değil; birlik, dirlik ve sevgi taşımışlardır. Günümüzde bile Erzurum'un birçok kahvehanesinde bu ezgileri duymak mümkün. Sanat sadece Gümüş işçiliğiyle ince ince oyulmuş Oltu taşı yüzükler... Her biri, kara taşın ışıkla buluştuğu birer mısra gibidir. Bu taş, Erzurum'un yer altı cevheridir ama onun asıl kıymetini, onu

işleyen ustaların elleri verir. Aynı özen, ehram dokumalarında da görülür. Yünden yapılan bu geleneksel giysi hem sıcak tutar hem asırlara sâri kültürü yaşatır.

Doğa, Erzurum'da yalnızca bir fon değil; başlı başına bir aktör. Palandöken'in bembeyaz zirvesinden Tortum'un coşkun sularına uzanan bir görsel şölen sizi bekliyor.

Damakta yankılanan bir türkü

Bir şehri tanımanın yolları vardır; sokaklarını arşınlamak, insanların gözlerine bakmak, tarihî yapılarına dokunmak... Ama bir yolu daha vardır ki en kestirme olanıdır: O şehrin mutfağını tatmak. Çünkü yemek, bir kültürün en nefis hafızasıdır. Ve Erzurum... Bu hafızayı hiç kaybetmemiş ender şehirlerden biridir. Her yemeği, bin yıllık bir hikâyenin lezzetle yazılmış sayfasıdır. Erzurum sofrasının en kadim davetçisi Aşotu çorbasıyla başlayalım... Adı mütevazı, tadı ihtişamlı. Yoğurtla terbiye edilen bu çorba; piring, yeşil mercimek ve yumurta sarısıyla kaynaşır. Ama asıl büyü, baharın habercisi Aşotu'nun kattığı o kendine has rayihada gizlidir. Bu bir çorba değil, bir Anadolu ilacıdır âdetâ. Eğer bir yemek Erzurum'un duruşunu, tavrını anlatacaksa, o kesinlikle çağ kebabıdır. Çünkü bu lezzet, sadece karın doyurmaz; karakter inşa eder. Yatay şişte odun ateşinde ağır ağır pişen kuzu eti, ince ince kesilerek özel "çağ" denilen şişlere takılır. Yanına sadece lavaş ve soğan yeter. Ne bir fazlalık ister ne de süs. Sade, net, özü sözü bir... Aynı dadaşlar gibi... İstanbul'un su böreğiyle karıştırılmasın. Erzurum'un su böreği; katlılarıyla değil, katmanlarındaki emekle ayrılır. Elle açılan yufkalar tek tek kaynar

Erzurum mutfağı, yüksek rakımlı bir coğrafyanın iklimine ve yaşam tarzına uyum sağlamış özgün yemeklerle dikkat çekiyor. Yoğurtla terbiye edilen ve baharın habercisi aşotu ile tatlanan çorbası, odun ateşinde pişen çağ kebabı, kaynar suda haşlanan yufkaların civil peyniriyle kat kat dizildiği su böreği ve cevizle sarılıp kızartılan kadayıf dolması bu mutfağın olmazsa olmazları arasında.

Anadolu ve Karadeniz'in izlerini Ovit Geçidi'nde görmek mümkün

suda haşlanır, aralarına özel Erzurum Civil Peyniri serpiştirilir. Üzerine dökülen sade yağla fırına verilir. Ve o an yükselen kokuyla, dervişlerinkine benzer bir nefis terbiyesi başlar. Kadayıf Sarması ise tatlılar arasında belki de en meşhuru... Ama adı sizi aldatmasın. Bu sadece bir kadayıf tatlısı değildir. Cevizle sarılıp

yumurtaya bulanan ve kızgın yağda nar gibi kızartılan bu lezzet, iftar sofralarının yıldızıdır, bayram sabahlarının beklenen misafiridir. Erzurum kitabı sizi mimari ve doğasını okumaya, mutfağındaki en lezzetli satırları ise hatmetmeye çağırıyor.

Çağ Kebabı, eşsiz lezzetiyle damak çatlatan tatlılardan sadece biri

TRT TÜRK

3

YAŞINDA

SİZ NEREDEYSENİZ BİZ ORADAYIZ

Bir gezginin gözünden

TRT World, Türkiye'nin tarihi ve kültürel dokusunu ekranlara taşıyan yeni programı "Where to Next" ile izleyicilerini farklı şehirlerin sokaklarına ve sofralarına konuk ediyor.

Türkiye'nin uluslararası alandaki en önemli medya kuruluşlarından biri olan TRT World, 2015 yılından beri yayınlarını sürdürüyor. 190 ülkede, 210'dan fazla kablo kanalı ve dijital platform aracılığıyla 1.4 milyar izleyiciye ulaşan kanal; bu geniş erişim sayesinde; Türkiye'nin kültürel mirasını daha geniş bir kitleye tanıtmayı amaçlıyor. Odağına sadece insanı alarak dünyaya gerçekleri anlatıyor. Ekranı gelecek yapımlar için hazırlanan içeriklerin dünya çapında yaratacağı etkiyle hem Türkiye'yi doğru anlatmak ve tanıtmak hem de olumlu bir değişim için ön ayak olmak istiyor. Misyonuna uygun olarak hazırlanan içeriklerden biri de kanalın çiçeği burnunda programı "Where to Next". Türkiye'yi uluslararası alanda tanıtmak için hayata geçirilen yapımın ilk bölümü 29 Mart Cumartesi günü, saat 15.30'da izleyicilerle buluştu. İrlandalı gezgin Johnny Ward'ın sunumuyla ekrana gelen program, Travel & Food formatında hazırlandı. Yapım;

yemeğiyle kültürüyle, tarihi ve insanıyla, ülkemizin benzersiz kültürel, coğrafi ve gastronomik zenginliklerini izleyicilerle paylaşıyor. Yabancı bir gezginin gözünden ülkemizin her biri ayrı önemde nice değerini ekrana yansıtıyor. Sınırlar kalktı, dünya küçüldü belki ama olanı doğru ve tarafsız anlatan, güzellikleri paylaştıkça büyüten mecralar azaldı. TRT World, bu anlamda ulaştığı tüm ülkelerde; uzağından yakınına, yeteri kadar bilinmeyen, mütevazı zenginliklerin görünür olmasına vesile oluyor. Alternatif bir seyahat rehberi olmasının ötesinde, ülkemizin turizm, mutfak ve kültür alanındaki potansiyelini küresel izleyici kitlesine tanıtıyor. Türkiye'nin dünya çapında bir referans noktası olmasının önünü açan yapım; izleyen ve dinleyen her bir kişi için yeni bir pencere açıyor.

Başka bir hayat mümkün

Programın sunucusu Kuzey İrlandalı Johnny Ward, bekar annesi tarafından zorlukla büyütülen ve çocukluğu genellikle yoksulluk içinde geçen bir maceracı. İçindeki seyahat

aşkı üniversiteden mezun olduktan sonra başlamış. Yeterli parası olmadığı için tıbbi deneylere bile katılan Ward, İngilizce öğretmenliğinden telefon satış temsilciliğine farklı işlerde çalışmış. En sonunda ofis işini bırakarak geçimini tamamen seyahatten kazanmaya odaklanan gezgin, belki de çoğumuzun isteyip de cesaret edemediği içindeki o sesi dinlemiş. Yeterince büyüdüğünde özgürlüğünü sadece seyahat etmek için kullanacağına dair kendisine bir söz vermiş. Seyahatinin ilk yılları sınırlı maddi olanakları yüzünden zor geçse de onun için para bir gereksinim değil, asıl mesele özgür olmak ya da olmamak! Özgürlüğü seçecek cesareti bulduktan sonrasında ise fırsatlar sınırsız...

Her şeyin bir bedeli var

Belirlendiği amaca bağlı kalmak için tehlikeyi kabullenen Ward; ondan fazla ülkede bir çok kez hastaneye gitmek zorunda kaldı. Tayland'da omzunu ve dizini kırdı, Kore'de ayağını. Avustralya'da deri nakli oldu, Burkina Faso'da mide sorunu yaşadı. Ekvator'da ve

Bir şehrin olmazsa olmazı, güzelim çarşıları

Paraguay'da soyuldu. Hindistan'da, Fildişi Sahilleri'nde ve Ukrayna'da tutuklandı. Bombaların havada uçtuğu Moğaduşu'de ölüme bir adım uzaklıktaydı. Mekong Nehri'nde beş günlük bir yolculuğun ardından bir kargo gemisinde kaçak olarak Çin'e girdi. Devam eden bir iç savaş sırasında Yemenli yetkililerle pazarlık yaparak çimento kargo gemisinde kendisine yer bulduktan sonra uzun ve zorlu bir yolculuk yaptı. Altı ay boyunca altı kere girmeyi denediği ve en sonunda başardığı Yemen onun için unutulmazlar arasında yer alıyor. Angola'da yanı başında bir kişinin vurulmasına tanık oldu. Bunların hepsi onun için maceranın bir parçası. Yüz doksan yedinci ve son ülkesi Norveç'le yolculuğunu tamamladığında dünyada çok az kişiye nasip olabilecek bir şey başarmıştı. Yolculuklarında zaman zaman kız arkadaşı ve annesi ona eşlik etse de tehlikede de, eğlencede de genelde yalnızdı. Çektiği maddi sıkıntıları ise blog yazarak aşmayı başardı. OneStep4Ward.com adlı bloğu

sadece İrlanda'nın değil dünyanın önde gelen seyahat bloglarından biri olarak listeleniyor. Yaşadıklarını aktardığı, gözlemlerini paylaştığı, deneyimlerini paylaştığı yazılarının milyonlarca takipçisi var. Bu; hem kendisine para kazandırıyor hem de kocaman bir dünyayı çekirdek bir aile etrafında topluyor.

Etkilenmemek mümkün mü?

Dünyanın en yüksek yedi zirvesine tırmanan ve Atlantik Okyanusu'nu kürekle geçen sıra dışı bu maceracı daha önce geldiği ve çok etkilendiği ülkemize tekrar misafir oluyor. Ülkemizin, çoğu yerini bilmediğimiz, gitmediğimiz, gıdemediğimiz nice mekânını, yiyemediğimiz mutfak lezzetlerini bizim adımıza deneyimliyor. Yazmaya hazırlandığı yeni blog serisi için Türkiye'de başladığı macera, TRT World'de yeni bir noktaya taşınıyor. Podcast serisi ve dijital videolarının da tüm dünyanın gözleri önüne

TRT World, 190 ülkede, 210'dan fazla kablo kanalı ve dijital platform aracılığıyla 1.4 milyar izleyiciye ulaşıyor. Bu geniş erişim sayesinde; Türkiye'nin kültürel mirasını daha geniş bir kitleye ulaştırmayı hedefliyor.

serileceği bu yeni macerada İstanbul'un arka sokaklarından Anadolu'nun yerel pazarlarına, küçük esnaf lokantalarından geleneksel mutfaklara kadar birçok farklı hikâye ekrana taşınıyor. Sinematografik bir anlatı ile ekranlara taşınan yapımın prodüksiyonunu TRT İç Yapımlar Başkanlığı üstlendi. Ward; "Where to Next"teki yolculuğuna Türkiye'nin kış harikalar diyarı Erzurum'da, yüzyıllardır süregelen geleneklerin yüksek irtifa maceralarıyla buluştuğu yerde başlıyor. Bir olimpiyat sporcusuyla kayakla atlamayı öğreniyor, rengârenk bir cümbüş içinde, hareketli çarşılarda kayboluyor, Erzurum'a özel lezzetleri birer birer deniyor. Bir yeri gerçekten özel kılan kültürün, insanların ve hikâyelerinin tam içinde samimi ve sıcak sohbetlerle Ege'den Akdeniz'e, Karadeniz'den İç Anadolu'ya ülkemizin bölgelerinde gezmeye, görmeye ve deneyimlemeye dair her ne varsa paylaşıyor.

Unutulmaya yüz tutmuş zanaatlerin peşinden

Fotoğraflar: Kübra Nur Buluç

Radyo konserleri

TRT Radyo konserleri tüm yıl boyunca belirli günlerde halka açık olarak düzenleniyor. Stüdyoya gidemeyenler için konserler TRT FM, TRT Nağme, TRT Türkü ve TRT Radyo 3 kanallarından da canlı yayınlı dinleyicilerle buluşuyor.

Öyle ya da böyle bir biçimde radyo hayatımızda özel anılar, derin izler bıraktı hep. Bazen bir parçanın efkarına kapıldık, uzaklara daldık. Bazen de hiç olmadık yerde içimiz kıpır kıpır oluverdi dinlediğimiz şarkıyla, türküyle... Öyle ki, kimi zaman da sevdiğimiz parçanın sonuna yetişebildik diye üzüldüğümüz bile oldu.

Buğulu sesli sanatçılardan tangolar dinlerken sık giyimli zarif hanımların, nazik beylerle dans ettiği salonlar geldi hayalimize... Arkası yarına kalan öykülerin devamını deli gibi merak ettik. Ders çalışırken yarenlik etti radyomuz, bazen de acı tatlı haberleri ondan öğrendik. Özel günlerde marşlar duyduk, bazen bir çocuk kahramanlık şiirleri okudu. Atamızın sesini ilk radyoda işittik... Sadece ülkemizde değil, dünyada neler olup bittiğinin öğrenildiği "ajans"

yani haber bülteni, büyüklerimizin asla kaçırmadığı Yurttan Sesler Korosu programı veya radyonun düğmelerini çevirdikçe hiç bilmediğimiz dillerden duyduğumuz bambaşka hayatlar. Radyo gerçekten de her zaman bir sihir oldu hayatımızda.

Yârenimiz radyo

TRT Radyoları da daima bu sihrin baş kahramanıydı. Geçmişten bugüne kaç kuşak radyodan gelen seslerle büyüdü,

TRT İstanbul Radyosu ve TRT Ankara Radyosu tarafından, radyo ile dinleyici arasındaki bağı güçlendirmek, Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği alanında TRT'nin zengin repertuvarını doğru icralarla dinleyiciye sunmak ve geleneksel müzik kültürünün yaşatılmasına katkı sağlamak amacıyla "TRT Radyo Konserleri" düzenleniyor.

öğrendi, gelişti, zevk aldı, hayal kurdu. Bugün de tüm bu saydıklarımız geçerli. Radyo hep başucumuzda, yanı başımızda eski bir dost gibi yârenlik ediyor. Bunun değerini ve anlamını bilen TRT ise her zaman radyolarından dinleyicilerine en güzel programlarla, etkinliklerle sesleniyor. TRT İstanbul Radyosu ve TRT Ankara Radyosu tarafından, radyo ile dinleyici arasındaki bağı güçlendirmek, Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği alanında TRT'nin zengin repertuvarını doğru icralarla dinleyiciye sunmak ve geleneksel müzik kültürünün yaşatılmasına katkı sağlamak amacıyla "TRT Radyo Konserleri" düzenleniyor. Halka açık ve ücretsiz gerçekleşen stüdyo konserleri aynı zamanda TRT FM, TRT Nağme, TRT Türkü ve TRT Radyo 3 kanallarından da canlı yayınlı dinleyicilerle buluşuyor.

Tarihi stüdyodan

Türk pop müziğinin değişmeyen adresi TRT FM, türün en beğenilen, en çok dinlenen ve hafızalardan silinmeyen örneklerini akustik icralarla halkla buluşturuyor. Türk Pop Müziği repertuvarına hâkim sanatçıların performans sergilediği akustik konserler her çarşamba saat 21.00'de Ankara Radyosu Büyük Stüdyosu'nda gerçekleşiyor. Ankara Radyosu'nun kendisi gibi tarihî stüdyosunda düzenlenen "Akustik Performans" konserleri halka açık ve aynı zamandacanlı yayınlı TRT FM'de dinleyicilerle buluşuyor.

Türk Sanat Müziği'nin en seçkin eserleri dinleyici ile buluştu

Türk Sanat Müziği severler için Türk Sanat Müziği'nin en seçkin eserlerini bir konser bütünlüğü içinde müzikseverlerle buluşturan "Türk Sanat Müziği Radyo Sanatçıları Konseri" her ayın ilk pazartesi günü saat 20.00'de Ankara Radyosu Büyük Stüdyosu'nda halka açık olarak düzenleniyor. Konserde, Ankara Radyosu'nun birbirinden değerli ses ve saz sanatçıları koro ve solo icralarla gönüllerde yer ediniyor. Her bir konser programında TRT Radyolarının zengin Türk Sanat Müziği arşivinden seçilen yeni bir

repertuar deneyimli şeflerin yönetimiyle canlı olarak izleyicilerle buluşuyor. Konser programları canlı yayınlı TRT Nağme'den de dinleyicilere ulaşıyor.

TRT radyolarının zengin Türk Sanat Müziği arşivinden seçilen yeni bir repertuar deneyimli şeflerin yönetimiyle canlı olarak izleyicilerle buluşuyor. Konser programları canlı yayınlı TRT Nağme'den de dinleyicilerle buluşuyor.

"Türk Halk Müziği Radyo Sanatçıları Konseri" her ayın son perşembe günü gerçekleşiyor

Kaliteli caz yorumları canlı olarak dinleyici ve izleyicilerle buluşuyor

Türk Pop Müziği repertuarı akustik konserlerle her çarşamba sevenleriyle buluşuyor

Anadolu'nun sesleri, sözleri

Hoyratlar, bozlaklar, deyişler, ağıtlar ve zeybekler gibi ortak mirasımız olan Türk Halk Müziği'nin en sevilen örnekleri "Türk Halk Müziği Radyo Sanatçıları Konseri"yle her ayın son perşembe günü saat 20.00'de Ankara Radyosu Büyük Stüdyosu'nda halkla buluşuyor.

Mikrofonda caz tınıları

Big Band türünün ülkemizdeki ilk örneği olan ve Türkiye'nin en seçkin caz müzisyenlerinden oluşan "TRT İstanbul Radyosu Caz Orkestrası", İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde caz severlerle buluşuyor. Kaliteli caz yorumlarının canlı yorumlandığı konserler; 4 Mart Salı,

Türk Pop Müziği'nin değişmeyen adresi

TRT FM, türün en beğenilen, en çok dinlenen ve hafızalardan silinmeyen örneklerini akustik icralarla halkla buluşturuyor.

10 Nisan Perşembe günü dinleyicisiyle buluştu. Diğer konserler ise 30 Nisan Çarşamba ve 8 Mayıs Perşembe günü saat 20.30'da halka açık ve ücretsiz olarak gerçekleşecek. Konser programları TRT Radyo 3'ten canlı yayınlı dinleyicilerle de buluşuyor.

TRTSPOR

TÜRKSAT

- TURKSAT 3A (42°E) 11054 V 30000 3/4 (HD)
- TURKSAT 3A (42°E) 11096 H 30000 5/6 (SD)
- TURKSAT 4A (42°E) 11794 V 30000 3/4 (HD)
- TURKSAT 4A (42°E) 11958 V 27500 5/6 (TRT 3-Spor)

Eutelsat

- 10804 V 30000 5/6 (SD/HD)

Digiturk

- 86. Kanal (HD)
- 386. Kanal (HD)
- 56. Kanal (HD) (TRT 3-Spor)

D-Smart

- 85. Kanal (HD)
- 103. Kanal (TRT 3-Spor)

Kablo TV

- 222. Kanal (HD)
- 911. Kanal (SD)
- 69. Kanal (TRT 3-Spor)

TV+

- 70. Kanal (HD)

Tivibu

- 84. Kanal (HD)
- 97. Kanal (TRT 3-Spor)

Kupaların atası TRT'de

Dünyanın en eski turnuvalarından olan “Emirates FA Cup”, bu yıldan itibaren tam dört yıl boyunca TRT Spor ve ‘tabii’den yayınlanacak. Futbolun ilk “köklü” turnuvasını sayfalarımıza taşıdık.

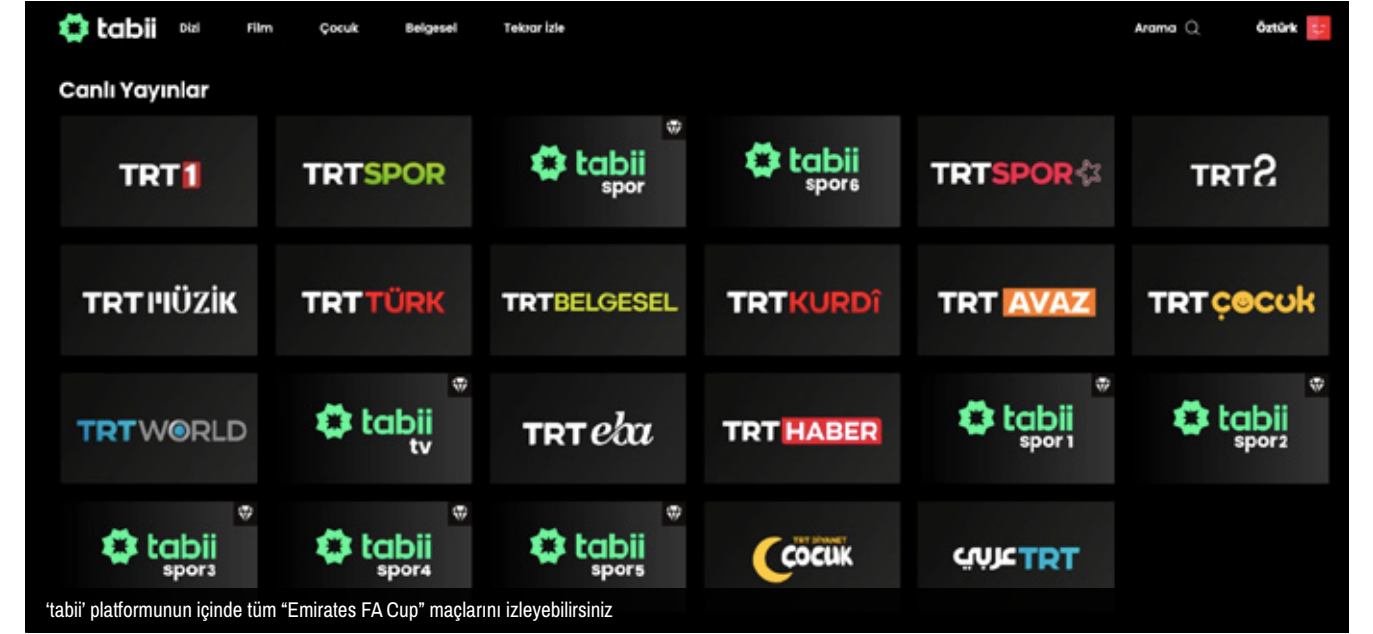
Futbol, yalnızca yeşil sahalarda oynanan bir oyun değil; sokaklarda, parklarda, bahçelerde ve okul avlularında hayat bulan bir tutkudur. Yağmur altında çamura bulanmış bir topun peşinde koşan çocuklar, taşlardan kurulan kalelere doğru vurulan şutlar, arkadaşlıkları pekiştiren bir pas... Takım kurarken yaşanan ve hemen tatlıya bağlanan küçük “kavgalar” ... Futbol bugün, her yerde ve her koşulda var olabilen, sınırları aşan, belki de dünyanın en çok “konuşulan” dili. Elenme tehlikesiyle geçen turnuva formatı ise bu dilin en tutkulu ifadesi. Britanya topraklarından çıkan “Emirates FA Cup” da bu oyunun; turnuva formatının temelini atmış, kupaların atası sayılabileceğimiz bir organizasyon.

Geçmiş 100 yılı aşan, dev takımların yanı sıra, küçük kasaba takımlarına ve amatör oyunculara da aynı sahnede rüya görme şansı tanıyan sponsorlu yeni ismiyle “Emirates FA Cup”, dünyadaki en önemli futbol organizasyonu ve aynı zamanda dünyada en çok takımın katılım gösterdiği turnuvası olma özelliğine sahip. Bu turnuvaya dile kolay aşağı yukarı 745 civarında takım katılıyor. Bugün FIFA Dünya Kupası'ndan UEFA Şampiyonlar Ligi'ne kadar, kupalara kazanan takımın rengindeki kurdele bağlama geleneği gibi “ince” detayların atası da yine “Emirates FA Cup” olmuş. Ülkemizin en büyük spor yayıncısı olan, zaten hâlihazırda UEFA'nın tüm büyük organizasyonlarının yayın haklarını elinde bulunduran TRT, dünyanın en köklü futbol

organizasyonu olan ve 150 yılı aşkın süredir devam eden “Emirates FA Cup” maçlarını 2025 yılından itibaren yayınlamaya başladı. Dört yıl süreyle TRT Spor ve ‘tabii’den izleyici ile buluşacak turnuvada, beşinci tur maçlarına geçildi bile. Bu “niş” kupanın TRT ekranlarında yayınlanmasından ilham alarak biz de “ayak topu”nun ilk köklü turnuvasına, bu yazımızla “selam” vermeye çalışalım.

Devleri devirme

Britanya, büyük bir ada devleti olarak topraklarından çıkan pek çok “yenilikle” dünyada etkisini hissettirmiştir. Bunların ilki futbol ise diğeri de melankolik tarzıyla gençleri etkileyen “Brit Pop”tur. Rock ve pop müziğin birleşimi bu müzik türü, futbola da birbirlerine çok yakışır. Biz de

“Emirates FA Cup”ın televizyon tarihindeki bir diğer önemi de 1938’de Preston North End ve Huddersfield Town arasındaki finalin BBC’den yayınlanmasıydı. Bu, televizyon tarihinde tamamı canlı yayınlanan ve anlatılan ilk kupa finali idi.

“Emirates FA Cup”ın, Türkçe ismiyle “Futbol Federasyonu Kupası”nın tarihini, İngiliz müzik grubu Oasis’in şu şarkı sözüyle anlatmaya başlayalım: “Geriye bakıyorum ve her şeyin nasıl başladığını hatırlıyorum, Beni ben yapan o anları düşünüyorum; Şimdi hâlâ aynı tutkuyla buradayım, aynı rüyanın peşinde...” “Emirates FA Cup” rüyası için tarihte neredeyse iki yüzyıl geriye gitmemiz gerekiyor. FA Cup (Football Association Challenge Cup), 1871 yılında İngiltere Futbol Federasyonu tarafından organize edilerek hayata geçirildi. Ancak bu noktaya gelmek hiç de kolay olmadı. Süreç, 1863 yılında İngiltere Futbol Federasyonu’nun (FA) kurulmasıyla birlikte, futbolun kurallarının belirlenmesi ve organize bir hâle gelmesi için adımlar atılmasıyla başladı. O dönemlerde kulüpler genellikle kendi aralarında belirli kurallar çerçevesinde özel maçlar yapıyordu ve standart bir turnuva formatı yoktu. 1871 yılında FA Sekreteri Charles Alcock’un önerisiyle, amatör ve

profesyonel tüm kulüpleri kapsayan bir kupa düzenlenmesi fikri ortaya çıktı ve bu teklif büyük ilgi gördü. Bu şekilde “Emirates FA Cup”ın temelleri atılmış oldu. Turnuvanın ilk şampiyonu, 1872 yılında Wanderers takımı oldu. Finalde Royal Engineers’ı 1 - 0 mağlup eden Wanderers, tarihe adını yazdırdı. Böylelikle, futbol tarihinde ilk kez resmi bir turnuva oynanmış ve amatör denemeler dışında ilk defa bir “kupa” havaya kaldırılmıştı. Bugün kadın futbolu için “FA Women’s Cup” ve altyapılar için “FA Youth Cup” versiyonları da bulunan turnuvanın en büyük amacı, futbolun geniş kitlelere yayılması ve amatör - profesyonel fark etmeksizin her kulübün kupayı kazanma şansı bulmasıydı. İşte tam da bu ruh sayesinde “Emirates FA Cup”, bugün bile “devleri devirme” ihtimalinin en yüksek olduğu organizasyon olarak

bilinir. Bugüne kadar turnuvada alınan ilginç skorlar da var. Mesela, 1887 - 88 sezonunda Preston North End, Hyde takımını 26 - 0 mağlup ederek “Emirates FA Cup” tarihinin ve muhtemelen tüm kupalar tarihinin en farklı galibiyetlerinden birine imza attı. İlginç diğer bir olay da II. Dünya Savaşı nedeniyle, Portsmouth’un 1939 yılında kazandığı kupanın tam yedi yıl boyunca onlarda kalmasıydı. Yayıncılık tarihindeki önemi ise ilk canlı yayının 1937’de gerçekleşmesinden sonraki yıl 1938’de Preston North End ve Huddersfield Town arasındaki finalin BBC’den yayınlanmasıydı. Bu, televizyon tarihinde tamamı canlı yayınlanan ilk kupa finali idi.

Çalıntı kupa

“Emirates FA Cup”, yalnızca İngiltere’de değil, dünya çapında da büyük bir ilgiyle

Bu kadim kupada son on yılın şampiyonları

Kupayı kazanan tek Galler takımı olan Cardiff City'nin oyuncuları Britanya İmparatoru V. George ile tanışıyor

“Emirates FA Cup”ı sadece İngiliz takımları kazanmıyor. Galler takımı olan Cardiff City, 1927’de kupayı kazanırken 2007 - 2008 sezonunda da finale çıkarak zor bir işi başardı. Galler takımı uzun süreden sonra Premier Lig dışında bir ligden finale kalan son takımdı.

takip edilen bir turnuva hâline dönüştü. İngiliz futbolunun en büyük markalarından biri olarak Premier League kadar dikkat çeken “Emirates FA Cup”, dünya genelinde milyonlarca futbolseverin ilgisini çekiyor. Özellikle alt lig takımlarının dev kulüpleri mağlup etmesi gibi sürprizler, bu turnuvayı benzersiz kılıyor. Turnuva, ellili yıllardan itibaren uluslararası çapta daha fazla

ilgi görmeye başladı. “Emirates FA Cup” finallerinin televizyonda yayınlanması 1938’de başlamış olsa da özellikle altmışlı yıllarda global çapta yayın haklarının genişlemesiyle dünyanın farklı bölgelerindeki futbolseverler de turnuvayı izleme fırsatı buldu. Günümüzde “Emirates FA Cup” maçları, Türkiye’de dâhil olmak üzere yüzden fazla ülkede canlı olarak yayınlanıyor ve milyarlarca insana

ulaşılıyor. Özel bilgiler dergimizin en büyük özelliklerinden bir tanesidir. O yüzden yazımıza kupaya dair özel bir bilgiyle devam edelim: Pratikte dünyanın en eski kupası olan “Emirates FA Cup”ın orijinal hâli, şu anda bozuk paraya çevrilmiş şekilde Britanya sınırlarında dönüp duruyor. Bunu nereden mi biliyoruz? “Emirates FA Cup”ın en ilginç hikâyelerinden biri 1895 yılında yaşandı. O dönemde kupayı kazanan Aston Villa, kupayı bir vitrine koydu. Ancak bir gece kupa çalındı ve bir daha asla bulunamadı. Çalınan kupanın eritilip gümüş para olarak piyasaya sürüldüğü iddiaları yıllarca konuşuldu. Bu olaydan sonra İngiltere Futbol Federasyonu, kupanın yeni bir versiyonunu yaptırmak zorunda kaldı.

Garip kural sonunda değişti

“Emirates FA Cup” kendine özgü formatıyla dünyadaki diğer turnuvalardan hep biraz farklı bir yerde duruyordu. Bu kurların en ilginçlerinden bir tanesi de beraberlikle sonuçlanan maçların tekrar oynanmasıydı. Eğer ilk maçta eşitlik bozulmazsa, maç genellikle rakip takımın sahasında bir kez daha oynanıyordu. Ancak bu kural geçen yıl, takımların maç yoğunluğu nedeniyle tartışmalı bir şekilde değişti. Turnuva şu aşamalardan oluşuyor: En alt liglerde yer alan amatör takımlar, kupaya katılmak için ön eleme maçları oynuyor. Alt lig takımları, elemelerden sonra birbirleriyle karşılaşılıyor. Üçüncü turda, bu alt lig takımları, Premier Lig ve bir alt ligi olan Championship ekipleriyle karşılaşılıyorlar. Son on altı turuna kadar böyle devam ederken, finalde geçerli olmak üzere

Kupalara kazanan takımın rengindeki kurdele bağlama geleneği gibi “ince” detayların atası da yine “Emirates FA Cup” olmuş

Millî kalecimiz Altay Bayındır'ın forma giydiği Manchester United, “Emirates FA Cup”tan elendi

tüm maçlar tek maç üzerinden oynanıyor. Final ise Wembley Stadyumu başta olmak üzere ülkenin en büyük stadyumlarında gerçekleşiyor. Bu arada “Emirates FA Cup”ı sadece İngiliz takımları kazanmıyor. Galler takımı olan Cardiff City, 1927’de kupayı kazanırken 2007 - 2008 sezonunda da finale çıkarak zor bir işi başardı. Galler takımı uzun süreden sonra Premier Lig dışından bir ligden finale kalan son takımdı.

O bildiğimiz oyun

Futbolun dev bir endüstri hâline gelmesi; onu hem sürekli gelir üreten, üretmek zorunda olan, bu yüzden hata yapmaktan, eski futbolcuların ifadesiyle “varyete”den uzaklaştıran sıkıcı bir oyuna döndürdüğünü iddia eden futbol yazarları var. “Emirates FA Cup”ın kendisi bile iki binli yılların başında

sponsorlukla tanıştı, 2015’ten bugüne kadar da kupanın isminden de anlayacağınız gibi İngiltere dışından bir sponsora sahip. Bu kupanın yerelliğinin “kanadı kırılrsa” da eski rekorlarıyla direnmeye devam ediyor. Mesela, turnuvanın 1923’teki ilk finalinde biletli 126 bin kişi vardı ancak birçok kaynağa göre Wimbledon’ın kapasitesinin çok üzerinde insan sahada yer alıyordu. Yine turnuvanın en uzun maçı 1971 yılında Oxford City ile Alvechurch arasında oynandı ve beş tekrar maçı sonunda Alvechurch galip geldi. Kupayı en çok kazanan takım ise 14 kereyle Londra’nın dev ama şampiyonluğa uzun süredir hasret takımı Arsenal.

Yarı Finalistler belirlendi

Müzikle futbol birbirinden ayıramaz dediğimiz yazımıza, İngilizlerin başka önemli grubu olan

FA Cup’ın en ilginç hikâyelerinden biri 1895 yılında yaşandı. O dönemde kupayı kazanan Aston Villa, kupayı bir vitrine koydu. Ancak bir gece kupa çalındı ve bir daha asla bulunamadı. Çalınan kupanın eritilip gümüş para olarak piyasaya sürüldüğü iddiaları yıllarca konuşuldu.

“The Verve”ün “Lucky Man (Şanslı adam)” şarkısından bir alıntıyla devam edelim: “Sadece bir maç değil, hayatın kendisi, çimlerin üstünde rüyalar ve hayal kırıklıkları var...”

“2025 Emirates FA Cup” çeyrek final karşılaşmaları geride kaldı ve yarı finalin dört takımı netleşti. Cumartesi günü oynanan maçta Crystal Palace, deplasmanda Fulham’ı rahat geçti. Eze, Sarr ve Nketiah’ın gollerıyla 3 - 0 ‘lık skor, Palace’ı bir sonraki tura taşıdı. Günün diğer karşılaşması Brighton - Nottingham Forest mücadelesi ise tam bir taktik savaşıydı. Normal süre ve uzatmalar golsüz bitti. Penaltı atışlarında daha soğukkanlı olan Forest, rakibini 4 - 3 devirerek sürprize imza attı. Tüm bu heyecan dolu anlar, futbolseverlerle TRT’nin dijital platformu ‘tabii’ üzerinden canlı olarak buluştu.

Pazar günü sahne alan Aston Villa, Preston deplasmanında zorlanmadı. Rashford’ın iki golü ve Ramsey’nin katkısıyla 3 - 0’lık galibiyet, Villa’yı yarı finale taşıdı. Bournemouth ile Manchester City arasındaki maçta ise ev sahibi Evanilson’un golüne Haaland ve Marmoush’la cevap veren City, deplasmandan 2 - 1’lik skorla galip ayrıldı ve adını son dört takım arasına yazdırdı. Kaçıranlar veya tekrar izlemek isteyenler için tüm maçların özetleri ise TRT Spor YouTube kanalında yayınlandı.

TRT, kadrosu, teknik altyapısı ve dünya standartlarındaki yayın kalitesiyle, Türkiye’deki spor yayıncılığının en büyük aktörü olmayı sürdürüyor. TRT 1, TRT Spor ve ‘tabii’de FIFA Dünya Kupası, UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası, UEFA Uluslar Ligi, UEFA Şampiyonlar Ligi, UEFA Avrupa Ligi, UEFA Konferans Ligi, UEFA Süper Kupa maçları ve “Emirates FA Cup” gibi futbolun dev organizasyonları, aileye eklenecek “yeni” üyelerle büyümeye devam edecek.

Büyüleyici yapımlar

Sinema filmleri, tutkunlarını beyaz perdenin büyüleyici atmosferine TRT 2 kanalı aracılığı ile davet ediyor. Bilim kurgudan komediye, gerilimden animasyona, dramadan maceraya kadar pek çok film, her hafta farklı hikâyelerle sinemaseverleri bekliyor.

İlk yıllarından bu yana bir eğlence aracı olmanın yanında; bir ifade aracı ya da gerçeğin aynası olan sinema; bir olayı, bir insanı, bir derdi, bir bunalımı, bir aşkı, bir ayrılığı veya bir gerçeği ele alarak edindiği konuları ile seyircisine bambaşka dünyaların kapılarını aralar. Bakış açımızı geliştirirken kimi zaman ayna tutan kimi zaman farkındalığımızı arttıran yapıtlarla insanoğlunu dönüştürür bu sanat dalı. Beyaz perdenin sihirli evreni, her defasında bizi öyküleri ile kendine bağlar. Hayatın tüm renklerini kültür, sanat, edebiyat, tarih, müzik ve felsefe gibi alanlarla izleyicilerine sunan TRT 2, değerli sinema filmlerine özel bir yer ayırarak seyircisini ekrana çağırıyor. Kanalin, mayıs ayında yayınlanacak yapımlardan hazırladığımız seçkiyi sizler için derledik.

The Pursuit of Happyness “Umudunu Kaybetme”

Tür: Dram, Biyografi

Yönetmen: Gabriele Muccino

Senarist: Steve Conrad

Oyuncular: Will Smith, Thandiwe Newton, Jaden Smith

2001 yılında The Last Kiss “Son Öpücük” filmiyle “En İyi Yönetmen” dalında “David di Donatello Ödülü” de dahil olmak üzere birçok ödüle aday gösterilmiş ve kazanmış olan İtalyan yönetmen Gabriele Muccino'dan bir dram filmi ekrana geliyor. The Pursuit of Happyness “Umudunu Kaybetme”... Başrol oyuncusu Will Smith, 2007'de bu yapımla, “En İyi Erkek Oyuncu” dalında Oscar'a aday olmuştu.

Baba ve oğlunun mücadelesi

San Francisco'da karısı Linda ve oğlu Christopher ile yaşayan Chris Gardner, iyi bir baba ve iyi bir eştir. Genç adam, 1981 yılında pahalı olduğu kadar eski bir teknolojiye sahip kemik tarayıcı ürünlerinin satışını üstlenir. Ancak, bu ürünlerin satışında başarı sağlayamaması üzerine, sıkıntılara daha fazla katlanamayacağına karar veren karısı Linda tarafından terk edilir. Christopher adındaki 5 yaşındaki oğulları ise babasının yanında kalır. Artık bekâr bir baba olan Chris, yılmadan, bildiği tüm satış becerilerini kullanarak daha iyi kazandıran bir işin peşine düşer. Fakat karısının terk edişi yetmezmiş gibi bir de ev sahibi dışarı atar baba oğlu. Küçük çocuğunun sevgisi bu mücadelecı baba için her şeydir. Ve sevgiye eklenen bir var olma savaşı hiç şüphesiz, vakti geldiğinde en mükemmel kapıları açacaktır.

Davandeh “Koşucu”

Tür: Dram

Yönetmen: Amir Naderi

Senarist: Behruz Garibpur,

Amir Naderi

Oyuncular: Mecid

Nirumand, Behrouz

Maghsoudlou, Muhsin Şah

Muhammedi

Yönetmen Amir Naderi'nin kendi çocukluğundan esinlenen film Davandeh “Koşucu”, savaşta ailesini kaybetmiş kimsesiz Amiro'nun hayatı üzerinden ilerleyerek, doğuştan elde edilmiş

ve sonradan kazanılmış hakları, statüyü, savaşın geride bıraktığı yıkık hayatları gözler önüne seriyor. Başarılı, etkili, gerçekçi anlatımıyla uluslararası camiada beğeni toplayan film, imkânsızlıklara rağmen daha iyi bir hayat sürme hayaliyle okula gitmeye karar veren Amiro'nun hırslı ve inancıyla, istedikten ve inandıktan sonra her şeyin başarılabileceğini anlatıyor. 1985 yılı yapımı İran sinemasının bu çarpıcı filmi, bir çocuğun yaşantısına odaklanarak İran'dan dünyaya açılan bir kapı niteliği taşıyor.

Amiro, liman kenti Abadan'da yaşayan bir yetimdir. Filmin kahramanları ise geçimini İran Körfezi limanlarında şişe toplayarak sağlayan Amiro önderliğindeki bir çetenin üyeleridir. Bu çocukların dünyası, yıkık kıyı kahveleri, sarhoş denizciler ve yerel oyunlardır. Amiro, para kazanabilmek adına su satıp ayakkabı boyayarak günlük işler kovalar; bu işleri yaparken de hakkını aramak için sürekli koşmak zorundadır.

Asako I&II

Tür: Romantik, Dram

Yönetmen: Ryusuke Hamaguchi

Senaryo: Tomoka Shibasaki,

Saçiko Tanaka, Ryusuke

Hamaguchi

Oyuncular: Masahiro Higashide,

Erika Karata, Sairi Itô

Yönetmenliğini, 2015 yılında Happy Hour “Mutluluk” filmiyle uluslararası ün kazanan Ryusuke Hamaguchi'nin gerçekleştirdiği, 2018 çıkışlı Japon yapımı film “Asako I & II”, romantizmin eşliğinde bir hikâye sunuyor. Tomoka Shibasaki'nin 2010 tarihli romanından uyarlanan film, 40. Yokohama Film Festivali'nde “En İyi Film” ödülünü kazanmış, Cannes Film Festivali'nde ise “Altın Palmiye” adayı olmuştu. Yapım; birbirine son derece benzeyen iki adama âşık olan bir kadının öyküsünü anlatıyor. Osaka'da yaşayan genç kadın Asako, Baku ile karşılaştığında özgür ruhlu bu adama ilk görüşte

âşık olur. Ancak genç ve karizmatik Baku, aniden ortadan kaybolur. Bu ayrılıktan iki yıl sonra Asako, Tokyo'da bir kahve dükkanında çalışarak yaşarken Ryohei ile tanışır. Yakındaki bir Japon sake şirketinde çalışan Ryohei, Baku'ye çok benzemektedir. Asako ilk başta onun Baku olduğuna inanır ve hatta ona Baku'nun adıyla selam verir. Ancak birkaç çekingen sözlü alışverişten sonra Asako onun Baku değil, başka bir genç adam olduğunu kabul eder. Bir süre sonra Baku yeniden hayatına girmeye çalışınca Asako, hem duygusal hem de zihinsel olarak gelişmelerin ortasında kalır.

Qosh Bol, Gulsary! “Elveda Gülsarı”

Tür: Dram

Yönetmen: Ardak Amirkulov

Senaryo: Cengiz Aytmatov, Erzhan Rustembekov

Oyuncular: Dokhdurbek Kydyraliyev, Raikhan Aitkozhanova, Janel Makazhanova

Türk dünyasının ünlü yazarlarından Cengiz Aytmatov, II. Dünya Savaşı sonrası yazarları arasında yer alır; “Dünyanın en güzel aşk hikâyesi” olarak tanımlanan “Cemile” kitabıyla ön plana çıkan Kırgız edebiyatçı aynı zamanda gazeteci, çevirmen, diplomat ve siyasetçidir. Cengiz Aytmatov, yüzyılın en büyük yazarlarından biri olarak kabul edilir. Eserleri dünyada 150’den fazla dile çevrilmiş; 100’den fazla ülkede yayınlanmış ve 100 milyondan fazla satılmıştır.

Bu kez, kitaplarında mitlere, efsanelere ve halk hikâyelerine göndermeler yapan Aytmatov’un 1962 - 1963 yılları arasında kaleme aldığı romanından uyarlanan bir film ekrana geliyor: Qosh Bol, Gulsary! “Elveda Gülsarı”... Kazakistan yapımı dram, 2008 yılında Montreal Dünya Film Festivali’nde “Grand Prix des Amériques”e aday olmuştu.

Rejime sadık olan Tanabay bir savaş kahramanıdır. Ancak II. Dünya Savaşı’ndan sonra Stalinist dönemde bir çiftlikte at bakmakla görevlidir. Burada yalancı Turgay, Gülsarı adlı bir attan bahseder ve Tanabay’dan onu iyileştirmesini ister. Tanabay, Gülsarı’ya gözü gibi bakar. Ancak Tanabay ve Gülsarı, Stalinist dönemin kurallarına boyun eğmeyi reddettikleri için hem cezalandırılır hem de ayrılırlar...

Anaga Aparar Jol “Anneye Giden Yol”

Tür: Dram, Tarih, Savaş

Yönetmen: Akan Satayev

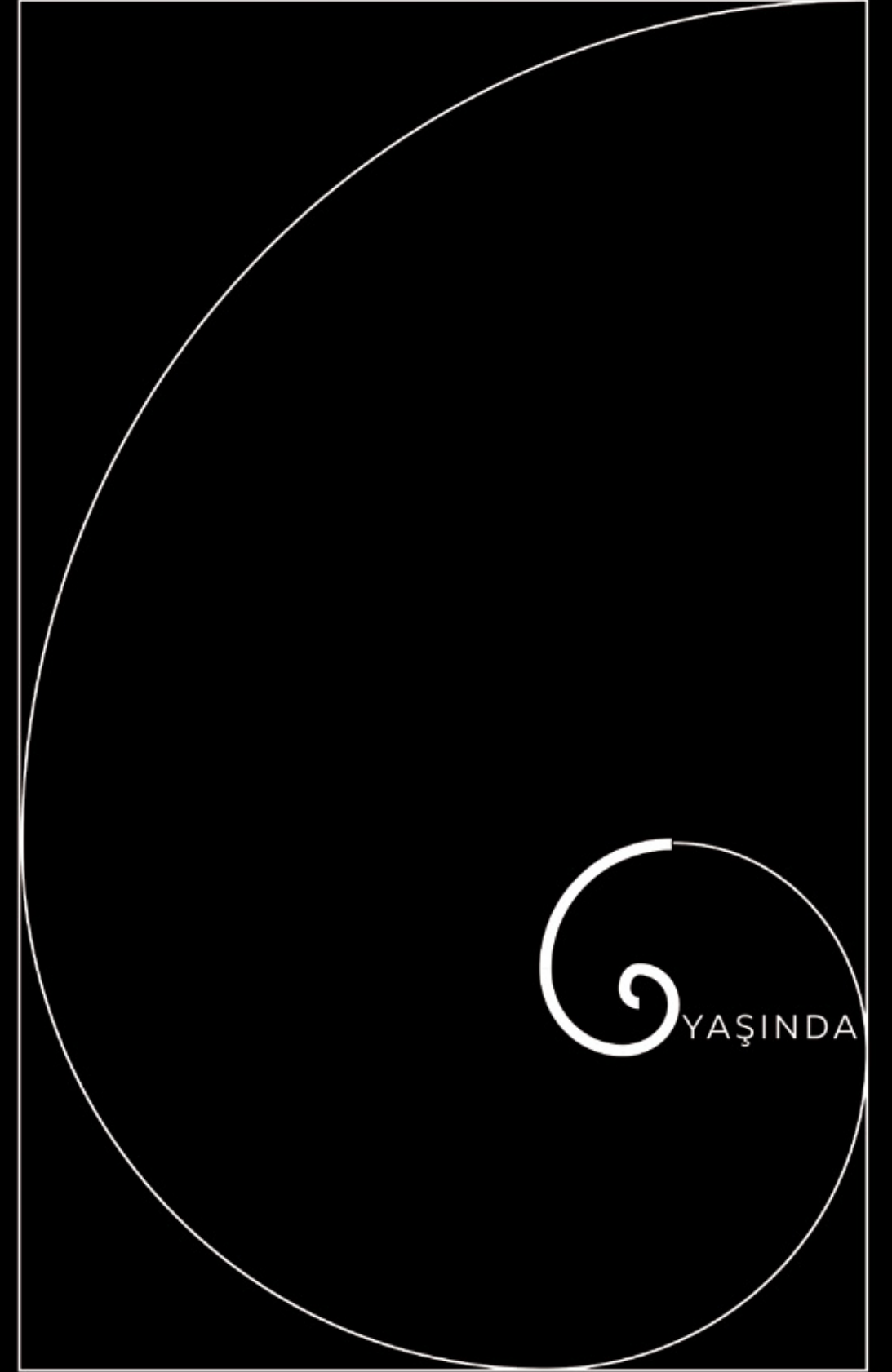
Senaryo: Timur Zhaksilykov

Oyuncular: Bolat Abdilmanov, Adil Ahmetov, Berik Aytzhanov

Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Ödülü sahibi, yönetmen Akan Satayev’den bir dram...

1930’lardan günümüze kadar bir Kazak ailesinin birkaç kuşağının hikâyesini konu alan Anaga Aparar Jol “Anneye Giden Yol”, Kazakistan tarihindeki en önemli olayları, savaş, ayrılık ve klanın birlik içinde kalma kararlılığını konu alıyor. Yapım, 90. Akademi Ödülleri’nde “En İyi Yabancı Dilde Film” dalında Kazakistan adayı olarak seçilmişti.

II. Dünya Savaşı’nın öncesi ve sonrasındaki durumun merkeze alındığı filmde; yerel halkın Sovyetler tarafından kırsala göç ettirilmesi, geleneklerinin hiçe sayılması ve kıtlık ele alınıyor. Filmin baş kahramanı İlyas, kaderin ona hazırladığı sürprizlere karşı metanetle, cesaretle, azimle ve onurla direniyor. İlyas’ın güç kaynağı olan anne sevgisi yetim yurdu, savaşın şiddeti, esaret, mahkumlar kampı gibi önüne çıkan tüm engelleri aşmasına yardımcı oluyor.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR SANAT KANALI

TRT2

“Lingo Türkiye”de 80’ler ve 90’lar rüzgârı

Türkiye’nin en çok kazandıran kelime yarışması “Lingo Türkiye”, Ramazan Bayramı’nda 80’ler ve 90’lar temalı iki özel bölümüyle TRT 1 ekranında bayramın neşesine neşe kattı. “Lingo Türkiye Bayram Özel” bölümleri, nostalji dolu müziklerle yarışma heyecanını bir araya getirerek ekran başındakilere aynı zamanda bir müzik ziyafeti de sundu.

Kemal Uçar’ın keyifli sunumunun eşlik ettiği özel yayınlar, 31 Mart Pazartesi günü 90’lar, 1 Nisan Salı günü ise 80’ler konseptiyle ekrana geldi. Yarışmacılar ve Kemal Uçar, dönem kıyafetleriyle kamera karşısına çıkarken stüdyonun dekoru ve atmosferi de döneme uygun olarak dizayn edildi. Pop müziğin sevilen isimlerinden Ozan Orhon,

Hazal ve Jale ise bu keyifli konseptte şarkılarıyla eşlik etti. Ozan Orhon, “Saman Alevi” ve “Ortada Kuyu Var” şarkılarıyla nostaljik bir esinti yaratırken, Hazal, “Elden Yar Olmaz” ve “Bozuyorum Yeminimi” parçalarıyla bir döneme damga vuran şarkılarını yeniden seslendirdi. Sevilen sanatçı Jale ise “Üzgünüm” ve “Gel Güzelim” performanslarıyla geceye duygusal bir tat kattı. TRT 1’in en sevilen programların olan “Lingo Türkiye”de bu bayram bir yandan kelimeler yarıştı, bir yandan da anılar canlandı...

“Türk Kelebeği”nin destansı hikâyesi ‘tabii’de!

TRT’nin uluslararası dijital platformu ‘tabii’, orijinal serilerine bir dönem dizisi daha ekledi. Gerçek olaylara dayanan dokü-drama türündeki yeni orijinal dizi “Şeytan Adası’nda Esir Türk: Polis Cemil” izleyicilerle buluştu.

Uzun yıllar gölgede kalan “Türk Kelebeği” Cemil Bey’in destansı mücadelesine odaklanan dört bölümlük dizide, Cemil Bey’in vatanına, sevdiklerine duyduğu derin özlem ve genç Cumhuriyet’in ona sahip çıkması anlatılıyor. Yıllar süren araştırmalar sonucunda hayata geçen yapımda, 1926’da Resimli Perşembe Gazetesi’nde ve 1929’da Akşam Gazetesi’nde yaşanan olaylara dair yayımlanan tefrikalar referans alındı. Ayrıca bugüne dek hiç bilinmeyen 100’den fazla Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi arşiv belgesi de projeye dâhil edildi. Fransız kaynaklarından da yararlanılan yapımda birçok uzman tarihçi ve akademisyen yorumlarıyla yer alıyor.

Gazeteci Ömer Erbil tarafından senaryolaştırılan dizi, Prof. Dr. Ali Sönmez ve Prof. Dr. Cahide Sınmaz Sönmez danışmanlığında hazırlandı. Yönetmenliğini Nihal Ağırbaş Sankaya’nın üstlendiği dizide Polis Cemil karakterine oyuncu Gürbey İleri hayat verirken yapımın oyuncularında Melisa Berberoğlu, Levent Sülün, Betigül Ceylan, Hayati Akbaş, Abidin Yerebakan ve Mehmet Çepiç gibi isimler yer alıyor. Ünlü haber spikeri Deniz Bayramoğlu ise dizide dönemin önde gelen bir basın mensubunu canlandırıyor.

TRT Arabi 15 yaşında!

4 Nisan 2010 tarihinde başta 22 Arap Birliği üyesi ülke olmak üzere, 450 milyonun üzerinde nüfusu olan bir coğrafyaya hitap etmek üzere açılan TRT Arabi, geçtiğimiz günlerde on beşinci yaşını kutladı.

TRT’nin uluslararası etki misyonunu tarafsız ve etkili habercilik anlayışıyla temsil eden kanal, Türkiye ile Arapça konuşan topluluklar arasında bir iletişim köprüsü olarak da faaliyet gösteriyor. TRT Arabi, sadece sahadan ürettiği zengin haber içerikleriyle değil; kültürden tarihe, ekonomiden siyasete kadar pek çok alanda, görüş çeşitliliği anlayışını ön planda tutuyor.

Ekim 2023’ten bu yana tüm baskılara ve saldırılara rağmen; İsrail’in Filistin’e uyguladığı soykırımı sıfır noktasından izleyicilere tüm çıplaklığıyla anlatan TRT Arabi, bölgenin nabzını tutan en önemli kanallardan biri olarak da bölgedeki etkinliğini sürdürüyor.

On beş yıldır doğru ve tarafsız bilginin Arapça konuşulan ülkelere ve kişilere aktarılmasına öncülük eden TRT Arabi’nin yeni yaşını kutluyor, tarafsız ve ilkeli haberciliği ile Filistin’de yaşananları tüm çıplaklığıyla aktarmaya devam ettiği için tebrik ediyoruz.

“12 Punto” finalistleri belli oldu

Bu yıl yedinci kez düzenlenecek olan Türkiye’de senaryo ve proje tasarımı üzerine yapılan ilk ve tek proje olma özelliği taşıyan “12 Punto 2025”’in finalistleri belirlendi. Türk sinemasının önemli temsilcilerinden oluşan 5 kişilik ön jüri, başvuran projeleri değerlendirerek etkinlikte yarışacak uzun metrajlı 12 projeyi belirledi.

Bu yıl başvuran 110 uzun metrajlı film projesiden 90’ı teknik kontrollerin ardından, yönetmen Derviş Zaim başkanlığındaki ön jüri tarafından değerlendirildi. 12 Punto 2025’in ön jürisinde ödüllü yönetmenler Derviş Zaim, Maryna Er Gorbach, Fatih Özcan, İpek Tuzcuoğlu ve Furkan Besli yer aldı. Uzun metrajlı film kategorisinde uluslararası jüri tarafından seçilen 12 finalist arasından 3 projeye “TRT Ortak Yapım Ödülü”, 3 projeye “TRT Ön Alım Ödülü” ve 6 projeye “TRT Proje Geliştirme Ödülü” verilecek. Ödül kazanan projeler 20 Temmuz’da gerçekleştirilecek 12 Punto 2025 Kapanış ve Ödül Töreni’nde açıklanacak. Törende ayrıca “TRT Uluslararası Ortak Yapım Ödülü”nü kazanan projeler de duyurulacak. Finalist projelerin sahipleri bu yıl 7’nci kez 13 - 20 Temmuz tarihleri arasında düzenlenecek “12 Punto 2025” haftasında dünyanın en önemli senaryo danışmanları ile senaryolarını geliştirecekler, ödüllü yapımcılarla projelerinin yapım süreci üzerine görüşmeler yapacaklar. Ayrıca, dünyanın en önemli pazarlama ve sunum danışmanları ile filmlerini yatırımcılara, potansiyel ortaklara ve fon yöneticilerine sunmanın püf noktalarının konuşulduğu toplantılara katılacaklar. “12 Punto 2025” haftasında ayrıca film profesyonellerine ve sinemaseverlere yönelik Türkiye ve dünya sinemasının önemli isimleri ile masterclasslar, paneller ve söyleşiler ile açık havada film gösterimleri düzenlenecek. Ayrıca bir hafta boyunca her akşam TRT 2’de çeşitli söyleşilerin ve 12 Punto etkinliklerinin yer aldığı “12 Punto Özel” programı yayımlanacak.

12 Punto 2025 Uzun Metrajlı Film Finalist Projeler:

- Danalar ve İnsanlar / Yönetmen: Fikret Reyhan / Yapımcı: Nizam Reyhan
- Hucurat / Yönetmen: Adnan Güler / Yapımcı: Ahmet Edebalı, Ahmet Tezcan
- İkinci Uzun Metraj Film Projesi / Yönetmen: Okan Açmak / Yapımcı: Merve Sena Kılıç Haznevi
- İnsan İnsan / Yönetmen: Harun Korkmaz / Yapımcı: Harun Korkmaz
- Kaza / Yönetmen: Ümit Köreken / Yapımcı: Nursen Köreken, Silvana Santamaria
- Kırallık / Yönetmen: Okan Akgün / Yapımcı: Suat Köçer
- Parlaktan Daha Parlak Bir Söz / Yönetmen: Belkıs Bayrak / Yapımcı: Belkıs Bayrak, Murat Yaşar Bayrak
- Postacı / Yönetmen: Yüksel Aksu / Yapımcı: Yüksel Aksu
- Tüm Yorgun Atlar / Yönetmen: Burak Çevik / Yapımcı: Burak Çevik
- Varsayım / Yönetmen: Mustafa Tarık Ötgen / Yapımcı: Mustafa Tarık Ötgen
- Yeşil Yapraklı Kırmızı Domates / Yönetmen: Kaan Atilla Taşkın / Yapımcı: Kaan Atilla Taşkın
- Yüzleşme / Yönetmen: Baran Mayda / Yapımcı: Burhan Gün

TRT Kısa Film Yapım Ödülü’nü kazanan projeler açıklandı

12 Punto 2025’e bu yıl 317 kısa metrajlı proje başvurusu yapıldı. Bu yıl 6’ncı kez verilecek olan “TRT Kısa Film Yapım Ödülü”nü kazanan 6 proje de belirlendi. Ödül kazanan projelerin sahipleri 12 Punto 2025 haftasında senaryo danışmanları ile projelerini geliştirecekler.

TRT Kısa Film Yapım Ödülü’nü kazanan projeler:

- Dondurma / Yönetmen: Fatma Çakmak Özcan
- Fillerin Uykusu / Yönetmen: Muhammed Emre Kaya
- Kıyamet Adam / Yönetmen: Merve Arslan
- Sığınak / Yönetmen: Seher Alhoz
- Süpermen Bozkıra Düştü / Yönetmen: Serdal Altun
- Taş Bebek / Yönetmen: Batuhan Kesim

“3’te 3”te “Büyük Ödül” heyecanı

TRT 1’in sevilen bilgi yarışması “3’te 3”ün bayram özel bölümünde büyük ödül heyecanı yaşandı. Yarışmacılardan Zehra Begüm Coşar’ın zorlu mücadelesine tanıklık eden izleyiciler, 500.000 TL değerindeki üçleme sorusunda nefeslerini tuttu. Coşar üçlemedeki soruda; “İngilizce dilinde rahat ve hızlı yazma

imkânı sunan klavye düzenine ne ad verilir?” sorusuyla karşılaştı. Prof. Dr. Tufan Gündüz’den joker hakkını kullanan yarışmacı, “Qwerty klavye” şıkkının elenmesiyle “Dvorak klavye” yanıtını vererek büyük ödülün sahibi oldu. Soruyu doğru yanıtladıktan sonra ise, “Hislerimi tarif edemem, çok mutluyum” sözleriyle duygularını paylaştı.

Bayram özel bölümüne katılan bir diğer yarışmacı, Elektronik Mühendisi Erhan Dursun oldu. Yarışmaya, oğlunun “Baba, sen de yarışmalara katıl” sözüyle başvurduğunu belirtti.

150.000 TL değerindeki üçleme sorusunda Dursun, “Çeltik tarımı yapan çiftçiler zararlı böcekleri ve istenmeyen otları temizlemek için hangi hayvanın yavrularını tarlaya bırakırlar?” sorusuyla karşılaştı.

Tufan Gündüz’ün “kurbağa” şıkkını elemesiyle kalan seçeneklerden “yengeç” yanıtını veren Dursun, doğru cevaba ulaştı. Doğru cevabın ardından, “İlk okuduğumda direktelediğim şıkkı cevap olarak verdim, şoktayım” diyen yarışmacı, oğlunun “Keşke o soruyu da bilebilseydin” demesini istemediği için 150.000 TL’ye “tamam” diyerek stüdyodan ayrıldı.

TRT 1’de 23 Nisan sürprizi!

TRT Çocuk’un sevilen karakteri “Rafadan Tayfa” sinema salonlarında rekor kıran dördüncü serisi ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nda, çocuklara sürpriz yaparak televizyonda ilk kez TRT 1 ekranında izleyiciyle buluştu.

“Rafadan Tayfa”nın maceraperest karakterlerinin geçmişin ve geleceğin tam ortasında bir uzay macerasına hazırlanmalarını konu alan “Rafadan Tayfa 4: Hayrimatör” filmi vizyona girdiği 2024 yılında gişede rekor kırmıştı. TRT ortak yapımı filmin yönetmenliğini, serinin diğer üç filmini de yönetmiş olan İsmail Fidan üstlenirken, yapımın senaryosunu ise Arzu Yurtseven kaleme aldı.

Uzak Doğu'da bir ömür

Çin edebiyatının yaşayan en önemli yazarlarından Yu Hua'dan modern bir klasik kabul edilen romanı okuyoruz. 'Yaşamak' kitabı 1993'te basılır basılmaz yasaklanır. Sinemaya aktarılan eser; Cannes Film Festivali'nde büyük ödül (Grand Prix) ve İtalya'da Premio Grinzane Cavour ödülünü alır, ardından birçok dile çevrilir. Tek bölümden oluşan kitabın öyküsü, iki anlatıcı tarafından aktarılıyor.

yüzünden yaşamları altüst olan aile, birçok arazi ile birlikte statülerini de kaybeder. Fugui, yeni doğacak oğlu ve eşinden, dört yaşındaki kızı Fengxia ile birlikte ayrı kalmak zorunda kalır. Bir süre sonra tüm aile bir araya gelse de bu sırada ülkenin içinde bulunduğu karışık dönemde iç savaş patlak verir. Zorla askere alınan Fugui, iki yıl boyunca ailesinden hiç haber alamaz ve savaşın en acımasız yüzüyle karşılaşır. Ülkede toprak reformu yapılmasıyla önceden kaybettiği arazinin şimdiki sahibinin hayatına nasıl mâl olduğunu öğrenince bir kez daha hayatta kaldığına şükreder. Fugui, eve döndüğünde kızının ateşli hastalığı nedeniyle konuşma yetisini kaybettiğini öğrenir. Yokluk iyice baş gösterince küçük oğlunu okutabilmek için kızları Fengxia'yı evlatlık vermek zorunda kalırlar ailece. Fugui'nin eşi Jiazhen ise kemik erimesi rahatsızlığı ve zorlu hayat koşulları nedeniyle günbegün daha da güçsüzleşir... İlerleyen zamanlarda, Fugui'nin sevdiklerinden birer birer, ebediyen ayrılışının hüznünü okuyucu âdeta içinde hissedecektir.

Ölüme paralel bir yaşam

1960'lı yıllarda Çin'de, Kültür Devrimi'nin yapıldığı zamanlarda vuku bulan Fugui'nin hikâyesinde, bir aile dramının toplumsal çöküş ve rejimin baskısı ile şekillendiğini görüyoruz. Eserde; yokluk, açlık, sınırları zorlayan mücadeleler, haksızlıklar, çilelerle geçen bir ömür anlatılırken "Yaşamak", her an ölüme paralel olarak seyreliyor. Fugui, öyküsünü sonlandırdığında öküzü ve sabanı ile toprağı sürerek uzaklaşıyor ve gezgin, onun kaybettiği yakınları ile sanki yanındaymışçasına konuştuğunu işitiyor. Kitabın görselinde yer alan kalın siyah çizgiler ise romanın sonunda sanki anlam kazanıyor: "Sabanın toprakta bıraktığı izlere benzer kâğıt üzerinde satırlar."

Köy köy dolaşıp halk şarkıları derleyen bir gezgin, yolculuğu sırasında ağacın altında dinlenirken bir ihtiyarla karşılaşır, ihtiyar adam kendi gibi gücü tükenmiş öküzü ile sanki yoldaş olmuş tarla sürmektedir. Halk türküsü mırıldanan ihtiyar, bir yandan da sanki aile fertlerinden birilerinin isimleri ile hitap ettiği öküzüyle konuşmaktadır. Fugui, Jiazhen, Fengxia, Youqing, Erxi, Kugen... İhtiyarın bu hâli, gezgini hem eğlendirir hem de meraklandırır. Gezgin, ihtiyara yaklaşıp ve onunla sohbet başlar. Sıraladığı

isimlerin kimler olduğunu sorar, böylelikle ihtiyarın kendisi dahil üç neslin duygu yüklü hikâyesini dinlemeye başlar. Fugui, hikâyenin anlatıcısı ve baş kahramanı, öküzü ile tarla süren ihtiyar adamdır. İkinci anlatıcı ve aynı zamanda Fugui'nin yaşam öyküsünü dinleyen ise gezginin kendisidir.

Trajik bir hikâye

Fugui, aile servetini gençlik günlerinde tükettikten sonra isteklerini gerçekleştirmediği babasının kontrolü altında, aile onurunu kurtarmak için hayatını çabalayarak geçirir. Çok kısa bir zaman zarfında Fugui'nin serkeş hayatı

TRT 47. ULUSLARARASI
23 NİSAN
ÇOCUK ŞENLİĞİ

TRT 47th INTERNATIONAL
APRIL 23
CHILDREN'S FESTIVAL

Hayat, Çocuklar Gülünce Güzel
Life is Beautiful when Children Smile

20 NİSAN 13.30
ŞENLİK YÜRÜYÜŞÜ
BAŞKENT MİLLET BAHÇESİ
(TÜM HALKIMIZ DAVETLİDİR)

23 NİSAN GALA
(CANLI YAYIN)

TRT1 TRTçocuk

Gelecek Sensin, Peki Sırada Ne Var?

NEFT TRT

10 MAYIS 2025

İSTANBUL

KAYIT OL ► next.trtworldforum.com